

Bryssel 13.7.2016
COM(2016) 467 final

2016/0224 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin
2013/32/EU kumoamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen tausta ja perustelut

Euroopan unioni pyrkii luomaan yhdenmukaisen, kestävä ja kokonaisvaltaisen EU:n maahanmuuttopolitiikan, joka perustuu solidaarisuuteen ja oikeudenmukaiseen vastuunjakoon ja joka voi toimia tehokkaasti sekä rauhallisina että kriisiaikoina. Euroopan muuttoliikeagendan¹ hyväksymisestä alkaen Euroopan komissio on pyrkinyt toteuttamaan toimenpiteitä, joilla vastataan sekä välittömiin että pitkän aikavälin haasteisiin, joita liittyy maahanmuuttovirtojen tehokkaaseen ja kokonaisvaltaiseen hallintaan.

Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä perustuu sääntöihin, joilla määritellään, mikä jäsenvaltio on vastuussa kansainvälistä suojelua hakevista henkilöistä (mukaan lukien turvapaikanhakijoiden sormenjälkitietokanta), sekä turvapaikkamenettelyjä, vastaanottoolosuhteita ja kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden aseman tunnustamista ja suojelua koskevat yhteiset vaatimukset. Lisäksi Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto tukee jäsenvaltioita Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän täytäntöönpanossa.

Vaikka Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän kehittämisessä on saavutettu merkittävää edistystä, jäsenvaltioiden välillä on edelleen suuria eroja käytetyissä menettelyissä, turvapaikanhakijoiden vastaanotto-olosuhteissa, hyväksyntäasteissa ja kansainvälistä suojelua saaville henkilöille myönnetyn suojelun muodossa. Nämä erot edistävät edelleen liikkumista ja turvapaikkahoppailua, luovat vetokijöitä ja viime kädessä johtavat siihen, että vastuu suojelun tarjoamisesta sitä tarvitseville jakautuu epätasaisesti jäsenvaltioiden kesken.

Viimeaikaiset massamaahantulot ovat osoittaneet, että Euroopassa tarvitaan toimiva ja tehokas turvapaikkajärjestelmä, jolla voidaan varmistaa oikeudenmukainen ja kestävä vastuu jakaminen jäsenvaltioiden kesken, tarjota riittävät ja asianmukaiset vastaanotto-olosuhteet kaikkialla EU:ssa, käsitellä nopeasti ja tehokkaasti EU:ssa tehdyt turvapaikkahakemukset ja varmistaa tehtyjen päätösten laadukkuus, jotta kansainvälistä suojelua tarvitsevat todella saavat sitä. Samaan aikaan EU:n on puututtava maahantulijoiden laittomiin ja vaarallisiin kuljetuksiin ja lopetettava salakuljettajien liiketoimintamalli. Tätä tarkoitusta varten niiden henkilöiden, jotka eivät ole oikeutettuja kansainväliseen suojeluun, turvapaikkahakemukset on käsiteltävä nopeasti ja heidät on palautettava sen jälkeen nopeasti. Toisaalta suojelua tarvitseville on luotava turvallisia ja laillisia tapoja päästä EU:hun kolmansista maista. Se on myös osa laajempaa kumppanuutta tärkeimpien alkuperä- ja kauttakulkumaiden kanssa.

Komissio esitteli 6. huhtikuuta 2016 Euroopan turvapaikka- ja maahanmuuttolainsäädännön rakenteellisen uudistamisen painopisteet tiedonannossaan ”Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistaminen ja laillisten maahanpääsyylien kehittäminen”². Siinä esitetään toteutettavat toimet, joilla edetään kohti inhimillisempää, oikeudenmukaisempaa ja tehokkaampaa eurooppalaista turvapaikkapolitiikkaa sekä paremmin hallittua laillista maahanmuuttoa koskevaa politiikkaa.

Komissio esitti 4. toukokuuta 2016 ensimmäisen joukon ehdotuksia, joilla pyritään uudistamaan Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää tiedonannossa määritettyjen kolmen

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2016) 197 final.

painopisteen mukaisesti. Ehdotukset koskivat oikeudenmukaisen ja kestävän Dublin-järjestelmän perustamista sen määrittämiseksi, mikä jäsenvaltio on vastuussa turvapaikkahakemuksen käsittelystä³, Eurodac-järjestelmän lujittamista edelleen liikkumisen valvomiseksi paremmin ja laittoman muuttoliikkeen torjunnan helpottamiseksi⁴ sekä Euroopan turvapaikkaviraston perustamista, jotta varmistetaan Euroopan turvapaikkajärjestelmän toimivuus⁵. Nämä ehdotukset olivat ensimmäiset osat Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän rakenteen uudistamisessa.

Toisella paketilla komissio saattaa päätökseen Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistamisen antamalla neljä uutta ehdotusta: ehdotuksen turvapaikkamenettelydirektiivin korvaamiseksi asetuksella⁶, jolla yhdenmukaistetaan jäsenvaltioissa nykyisin käytettävät erilaiset menettelyt ja luodaan todellinen yhteinen menettely; ehdotuksen aseman määrittelyä koskevan direktiivin⁷ korvaamiseksi asetuksella⁸, jolla vahvistetaan suojelua tarvitsevien henkilöiden aseman tunnustamista ja kansainvälistä suojelua saaville henkilöille myönnettyjä oikeuksia koskevat yhdenmukaiset vaatimukset, sekä ehdotuksen vastaanotto-olosuhteita koskevan direktiivin tarkistamiseksi⁹, jotta voitaisiin entisestään yhdenmukaistaa vastaanotto-olosuhteita EU:ssa, parantaa turvapaikanhakijoiden kotoutumisnäkymiä ja vähentää turvapaikanhakijoiden edelleen liikkumista. Jatkotoimena 6. huhtikuuta 2016 antamalleen sitoumukselle parantaa laillisia maahantuloväyliä EU:hun komissio ehdottaa myös jäseneltyä unionin uudelleensijoittamiskehystä, jolla luodaan hallitumpi lähestymistapa kansainväliseen suojeluun EU:ssa ja varmistetaan järjestäytyneitä ja turvallisia muuttoväyliä EU:hun kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville henkilöille. Tavoitteena on vähentää asteittain kannustimia laittomaan maahantuloon¹⁰.

Nämä ehdotukset ovat välttämätön osa Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän kattavaa uudistusta ja ne liittyvät läheisesti toisiinsa. Tämän turvapaikkalainsäädännön uudistamista koskevan toisen lainsäädäntöehdotuspaketin myötä on nyt saatu valmiiksi kaikki osatekijät, jotka tarvitaan, jotta voidaan luoda vakaa, johdonmukainen ja yhtenäinen, yhteisiin, yhdenmukaistettuihin ja yhtä aikaa tehokkaisiin ja suojeleviin sääntöihin täysin Geneven yleissopimuksen mukaisesti perustuva Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä.

Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä, jota olemme kehittämässä edelleen, on sekä tehokas että suojaava, ja se on suunniteltu varmistamaan, että kansalliset turvapaikkajärjestelmät vastaavat täysin toisiaan, jolloin kannustimet edelleen liikkumiseen vähenevät. Tämä lujittaa keskinäistä luottamusta jäsenvaltioiden välillä ja johtaa hyvin toimivaan Dublin-järjestelmään.

Järjestelmä takaa, että turvapaikanhakijoita kohdellaan tasapuolisesti ja asianmukaisesti riippumatta siitä, missä päin EU:ta he ovat. Se tarjoaa työkalut, joita tarvitaan sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi nopeasti, jotka aidosti tarvitsevat kansainvälistä suojelua, ja niiden palauttamiseksi, jotka eivät ole suojelun tarpeessa. Se on suotuista kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ja tiukka mahdollista väärinkäyttöä vastaan kunnioittaen aina perusoikeuksia. Yhteinen järjestelmä on myös kustannustehokas ja riittävän joustava mukautuakseen monimutkaisiin haasteisiin, joita jäsenvaltioilla on tällä alalla.

³ COM(2016) 270 final.

⁴ COM(2016) 272 final.

⁵ COM(2016) 271 final.

⁶ EUVL L 180, 29.6.2013, s. 60.

⁷ EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9.

⁸ EUVL L [...], [...], s. [...].

⁹ EUVL L [...], [...], s. [...].

¹⁰ EUVL L [...], [...], s. [...].

- **Ehdotuksen tavoitteet**

Tämän ehdotuksen tavoitteena on luoda kansainvälistä suojelua koskeva aidosti yhteinen menettely, joka on tehokas, oikeudenmukainen ja tasapainoinen. Valitsemalla muodoksi asetus, jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa, ja poistamalla harkintavalta sekä yksinkertaistamalla, sujuvoittamalla ja vahvistamalla menettelyjä ehdotuksella pyritään saavuttamaan suurempi yhdenmukaistamisen taso ja turvapaikkamenettelyjen tulosten aiempaa suurempi yhdenmukaisuus kaikissa jäsenvaltioissa, mikä vähentää kannustimia turvapaikkashoppailuun ja turvapaikanhakijoiden liikkumiseen jäsenvaltiosta toiseen.

Ehdotuksella edistetään tavoitetta varmistaa nopea mutta laadukas päätöksenteko menettelyn kaikissa vaiheissa. Se edellyttää jäsenvaltioilta investointeja turvapaikkajärjestelmiinsä menettelyn hallinnollisista vaiheista alkaen ja tarvittavien resurssien antamista toimivaltaisille viranomaisille nopeiden mutta vankkojen päätösten tekemiseksi, jotta suojelua tarvitsevien henkilöiden asema voidaan tunnustaa nopeasti ja sellaiset henkilöt, jotka eivät tarvitse suojelua, puolestaan palauttaa nopeasti. Nopea ja tehokas päätöksentekoprosessi on turvapaikanhakijoiden edun mukainen, sillä sen ansiosta he saavat selvyuden oikeudellisesta asemastaan, sekä myös jäsenvaltioiden edun mukainen, sillä se johtaa säästöihin vastaanotto- ja hallinnollisissa kustannuksissa.

Oikeudenmukainen ja tehokas yhteinen menettely kaikkialla unionissa merkitsee seuraavia asioita:

- **Yksinkertaisemmat, selvemmat ja lyhyemmät menettelyt**, jotka korvaavat nykyiset erilaiset menettelyt jäsenvaltioissa. Ehdotuksessa säädetään lyhyistä mutta kohtuullisista määräajoista, joiden kuluessa hakijan on käynnistettävä menettely ja hakemusten tutkiminen on saatava päätökseen sekä hallinnollisissa että muutoksenhakuvaiheessa. Ensimmäistä päätöstä koskeva kuuden kuukauden määräaika säilytetään, kun taas huomattavasti lyhyempiä määräaikoja sovelletaan sellaisten hakemusten käsittelyssä, jotka ovat ilmeisen perusteettomia ja jotka eivät täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä. Jäsenvaltioilla on myös mahdollisuus priorisoida ja tutkia nopeasti mikä tahansa hakemus. Hakemusten rekisteröinnille, jättämiselle ja tutkinnalle asetetaan määräajat, mutta määräaikoja voidaan poikkeuksellisesti pidentää silloin, kun jäsenvaltiot vastaanottavat suhteettoman paljon hakemuksia samanaikaisesti. Tällaisiin tilanteisiin varautumiseksi jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti tarkasteltava uudelleen ja ennakoitava tarpeitaan sen varmistamiseksi, että niillä on riittävät resurssit turvapaikkajärjestelmänsä hallinnoimiseksi tehokkaasti. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa pyytää myös Euroopan unionin turvapaikkaviraston apua. Tämän lisäksi tutkittavaksi ottamiseen liittyvästä menettelystä ja nopeutetusta tutkintamenettelystä tulee pakollisia ja myöhempiä hakemuksia koskevia säännöksiä selkeytetään poikkeusten sallimiseksi maassapysymisoikeuteen hallinnollisen menettelyn lopussa tai sen aikana.
- **Menettelylliset takeet hakijoiden oikeuksien turvaamiseksi**, jotta voidaan varmistaa, että turvapaikkahakemuksia arvioidaan riittävästi yksinkertaistetussa ja lyhennetyssä menettelyssä. Tämä varmistetaan tiedottamalla kaikille hakijoille menettelyn alussa heidän oikeuksistaan, velvollisuuksistaan ja seurauksista, jos he eivät täytä velvollisuuksiaan. Hakijoille on annettava todellinen mahdollisuus tehdä yhteistyötä ja kommunikoida vastuuviranomaisten kanssa, jotta he voivat esittää kaikki käytettävissään olevat tosiseikat hakemuksensa tueksi. Tässä ehdotuksessa annetaan hakijoille riittävät menettelylliset takeet menettelyn kaikissa vaiheissa, erityisesti oikeus tulla kuulluksi henkilökohtaisessa puhuttelussa, tulkkaus sekä maksuton oikeusapu ja oikeudellinen edustus. Lisäksi heillä on oikeus jäädä maahan

odottaessaan menettelyn tulosta. Hakijoilla on oikeus saada asianmukainen ilmoitus päätöksestä, päätöksen tosiseikkoihin tai oikeudellisiin syihin perustuvista perusteluista ja jos päätös on kielteinen, oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa. Sellaisten hakijoiden, joilla on erityisiä menettelyllisiä tarpeita, sekä ilman huoltajaa olevien alaikäisten osalta on säädetty vahvistetuista takeista. Näitä ovat muun muassa yksityiskohtaisemmat säännöt, jotka koskevat hakijan erityisten menettelyllisten tarpeiden arviointia, dokumentointia ja täyttämistä.

- **Tiukemmat säännöt järjestelmän väärinkäytön estämiseksi, selvästi vilpillisistä hakemuksista rankaisemiseksi ja edelleen liikkumisen kannustimien poistamiseksi** vahvistamalla hakijoille selkeät velvollisuudet tehdä yhteistyötä viranomaisen kanssa koko menettelyn ajan ja asettamalla tiukat seuraamukset velvollisuuksien noudattamatta jättämisestä. Tältä osin kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkiminen edellyttää hakemuksen jättämistä, sormenjälkien ottamista, tarvittavien tietojen antamista hakemuksen tutkintaa varten sekä oleskelua vastuussa olevassa jäsenvaltiossa. Jos jotakin näistä velvollisuuksista ei täytetä, seurauksena voi implisiittistä peruuttamista koskevan menettelyn mukaisesti olla hakemuksen hylkääminen sillä perusteella, että hakijan katsotaan luopuneen siitä.

Nykyisistä vaihtoehtoisista menettelyllisistä välineistä, joilla määrätään seuraamuksia hakijoiden vilpillisestä toiminnasta, edelleen liikkumisesta ja ilmeisen perusteettomista hakemuksista, tehdään pakollisia ja niitä vahvistetaan entisestään. Ehdotuksessa esitetään erityisesti selkeät, kattavat ja sitovat luettelot perusteista, joiden täytyessä tutkintaa on nopeutettava ja hakemus on hylättävä, koska se on ilmeisen perusteeton tai hakija on luopunut siitä. Lisäksi on vahvistettu valmiuksia vastata turvapaikkamenettelyn väärinkäyttöön myöhempiä hakemuksia tekemällä, erityisesti mahdollistamalla tällaisten hakijoiden poistaminen jäsenvaltioiden alueelta ennen kuin hakemuksesta on tehty hallinnollinen päätös ja sen jälkeen. Samaan aikaan käytössä ovat kaikki takeet, mukaan lukien oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin, sen varmistamiseksi, että hakijoiden oikeudet on aina taattu.

- **Yhdenmukaistetut turvallisia maita koskevat säännöt** ovat tehokkaan yhteisen turvapaikkamenettelyn tärkeä osatekijä. Tässä ehdotuksessa ehdotetaan turvallisen maan käsitteiden soveltamisen prosessuaalisten seurausten yhdenmukaistamista. Jos hakijat eivät selvästikään ole kansainvälisen suojelun tarpeessa, koska he tulevat turvallisesta alkuperämaasta, heidän hakemuksensa on hylättävä nopeasti ja palauttaminen on järjestettävä nopeasti. Jos hakijat ovat jo löytäneet ensimmäisen turvapaikkamaan, jossa he saavat suojelua tai jossa turvallinen kolmas maa voi tutkia heidän hakemuksensa, hakemus on jätettävä tutkimatta. Komissio ehdottaa asteittaista siirtymistä kohti täydellistä yhdenmukaistamista tällä alalla ja kansallisten turvallisten maiden luetteloiden korvaamista EU:n luetteloilla tai unionin tason määritelmillä viiden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on täysin yhdenmukainen ensimmäisten Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistamista koskevien ehdotusten kanssa, jotka esitettiin 4. toukokuuta 2016 ja jotka koskevat Dublin-asetusta, Eurodac-järjestelmää ja Euroopan turvapaikkavirastoa, sekä niiden ehdotusten kanssa, jotka koskevat aseman määrittelyä koskevaa asetusta, vastaanotto-olosuhteita koskevan direktiivin uudelleenlaadintaa ja jäsenneltyä unionin uudelleensijoitusjärjestelmää.

Dublin-asetuksen uudelleenlaadinnan osalta tämä ehdotus koskee hakijoita, jotka ovat Dublin-menettelyn kohteena. Erityisesti tämä ehdotus on yhdenmukainen niiden sääntöjen kanssa, jotka on vahvistettu ehdotuksessa Dublin-asetuksen uudelleenlaatimiseksi, ja ehdotuksessa täsmennetään niitä edelleen. Nämä säännöt koskevat muun muassa hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvittämistä, nopeutettua tutkintamenettelyä, myöhempiä hakemuksia, takeita alaikäisille ja erityisiä takeita ilman huoltajaa oleville alaikäisille. Tämä ehdotus on yhdenmukainen myös uudelleenlaaditun Eurodac-asetuksen kanssa siltä osin kuin on kyse hakijoiden sormenjälkien ja kasvokuvien ottamisesta sekä niiden merkityksestä kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten kannalta.

Euroopan unionin turvapaikkavirastoa koskevan ehdotuksen osalta tässä ehdotuksessa muistutetaan, kuinka tärkeää viraston jäsenvaltioille tarjoama operatiivinen ja tekninen tuki on kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tehokkaan hallinnoinnin varmistamiseksi, samoin kuin viraston osallistuminen valmiuksien kehittämiseen virastolle ehdotetun uuden toimeksiannon mukaisesti.

Ehdotus aseman määrittelyä koskevaksi asetukseksi ja tämä ehdotus täydentävät toisiaan, sillä ehdotuksessa aseman määrittelyä koskevaksi asetukseksi vahvistetaan vaatimukset, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt voidaan määritellä kansainvälistä suojelua saaviksi, kun taas tässä ehdotuksessa vahvistetaan yhteiset menettelysäännöt kansainvälisen suojelun myöntämiselle ja peruuttamiselle.

Tämä ehdotus liittyy myös läheisesti ehdotukseen vastaanotto-olosuhteista annetun direktiivin uudelleenlaatimiseksi. Jotta varmistetaan kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten oikea-aikainen ja tehokas arviointi, hakijoiden on noudatettava vastaanotto-olosuhteista annetun direktiivin uudelleenlaadintaa koskevassa ehdotuksessa vahvistettuja ilmoittautumista koskevia velvollisuuksia, ja tässä ehdotuksessa määritetään, mitä prosessuaalisia seurauksia hakijoille aiheutuu, jos he eivät noudata kyseisiä ilmoittautumista koskevia velvollisuuksiaan.

• **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä ehdotus on yhdenmukainen komission Euroopan muuttoliikeagendassa¹¹ esittämän muuttoliikkeen hallinnan parantamista koskevan pitkän aikavälin politiikan kanssa. Muuttoliikeagendassa puheenjohtaja Junckerin poliittisista suuntaviivoista on kehitetty joukko johdonmukaisia ja toisiaan vahvistavia aloitteita, jotka perustuvat neljään toimintalohkoon. Toimintalohkot ovat laittoman muuttoliikkeen houkuttelevuuden vähentäminen, ihmishenkien pelastaminen ja ulkorajojen turvaaminen, vahva yhteinen turvapaikkapolitiikka ja laillista muuttoliikettä koskeva uusi politiikka. Tällä ehdotuksella jatketaan Euroopan muuttoliikeagendan täytäntöönpanoa tavoitteena olevan unionin turvapaikkapolitiikan lujittamisen osalta. Ehdotus olisi nähtävä osana laajempaa EU:n tason politiikkaa vahvan ja tehokkaan järjestelmän luomiseksi muuttoliikkeen kestävää hallintaa varten tulevaisuudessa tavalla, joka on oikeudenmukainen vastaanottavan yhteiskunnan ja EU:n kansalaisten sekä asianomaisten kolmansien maiden kansalaisten ja alkuperä- ja kauttakulkumaiden kannalta.

¹¹ COM(2015) 240.

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 78 artiklan 2 kohdan d alakohta, joka koskee sellaisista toimenpiteistä säättämistä, jotka koskevat yhteisiä menettelyjä turvapaikkaa tai toissijaista suojelua koskevan yhdenmukaisen aseman myöntämisessä ja poistamisessa.

- **Toissijaisuusperiaate**

Tämän ehdotuksen tavoitteena on perustaa kansainvälisen suojelun myöntämiseksi ja poistamiseksi yhteinen menettely, joka korvaa jäsenvaltioiden eri turvapaikkamenettelyt ja varmistaa menettelyn oikea-aikaisuuden ja tehokkuuden. Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tekemiä kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia olisi tarkasteltava menettelyssä, jossa sovelletaan samoja sääntöjä riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa hakemus jätetään, jotta varmistetaan kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tasapuolinen kohtelu sekä selkeys ja oikeusvarmuus yksittäisen hakijan kannalta. Jäsenvaltiot eivät voi kukin erikseen laatia yhteisiä sääntöjä, jotka vähentävät kannustimia turvapaikkashoppailuun ja turvapaikanhakijoiden liikkumiseen jäsenvaltiosta toiseen. Sen vuoksi tarvitaan unionin toimia.

Tavoitetta ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan tämän asetuksen laaja-alaisuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Unioni voi sen vuoksi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

- **Suhteellisuusperiaate**

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi.

Siltä osin kuin on kyse yhteisen menettelyn perustamisesta kansainvälisen suojelun myöntämiseksi ja poistamiseksi, ehdotus rajoittuu kaikilta osin siihen, mikä on välttämätöntä tällaisen yhteisen menettelyn perustamiseksi, sen sujuvoittamiseksi ja yksinkertaistamiseksi, tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi hakijoiden oikeuksien ja takeiden osalta ja sellaisten kansallisten menettelyjen välisten erojen välttämiseksi, joiden epätoivottuna vaikutuksena on kannustaminen edelleen liikkumiseen.

Määräaikojen käyttöönotto kaikissa menettelyn vaiheissa, myös muutoksenhakuvaiheessa, ja määräajan tiukentaminen hallinnollisen menettelyn vaiheessa, ovat tarpeellisia muutoksia, jotta voidaan keventää menettelyjä ja lisätä niiden tehokkuutta. Muutoksenhakuvaiheeseen ehdotetut määräajat mahdollistavat kaikkien olennaisten menettelyllisten takeiden noudattamisen, mukaan lukien oikeus suulliseen kuulemiseen ja oikeuskeinojen tasapuolisuuden periaatteen noudattaminen. Näitä määräaikoja ehdottaessaan komission tavoitteena oli tasapainottaa hakijoiden oikeus saada asiansa ratkaistua kohtuullisen ajan kuluessa ja heidän oikeutensa tehokkaiseen oikeussuojakeinoihin ja puolustautumiseen, mukaan lukien tarjoamalla maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä on ehdotus asetukseksi, jolla on tarkoitus kumota ja korvata direktiivi. Direktiivillä 2013/32/EU saavutettu kansainvälisen suojelun myöntämistä ja poistamista koskevien kansallisten menettelyjen yhdenmukaisuuden taso ei ole osoittautunut riittäväksi poistamaan eroja käytetyissä menettelyissä, menettelyjen määräajoissa, hakijoiden oikeuksissa ja menettelyllisissä takeissa, hyväksyntäasteissa ja myönnetyn suojelun muodossa. Ainoastaan asetus, jolla perustetaan unionin yhteinen turvapaikkamenettely ja jonka säännöksiä sovelletaan suoraan, voi varmistaa tarvittavan yhdenmukaisuuden ja tehokkuuden sovellettaessa unionin turvapaikkalainsäädännön menettelysääntöjä.

3. INTRESSITAHOJEN KUULEMINEN

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Valmistellessaan tätä toista ehdotuspakettia komissio järjesti kohdennettuja kuulemisia jäsenvaltioiden, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Niitä ohjasivat Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistuksen tavoitteet, jotka esitettiin 6. huhtikuuta 2016 annetussa komission tiedonannossa. Komissio on arvioinut huolellisesti esitetyt näkemykset ja pyrkinyt ottamaan tässä ehdotuksessa huomioon ne näkemykset, joista kaikki asianomaiset osapuolet ovat laajemmin samaa mieltä. Toisesta ehdotuspaketista vaihdettiin kesäkuussa 2016 epävirallisesti näkemyksiä Euroopan parlamentin kanssa.

- Useimmat jäsenvaltiot suhtautuivat myönteisesti komission valitsemaan toimintatapaan korvata nykyinen direktiivi asetuksella, mutta jotkin jäsenvaltiot ilmaisivat huolensa yhdenmukaisuudesta kansallisen oikeusjärjestyksensä kanssa. Siitä alkaen kun turvapaikkamenettelydirektiiviä koskevasta ehdotuksesta alettiin keskustella jotkin tahot ovat johdonmukaisesti pitäneet asetusta, jossa vahvistetaan suoraan sovellettavat säännökset, tehokkaimpana oikeudellisena välineenä hakijoiden oikeuksien ja tasavertaisen kohtelun takaamiseksi eri jäsenvaltioissa. Jotkin sidosryhmät varoittivat kuitenkin siitä riskistä, että suojelutasoa olisi alennettava yhteisen nimittäjän saavuttamiseksi, etenkin koska unioni muodostaa tärkeän toimintamallin tällä kansainvälisen pakolaisoikeuden alalla.
- Useimmat jäsenvaltiot tunnustivat tarpeen nykyisten menettelysääntöjen yksinkertaistamiseen ja selventämiseen ja ilmaisivat tukevansa turvapaikkamenettelyjen suurempaa yhdenmukaistamista kaikkialla unionissa. Jäsenvaltiot tunnustivat tarpeen selkeyttää ja yksinkertaistaa tutkittavaksi ottamisen perusteita, rajamenettelyjen ja nopeutettujen menettelyjen käyttöä ja myöhempien hakemusten käsittelyä.

Jäsenvaltiot kannattivat yleisesti enimmäismääräaikojen käyttöönottoa menettelyn eri vaiheissa, myös muutoksenhakuvaiheessa. Useimmat jäsenvaltiot olivat tyytyväisiä tavanomaisen hallinnollisen menettelyn nykyiseen aikatauluun, mutta tunnustivat tarpeen tiukentaa määräaikoja ja keventää menettelyjä. Useat jäsenvaltiot kuitenkin totesivat, että tarvitaan jonkin verran joustavuutta, jotta ne voivat käsitellä tilanteita, joissa maahanmuuttajien määrä on suuri ja samaan aikaan esitetään suhteettoman paljon hakemuksia. Jäsenvaltiot kannattivat yleisesti pakollisten määräaikojen käyttöönottoa muutoksenhakuvaiheessa, mutta toivoivat määräaikojen eriyttämistä sen mukaan, koskeeko muutoksenhaku tavanomaisissa menettelyissä vai nopeutetuissa menettelyissä tehtyjä päätöksiä.

Useimmat kansalaisyhteiskunnan sidosryhmät toivoivat nykyisten menettelysääntöjen yksinkertaistamista. Ne suhtautuivat kuitenkin epäilevämmiin menettelyn eri vaiheissa käytettävien pakollisten määräaikojen tehokkuuteen. Myös siitä oltiin huolestuneita, miten voidaan varmistaa, että ehdotetut määräajat ovat sopusoinnussa menettelyllisten takeiden tehokkaan käytön kanssa.

- Useimmat jäsenvaltiot katsovat, että nopeutettu tutkintamenettely, rajamenettely ja tutkittavaksi ottamista koskeva menettely ovat välttämättömiä välineitä, jotta sellaisten hakemusten, jotka ovat selvästi vilpillisiä, ilmeisen perusteettomia tai eivät täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, tutkinta voidaan hoitaa tehokkaammin. Eriäviä mielipiteitä esitettiin ensimmäisen turvapaikkamaan ja turvallisen kolmannen maan käsitteiden käytön pakolliseksi tekemisestä silloin, kun hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, sekä nopeutetun menettelyn ja rajamenettelyn käytön pakolliseksi tekemisestä. Useimmat jäsenvaltiot katsovat, että tarvitaan toimenpiteitä järjestelmän tehokkuuden lisäämiseksi, ja ne kannattavat EU:n yhteisen luettelon laatimista turvallisista alkuperämaista ja turvallisista kolmansista maista. Samalla ne kuitenkin toteavat kannattavansa myös sitä, että säilytetään mahdollisuus kansallisten luetteloiden laatimiseen.

Monet sidosryhmät huomauttivat, että ensimmäisen turvapaikkamaan ja turvallisen kolmannen maan käsitteiden soveltamisen tekeminen pakolliseksi määritettäessä sitä, voidaanko hakemukset ottaa tutkittaviksi, yhdessä turvallisista kolmansista maista koskevien EU:n yhteisten luetteloiden käyttöönoton kanssa ei ehkä riitä takaamaan haluttuun yhdenmukaisuuteen pääsemistä, jos käsitteiden soveltamisessa yksittäistapauksiin olisi vielä harkinnanvaraa. Eräät sidosryhmät olivat huolissaan mahdollisista turvallisista alkuperämaista koskevista rinnakkaisista EU:n ja kansallisista luetteloista ja huomauttivat, että ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin pystyisi tarkastelemaan uudelleen maan sisällyttämistä turvallisista alkuperämaista koskevaan EU:n yhteiseen luetteloon tai poistamista luettelosta.

Useimmat kansalaisyhteiskunnan edustajat varoittivat tekemästä pakolliseksi ensimmäisen turvapaikkamaan ja turvallisen kolmannen maan käsitteiden ja yleisesti erityismenettelyjen käyttöä. Joidenkin mielestä ainoastaan niihin hakemuksiin, jotka ovat ilmeisen perusteettomia tai selvästi vilpillisiä, tulisi soveltaa nopeutettuja menettelyjä.

Tässä yhteydessä useat sidosryhmät totesivat, että haavoittuvassa asemassa olevat hakijat, erityisesti ilman huoltajaa olevat alaikäiset, olisi jätettävä erityismenettelyjen ulkopuolelle. Jotkin kuullut osapuolet toivoivat voimakkaampia takeita ilman huoltajaa oleville alaikäisille, etenkin pätevien edunvalvojien nopean nimittämisen osalta.

- Jäsenvaltiot katsoivat, että on tarpeen sisällyttää menettelyyn toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää perusteettomia hakemuksia ja edelleen liikkumista. Suurin osa jäsenvaltioista katsoo, että ehdotuksessa pitäisi myös vahvistaa selkeät velvollisuudet kansainvälistä suojelua hakeville henkilöille, erityisesti velvollisuus tehdä yhteistyötä viranomaisten kanssa menettelyn kaikissa vaiheissa ja antaa tiedot, joita tarvitaan hakemuksen tutkinnassa. Hakijoiden olisi myös noudatettava velvoitetta, jonka mukaan he eivät saa poistua hakemuksen tutkinnasta vastaavan jäsenvaltion alueelta ehdotetun uudistetun Dublin-asetuksen mukaisesti. Useimmat jäsenvaltiot kannattivat ehdotusta, jonka mukaan niiden henkilöiden, jotka pakenevat perusteettomasti, hakemukset käsitellään nopeutetussa menettelyssä, samalla kun varmistetaan kaikilta osin asiaankuuluvien menettelyllisten takeiden noudattaminen.

Toisaalta eräät kansalaisyhteiskunnan tärkeimmät sidosryhmät korostivat, että menettelyjä ei pitäisi soveltaa seuraamuksena, eikä niiden mielestä ole perusteltua, että nopeutetun menettelyn käyttö liitetään pakenemiseen.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto on kerännyt osan tiedoista, jotka koskevat turvapaikkamenettelydirektiivin täytäntöönpanoa, osana prosessia, jossa pyritään selvittämään, millaista lainsäädäntöä ja millaisia käytäntöjä jäsenvaltioissa liittyy Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän välineiden täytäntöönpanoon.

Lisäksi komissio on turvapaikkamenettelydirektiivin vuonna 2013 tapahtuneen antamisen jälkeen järjestänyt useita tätä direktiiviä käsitteleviä yhteyskomitean kokouksia, joiden aikana komissio ja jäsenvaltiot ovat keskustelleet jäsenvaltioiden direktiivin täytäntöönpanossa kohtaamista ongelmista. Näiden molempien prosessien tulokset ovat vaikuttaneet nykyiseen ehdotukseen.

- **Perusoikeudet**

Tässä ehdotuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka tunnustetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, sekä velvoitteita, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta, erityisesti pakolaisten oikeusasemaa koskevasta Geneven yleissopimuksesta, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevasta kansainvälisestä yleissopimuksesta, kidutuksen vastaisesta Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta ja Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevasta yleissopimuksesta.

Yhteisessä menettelyssä kansainvälisen suojelun myöntämiseksi tai poistamiseksi noudatetaan täysin perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia, mukaan lukien oikeus ihmisarvoon (1 artikla), kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen tai kohtelun kielto (4 artikla), oikeus henkilötietojen suojaan (8 artikla), oikeus turvapaikkaan (18 artikla), suoja palauttamista vastaan (19 artikla), syrjintäkielto (21 artikla), miesten ja naisten välinen tasa-arvo (23 artikla), lapsen oikeudet (24 artikla) ja oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin (47 artikla). Tässä ehdotuksessa otetaan täysimääräisesti huomioon lapsen oikeudet ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden erityistarpeet.

Ehdotuksella varmistetaan, että alaikäisten ja etenkin ilman huoltajaa olevien alaikäisten erityistarpeet otetaan asianmukaisesti huomioon varmistamalla, että he saavat ohjausta ja tukea menettelyn kaikissa vaiheissa. Ehdotuksessa otetaan myös huomioon velvoitteet, joita jäsenvaltioilla on naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Istanbulin sopimus) nojalla. Ottaen huomioon komission ehdotukset neuvoston päätöksiä Istanbulin sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä ja jotta kansainvälistä suojelua tarvitseville naisille, joihin on kohdistunut sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa, taattaisiin asianmukainen suojelun taso, tätä asetusta tulkittaessa ja sovellettaessa olisi noudatettava sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa lähestymistapaa.

Ehdotuksessa sallitaan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rekisteröinnin ja jättämisen yhteydessä kerättyjen tietojen, joihin sisältyvät henkilötiedot ja hakemuksen kannalta merkitykselliset tiedot, samoin kuin henkilökohtaisen puhuttelun yhteydessä kerättyjen tietojen, mukaan lukien tallenne tai sanatarkka selostus puhuttelusta, säilyttäminen. Jotta varmistetaan, että hakijoiden henkilötietoja säilytetään vain niin kauan kuin on tarpeen,

ehdotuksessa taataan oikeus henkilötietojen suojaan siten, että näille tiedoille vahvistetaan enimmäissäilytysaika. Kun otetaan huomioon, että nämä tiedot ovat erottamaton osa hakijan asiakirjakansiota, välttämättömän enimmäissäilytysajan katsotaan olevan kymmenen vuotta lopullisen päätöksen tekemisestä. Tämän säilytysajan katsotaan olevan välttämätön silloin, kun kansainvälistä suojelua ei myönnetä, koska kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt voivat yrittää pyytää kansainvälistä suojelua toisessa jäsenvaltiossa tai tehdä myöhempiä hakemuksia samassa tai toisessa jäsenvaltiossa tulevana vuosina. Sama säilytysaika on välttämätön niiden henkilöiden osalta, joille myönnetään kansainvälistä suojelua, jotta voidaan tarkastella uudelleen heidän asemaansa, erityisesti osana suojeluaseman säännöllistä uudelleentarkastelua, josta säädetään ehdotuksessa aseman määrittelyä koskevaksi asetukseksi, ja lisäksi se on välttämätön ottaen huomioon kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä koskevat takaisinottovelvoitteet, joista säädetään Dublin-asetuksen uudelleenlaatimista koskevassa ehdotuksessa. Tämän ajan jälkeen kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden, jotka ovat oleskelleet unionin alueella usean vuoden ajan, asema on vakiintunut tai he ovat jopa voineet saada jäsenvaltion kansalaisuuden. Sellaista henkilöä koskevat tiedot, joka on saanut jonkin jäsenvaltion kansalaisuuden ennen kymmenen vuoden jakson päättymistä, olisi poistettava välittömästi. Eurodacissa kyseiset tiedot on poistettava keskusjärjestelmästä heti, kun alkuperäjäsenvaltio saa tietää kyseisen henkilön saaneen tällaisen kansalaisuuden, koska kyseinen henkilö ei enää kuulu Eurodacin piiriin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksesta ei aiheudu taloudellista tai hallinnollista rasitetta unionille. Näin ollen ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Seuranta-, arviointi- ja raportointijärjestelyt**

Komissio laatii kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kahden vuoden kuluessa sen voimaantulosta ja sen jälkeen viiden vuoden välein. Jäsenvaltioiden on toimitettava tämän kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot komissiolle ja Euroopan unionin turvapaikkavirastolle. Virasto myös valvoo sitä, kuinka jäsenvaltiot noudattavat tätä asetusta, valvontamekanismilla, jonka perustamista komissio ehdotti tarkistaessaan viraston toimeksiantoa¹².

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Tämän ehdotuksen tavoitteena on varmistaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten nopea ja tehokas käsittely ottamalla kansainvälisen suojelun myöntämisessä ja poistamisessa käyttöön yhteinen menettely, joka korvaa jäsenvaltioissa sovelletut eri menettelyt ja jota sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioissa tehtyihin kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin.

Tällä ehdotuksella selvennetään ja yksinkertaistetaan menettelyä koskevia sääntöjä ja annetaan kansallisille viranomaisille tarvittavat välineet tutkia hakemukset ja tehdä niistä päätös tehokkaasti sekä torjua väärinkäytöksiä ja edelleen liikkumista EU:n sisällä. Samalla tehostetaan yksittäisen hakijan kannalta välttämättömiä menettelyllisiä takeita. Näin menettelystä tulee nopeampi ja tehokkaampi.

¹² COM(2016) 271 final.

- **Kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn keventäminen ja yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella kevennetään ja yksinkertaistetaan menettelyä selventämällä menettelyyn pääsyn eri vaiheita. Hakemus katsotaan tehdyksi heti, kun kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ilmaisee haluavansa saada kansainvälistä suojelua jostakin jäsenvaltiosta (25 artiklan 1 kohta). Hakemus on rekisteröitävä ripeästi, tai viimeistään kolmen työpäivän kuluessa siitä, kun kansalliset viranomaiset saavat sen (27 artiklan 1 kohta). Tämä määräaika pysyy muuttumattomana verrattuna turvapaikkamenettelydirektiiviin. Tämän jälkeen yksittäiselle hakijalle on annettava tosiasiallinen mahdollisuus jättää hakemuksensa, ja tämä olisi tehtävä viimeistään kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun hakemus on rekisteröity (28 artiklan 1 kohta). Ilman huoltajaa olevien alaikäisten tapauksessa kyseinen määräaika alkaa vasta siitä, kun edunvalvoja on nimetty ja hän on tavannut lapsen (32 artiklan 2 kohta). Määräaika hakemuksen jättämiselle on uutta verrattuna turvapaikkamenettelydirektiiviin.

Jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti tarkasteltava uudelleen ja ennakoitava tarpeitaan sen varmistamiseksi, että niillä on riittävät resurssit turvapaikkajärjestelmänsä hallinnoimiseksi tehokkaasti, muun muassa laatimalla tarpeen mukaan varautumissuunnitelmia. Euroopan unionin turvapaikkavirasto voi antaa jäsenvaltioille tarvittavaa operatiivista ja teknistä tukea, jotta ne voivat noudattaa asetettuja määräaikoja. Jos jäsenvaltiot arvioivat, että ne eivät pysty noudattamaan kyseisiä määräaikoja, niiden olisi pyydettävä apua Euroopan unionin turvapaikkavirastolta viraston ehdotetun uuden toimeksiannon määräysten mukaisesti. Jos tällaista pyyntöä ei esitetä ja jos jäsenvaltion turvapaikkajärjestelmä menettää kohtuuttoman paineen vuoksi tehokkuutensa siinä määrin, että se vaarantaa Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän toiminnan, virasto voi komission täytäntöönpanopäätöksen perusteella toteuttaa toimenpiteitä kyseisen jäsenvaltion tueksi.

Ehdotuksella virtaviivaistetaan hallinnollisen menettelyn määräaikoja. Vaikka turvapaikkadirektiivissä on vahvistettu määräajat, määräajat vaihtelevat huomattavasti eri jäsenvaltioissa, ja huhtikuun 2015 ja huhtikuun 2016 välisenä aikana keskimäärin 50 prosenttia asioista Euroopan unionissa oli ollut vireillä yli kuusi kuukautta. Määräaika hakemusten tutkinnalle on ehdotuksessa vahvistetussa tavanomaisessa menettelyssä kuusi kuukautta, ja sitä voidaan jatkaa kerran kolmella kuukaudella tilanteissa, joissa paine on suhteeton, tai asian monimutkaisuuden vuoksi (34 artiklan 2 ja 3 kohta). Turvapaikkamenettelydirektiivissä oleva mahdollisuus keskeyttää hakemuksen tutkinta väliaikaisesti olosuhteiden muuttumisen vuoksi alkuperämaassa säilyy edelleen. Kuitenkaan myös tässä tapauksessa määräaika hakemuksen tutkimiselle ei saisi olla pitempi kuin 15 kuukautta (34 artiklan 5 kohta).

Nopeutetulle tutkintamenettelylle (40 artiklan 2 kohta) ja niiden hakemusten käsittelylle, joilta puuttuvat tutkittavaksi ottamisen edellytykset (34 artiklan 1 kohta), asetetaan uudet määräajat. Tällä hetkellä näille menettelyille ei säädetä määräaikoja turvapaikkamenettelydirektiivissä. Sen seurauksena määräajoissa on jäsenvaltioiden välillä suuria eroja, ja ne vaihtelevat muutamasta päivästä muutamaa kuukauteen. Näiden menettelyjen pitäisi olla nopeita, ja tästä syystä ehdotettu määräaika nopeutetulle tutkintamenettelylle on kaksi kuukautta ja tapauksille, joissa tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, yksi kuukausi. Jos tutkimatta jättämisen peruste on se, että hakija tulee ensimmäisestä turvapaikkamaasta tai turvallisesta kolmannesta maasta, määrääjäksi tutkittavaksi ottamisen edellytysten täyttymisen tarkistamiselle asetetaan kymmenen työpäivää. Näin voidaan varmistaa niiden sääntöjen tehokas soveltaminen, jotka vahvistetaan

ehdotetussa Dublin-asetuksen uudistuksessa ja joiden mukaan ensimmäisen jäsenvaltion, jossa hakemus jätetään, on selvitettävä tutkittavaksi ottamisen edellytysten täyttyminen ennen kuin sovelletaan perusteita vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi (34 artiklan 1 kohdan toinen alakohta). Rajamenettelyn määräaikana pysyy neljä viikkoa kuten turvapaikkamenettelydirektiivissä (41 artiklan 2 kohta).

Ehdotus koskee kansainvälistä suojelua koskevaa koko menettelyä, ja tästä syystä siinä asetetaan määräajat myös muutoksenhauille ja ensimmäisessä muutoksenhakuvaiheessa tehtäville päätöksille. Tämä on tarpeen, jotta voidaan varmistaa menettelyn oikeudenmukaisuus ja tehokkuus ja saavuttaa yleistavoitteena oleva suurempi menettelyn yhdenmukaisuus (55 artikla).

Komissio myöntää, että jäsenvaltioiden voi toisinaan olla vaikeaa noudattaa tässä ehdotuksessa asetettuja määräaikoja. Ensisijaisen tärkeä seikka on kuitenkin yksittäisen hakijan tarve saada oikeudellinen varmuus omasta tilanteestaan. Laatiessaan ehdotustaan komissio otti lisäksi huomioon ehdotuksensa vahvistaa merkittävästi Euroopan unionin turvapaikkaviraston toimeksiantoa ja jäsenvaltioiden mahdollisuuden turvautua viraston, muiden jäsenvaltioiden tai kansainvälisten järjestöjen operatiiviseen ja tekniseen apuun.

- **Hakijoiden oikeudet ja velvollisuudet**

Ehdotus sisältää selkeät säännökset, jotka koskevat hakijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia kansainvälistä suojelua koskevassa menettelyssä. Se antaa riittävät takeet, jotta yksittäinen hakija voi tosiasiallisesti käyttää oikeuksiaan. Samanaikaisesti siinä asetetaan hakijalle useita velvollisuuksia, joiden tarkoituksena on hakijan vastuullistaminen koko menettelyn ajan (7 artikla).

Dublin-asetuksen uudistamista koskevan komission ehdotuksen mukaisesti hakijan on tehtävä hakemuksensa siinä jäsenvaltiossa, johon hän saapuu ensimmäisenä tai jossa hän on laillisesti (7 artiklan 1 kohta). Hakijoiden on tehtävä yhteistyötä vastuuviranomaisten kanssa, jotta viranomaiset pystyvät määrittämään heidän henkilöllisyytensä, muun muassa suostumalla sormenjälkiensä ja kasvokuvansa ottamiseen. Hakijoiden on myös esitettävä kaikki käytettävissään olevat tiedot, joita tarvitaan hakemuksen tutkinnassa (7 artiklan 2 kohta). Hakijan on ilmoitettava vastuuviranomaisille asuinpaikkansa ja puhelinnumerosa, jotta hänet voidaan tavoittaa menettelyä varten (7 artiklan 4 kohta).

Hakijoille on ilmoitettava noudatettavasta menettelystä, heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan menettelyn aikana, seurauksista, joita aiheutuu velvollisuuksien täyttämättä jättämisestä, tutkinnan tuloksesta ja mahdollisuudesta valittaa kielteisestä päätöksestä (8 artiklan 2 kohta). Jäsenvaltioiden velvollisuus antaa hakijalle kaikki tarvittavat tiedot on entistä tärkeämpi, kun otetaan huomioon, että laiminlyönnistä voi olla seurauksia hakijalle. Esimerkiksi hakijan kieltäytyminen yhteistyöstä jättämällä toimittamatta tarvittavat tiedot hakemuksen tutkintaa varten ja kieltäytymällä sormenjälkiensä ja kasvokuvansa ottamisesta voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen sillä perusteella, että hakija on luopunut siitä, hakemuksen implisiittistä peruuttamista koskevan menettelyn mukaisesti (7 artiklan 3 kohta ja 39 artiklan 1 kohdan c alakohta). Tällä hetkellä kieltäytyminen noudattamasta velvollisuutta antaa sormenjäljet on peruste nopeutetun menettelyn soveltamiselle. Koska tämä on hakemuksen täydellisyyden kannalta tärkeä tekijä, hakijan laiminlyönnistä on määrätty vakavampia seurauksia.

Hakijoiden on jäätävä niihin jäsenvaltioihin, joissa heidän edellytetään olevan saapuvilla Dublin-asetuksen mukaisesti (7 artiklan 5 kohta), ja heidän on täytettävä kaikki

ilmoittautumista koskevat velvollisuudet, joita heillä saattaa olla vastaanotto-olosuhteita koskevan direktiivin nojalla (7 artiklan 6 kohta). Myös ilmoittautumista koskevien velvollisuuksien laiminlyönti voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen sillä perusteella, että hakijan katsotaan luopuneen siitä (39 artiklan 1 kohdan f alakohta), ja jos hakija ei jää siihen jäsenvaltioon, jossa hänen edellytetään olevan saapuvilla, hänen hakemuksensa käsitellään nopeutetussa tutkintamenettelyssä (40 artiklan 1 kohdan g alakohta).

Kolmen työpäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä hakijalle on annettava asiakirja, jossa todistetaan, että asianomainen henkilö on hakija ja todetaan, että hänellä on oikeus jäädä jäsenvaltion alueelle ja että asiakirja ei ole pätevä matkustusasiakirja (29 artikla). Asiakirjoja koskevat keskeiset säännökset on otettu vastaanotto-olosuhteita koskevasta direktiivistä ja sisällytetty tähän ehdotukseen pyrkimyksenä virtaviivaistaa kansainvälistä suojelua koskevaa menettelyä. Ehdotuksessa määritellään tiedot, jotka olisi sisällytettävä tähän asiakirjaan, ja säädetään mahdollisuudesta vahvistaa näille asiakirjoille yhtenäinen kaava täytäntöönpanosäädöksellä. Näin voidaan varmistaa, että kaikki hakijat saavat saman asiakirjan kaikissa jäsenvaltioissa (29 artiklan 5 kohta).

Hakijalla on oikeus jäädä jäsenvaltion alueelle hallinnollisen menettelyn keston ajaksi. Tämä oikeus ei oikeuta oleskeluun eikä se anna hakijalle oikeutta matkustaa toiseen jäsenvaltioon ilman lupaa. Kuten turvapaikkamenettelydirektiivissä, poikkeukset maassapysymisoikeuteen hallinnollisen menettelyn aikana ovat rajoitettuja, ne on määritelty ehdotuksessa selkeästi ja liittyvät myöhempiin hakemuksiin ja tapauksiin, joissa on kyse luovuttamisesta toiseen jäsenvaltioon eurooppalaisen pidätysmääräyksen mukaisesti, kolmanteen maahan tai kansainväliselle tuomioistuimelle (9 artikla).

- **Menettelylliset takeet**

Menettelyn yksinkertaistaminen on välttämätöntä, jotta varmistetaan menettelyn tehokkuus kaikissa jäsenvaltioissa ja samalla se, että yksittäinen hakija saa päätöksen, olipa se myönteinen tai kielteinen, mahdollisimman lyhyessä ajassa. Tällä ei kuitenkaan saisi olla sitä epätoivottua vaikutusta, että se vaikuttaisi haitallisesti yksilön oikeuteen saada hakemuksensa tutkittua asianmukaisella ja kattavalla tavalla niin, että hakija voi tuoda esille kaikki seikat, jotka ovat merkityksellisiä hänen hakemuksensa tueksi tutkinnan aikana. Tästä syystä ehdotus sisältää hakijalle merkittävät takeet, joilla varmistetaan, että hakijalla on menettelyn kaikissa vaiheissa rajoitetuin poikkeuksin oikeus tulla kuulluksi henkilökohtaisessa puhutellussa ja että hän saa avukseen tarvittavan tulkkauksen ja maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta.

Ehdotuksessa taataan hakijan oikeus tulla kuulluksi henkilökohtaisessa puhutellussa tutkittavaksi ottamisen edellytysten täyttymisestä tai hakemuksensa perusteista riippumatta siitä, minkä tyyppistä hallinnollista menettelyä tapauksessa sovelletaan (12 artiklan 1 kohta). Jotta oikeus henkilökohtaiseen puhutteluun olisi tehokas, hakijan on saatava avukseen tulkki (12 artiklan 8 kohta) ja hänelle on annettava tilaisuus selittää hakemuksensa perusteita kattavasti. On tärkeää, että hakijalle annetaan riittävästi aikaa valmistautua ja neuvotella oikeudellisen tai muun neuvonantajansa kanssa, ja oikeudellinen tai muu neuvonantaja voi avustaa hakijaa puhuttelun aikana. Hakemuksen perusteiden tutkintaan liittyvissä puhutelluissa hakijalle annetaan mahdollisuus esittää kaikki seikat, joita tarvitaan hänen hakemuksensa perustelemiseksi, ja selittää mahdollisia puuttuvia tietoja tai epä johdonmukaisuuksia (11 artiklan 2 kohta). Tutkittavaksi ottamista koskevassa menettelyssä hakijalla on oikeus tutkittavaksiottamispuhutteluun, jossa hänelle annetaan mahdollisuus esittää riittävät perustelut sille, miksi hänen hakemustaan ei voida hylätä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi (10 artiklan 2 kohta).

Henkilökohtainen puhuttelu olisi suoritettava olosuhteissa, joissa voidaan taata asianmukainen luottamuksellisuus (12 artiklan 2 kohta), puhuttelusta vastaavan henkilöstön olisi oltava asianmukaisesti koulutettua ja pätevää, ja siihen olisi tarvittaessa osallistuttava muiden jäsenvaltioiden viranomaisten henkilöstöä tai Euroopan turvapaikkaviraston käyttämiä asiantuntijoita (12 artiklan 3 ja 7 kohta). Henkilökohtaisesta puhuttelusta voidaan luopua vain, jos määrittävä viranomainen aikoo tehdä myönteisen päätöksen hakemuksesta tai katsoo, että hakija ei kykene osallistumaan henkilökohtaiseen puhutteluun hänestä riippumattomien syiden vuoksi (12 artiklan 5 kohta). Kun otetaan huomioon, että henkilökohtainen puhuttelu on olennainen osa hakemuksen tutkintaa, puhuttelu olisi tallennettava ja tallenne samoin kuin pöytäkirja tai sanataarkka selostus puhuttelusta olisi annettava hakijoiden ja heidän oikeudellisten neuvonantajien käyttöön ennen kuin määrittävä viranomainen tekee päätöksen, tai nopeutetussa tutkintamenettelyssä samaan aikaan kuin päätös tehdään (13 artikla).

Turvapaikkamenettelydirektiivin perusteella hakijoilla on oikeus saada maksutta oikeudellisia ja menettelyä koskevia tietoja hallinnollisen menettelyn aikana, ja heidän pitäisi saada maksutonta oikeusapua ensimmäisen tason muutoksenhaussa, jos heillä ei ole varaa maksaa tällaista oikeusapua itse. Tässä ehdotuksessa mahdollisuus oikeudelliseen neuvontaan ja edustukseen katsotaan tarpeelliseksi menettelyn kaikissa vaiheissa, jotta hakijat voivat käyttää täysimääräisesti oikeuksiaan ottaen huomioon menettelyn tiukemmat määräajat. Sen vuoksi siinä säädetään hakijoiden oikeudesta vaatia maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta menettelyn kaikissa vaiheissa (15 artiklan 1 kohta), lukuun ottamatta muutamia ehdotuksessa määriteltyjä poikkeustapauksia. Näin ollen jäsenvaltiot voivat päättää olla antamatta maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta, jos hakijalla on riittävästi varoja ja jos katsotaan, että hakemuksella tai muutoksenhaulla ei ole konkreettisia edellytyksiä menestyä (15 artiklan 3 kohdan a ja b alakohta ja 5 kohdan a ja b alakohta). Jäsenvaltio voi hallinnollisessa menettelyssä myös päättää olla antamatta maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta myöhempien hakemusten tapauksessa (15 artiklan 3 kohdan c alakohta). Muutoksenhakuvaiheessa ne voivat tehdä niin muutoksenhaun toisessa tai korkeammassa vaiheessa (15 artiklan 5 kohdan c alakohta).

Komissio katsoo, että on tarpeen ja asianmukaista laajentaa tämä oikeus hallinnolliseen menettelyyn, sillä tällainen käytäntö on jo nyt käytössä kahdessakymmenessä kahdessa jäsenvaltiossa. Tämä edellyttää, että päätöksenteon laatuun osoitetaan riittävät resurssit hallinnollisessa menettelyssä. On kuitenkin todettava, että jäsenvaltioiden käytäntö, jonka mukaan tämä on jo mahdollista, osoittaa maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen tarjoamisen olevan hyödyllistä, jotta voidaan varmistaa laadukas avustaminen, mikä johtaa paremman laatuisiin hallinnollisiin päätöksiin ja mahdollisesti vähentää muutoksenhakuja.

- **Ilman huoltajaa olevat alaikäiset ja erityiset menettelylliset takeet tarvitsevat hakijat**

Ehdotuksessa säilytetään korkealla tasolla erityiset menettelylliset takeet heikommassa asemassa olevien hakijaryhmien (19 artikla) ja erityisesti ilman huoltajaa olevien alaikäisten (21 ja 22 artikla) osalta. Jotta varmistettaisiin oikeudenmukainen menettely näille hakijoille, heidän tarpeensa on kartoitettava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa menettelyä ja heille on annettava asianmukaista tukea ja ohjausta menettelyn kaikissa vaiheissa (20 artiklan 1 kohta). Jos nopeutetussa tutkintamenettelyssä tai rajamenettelyssä ei ole mahdollista antaa tällaista asianmukaista tukea, näitä menettelyjä ei silloin pitäisi soveltaa (19 artiklan 3 kohta).

Yleisesti lasten osalta lapsen edun ensisijaisuus on vallitseva periaate yhteistä menettelyä sovellettaessa. Kaikilla lapsilla, riippumatta heidän iästään ja siitä, tulevatko he huoltajan

kanssa vai yksin, on myös oltava oikeus henkilökohtaiseen puhutteluun, paitsi jos se ei selvästikään ole lapsen edun mukaista (21 artiklan 1 ja 2 kohta).

Ilman huoltajaa oleville alaikäisille olisi nimitettävä edunvalvoja mahdollisimman pian ja viimeistään viiden työpäivän kuluessa siitä hetkestä, kun ilman huoltajaa oleva alaikäinen tekee hakemuksen (22 artiklan 1 kohta). Jäsenvaltioissa vallitsevat erot ilman huoltajaa olevien alaikäisten edunvalvontajärjestelmissä voivat johtaa menettelyllisten takeiden laiminlyöntiin, siihen, että alaikäiset eivät saa riittävää hoitoa tai että he joutuvat alttiiksi vaarallisille tilanteille, ja mahdollisesti johtavat heidän pakenemiseensa. Tässä ehdotuksessa, jossa otetaan huomioon perusoikeusviraston tutkimus lasten edunvalvonnasta¹³, pyritään yhdenmukaistamaan edunvalvontakäytäntöjä sen varmistamiseksi, että edunvalvonta on nopeaa ja tehokasta kaikkialla unionissa.

Edunvalvojan tehtävänä on avustaa ja edustaa ilman huoltajaa olevaa alaikäistä, jotta turvataan lapsen etu ja hänen yleinen hyvinvointinsa kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn yhteydessä. Tarvittaessa, ja kun se on mahdollista kansallisen lainsäädännön nojalla, edunvalvoja voi tehdä oikeustoimia alaikäisen puolesta (4 artiklan 2 kohdan f alakohta). Sen varmistamiseksi, että ilman huoltajaa olevat alaikäiset saavat riittävästi tukea, ehdotuksessa säädetään, että edunvalvojaa ei pitäisi asettaa vastuuseen suhteettoman suuresta määrästä alaikäisiä (22 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta). Ottaen huomioon edunvalvojan tehtävät ja vastuut, mukaan lukien tässä asetuksessa säädetty menettelyn eri vaiheiden määräajat, kullekin edunvalvojalle osoitettujen tapausten määrän on oltava kohtuullinen. Ehdotuksessa vahvistetaan myös asianmukainen järjestelmä, jolla voidaan valvoa kunkin edunvalvojan työtä (22 artiklan 4 kohdan toinen alakohta).

• Nopeutetun tutkintamenettelyn ja rajamenettelyn käyttö

Tässä ehdotuksessa nopeutetusta tutkintamenettelystä tehdään pakollinen tietyin rajatuin perustein, jotka liittyvät ensi näkemältä ilmeisen perusteettomiin hakemuksiin, esimerkiksi kun hakija esittää selkeästi ristiriitaisia tai vääriä lausuntoja, johtaa viranomaisia harhaan vääriä tiedoilla tai kun hakija tulee turvallisesta alkuperämaasta. Hakemus olisi tutkittava nopeutetussa tutkintamenettelyssä myös silloin kun se on selvästi vilpillinen, esimerkiksi kun hakija pyrkii viivyttämään palauttamispäätöksen täytäntöönpanoa tai estämään sen tai jos hän ei ollut hakenut kansainvälistä suojelua ensimmäisen laittoman maahantulon jäsenvaltiossa tai jäsenvaltiossa, jossa hän on laillisesti tai jonne hakija, jonka hakemus on tutkittavana ja joka on tehnyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai joka on toisen jäsenvaltion alueella ilman oleskelulupaa, otetaan takaisin komission Dublin-asetuksessa ehdottamien uusien sääntöjen mukaisesti, eikä hän osoita, että laiminlyönti johtui olosuhteista, joihin hän voinut vaikuttaa (40 artiklan 1 kohta).

Rajamenettelyt, joihin tavallisesti liittyy säilöönoton käyttö koko menettelyn ajan, säilyvät vapaaehtoisina ja niitä voidaan käyttää tutkittavaksi ottamisen edellytysten täyttymisen tai hakemusten perusteiden tutkimiseksi samoin perustein kuin nopeutetussa tutkintamenettelyssä. Jos päätöstä ei ole tehty neljän viikon kuluessa, hakija saa oikeuden tulla jäsenvaltion alueelle ja jäädä sinne (41 artikla).

Koska nopeutettu tutkintamenettely tulee nyt pakolliseksi, säilöönottoa käytetään rajamenettelyä sovellettaessa useimmissa tapauksissa, molempien menettelyjen kesto on lyhyt eikä kummassakaan menettelyssä tehdyn päätöksen jälkeen ole automaattista lykkäävää vaikutusta, on tarpeen soveltaa kaikkia menettelyllisiä takeita yksittäiseen hakijaan, erityisesti

¹³ Perusoikeusviraston raportti ”Vanhempien huolenpitoa vailla olevien lasten edunvalvonta – Käsikirja edunvalvontajärjestelmien vahvistamisesta ihmiskaupan lapsiuhrien erityistarpeiden täyttämiseksi” (lokakuu 2015)
[http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-guardianship_fi.pdf].

oikeutta tulla kuulluksi henkilökohtaisessa puhuttelussa, tulkkauspalveluja ja maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta (40 artiklan 1 kohta ja 41 artiklan 1 kohta). Näiden menettelyjen soveltaminen on rajoitettua ilman huoltajaa olevien alaikäisten osalta (40 artiklan 5 kohta ja 41 artiklan 5 kohta), eikä niitä voida soveltaa erityisiä menettelyllisiä takeita tarvitseviin hakijoihin, jollei näille hakijoille voida antaa asianmukaista tukea kyseisten menettelyjen yhteydessä (19 artiklan 3 kohta).

- **Hakemusten tutkittavaksi ottaminen**

Yleissääntönä on, että kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen perusteet olisi tutkittava sen määrittämiseksi, voidaanko hakijalle myöntää kansainvälistä suojelua asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus)¹⁴ mukaisesti. Perusteiden tutkinta ei ole tarpeen, jos hakemukselta olisi katsottava puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset tämän ehdotuksen mukaisesti.

Tässä ehdotuksessa säädetään, että jos jotakin ehdotuksessa vahvistetuista tutkittavaksi ottamisen perusteista voidaan soveltaa, hakemus olisi jätettävä tutkimatta (36 artiklan 1 kohta), ja että tutkinta ei saa kestää yli kuukautta (34 artiklan 1 kohta). Ennen kuin määritetään komission Dublin-asetuksen nojalla ehdottamien uusien sääntöjen mukaisesti hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, ensimmäisen jäsenvaltion, jossa hakemus on tehty, olisi tutkittava, täytyvätkö hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset, jos maata, joka ei ole jäsenvaltio, pidetään hakijan kannalta ensimmäisenä turvapaikkamaana tai turvallisena kolmantena maana. Dublin-järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamiseksi ehdotuksessa esitetään, että niiden perusteiden tutkinta, jotka koskevat ensimmäistä turvapaikkamaata tai turvallista kolmatta maata, saisi kestää enintään kymmenen työpäivää (34 artiklan 1 kohdan toinen alakohta).

Hakemukselta olisi katsottava puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset, jos se on myöhempi hakemus ilman uusia merkityksellisiä seikkoja tai jos puolison, kumppanin tai mukana olevan alaikäisen erillinen hakemus ei ole perusteltu (36 artiklan 1 kohdan c ja d alakohta).

Ensimmäistä turvapaikkamaata ja turvallista kolmatta maata koskevia perusteita ei pitäisi soveltaa toissijaista suojelua saaviin henkilöihin, jotka sijoitetaan uudelleen asetuksen (EU) XXX/XXX (uudelleensijoittamista koskeva asetus)¹⁵ mukaisesti, jos he päättävät hakea pakolaisasemaa, kun he ovat jäsenvaltioiden alueella.

Dublin-asetuksen soveltamisalaan kuuluvat tapaukset, myös tapaukset, joissa toinen jäsenvaltio on myöntänyt kansainvälistä suojelua, josta säädetään ehdotetussa Dublin-asetuksen uudistuksessa, olisi käsiteltävä Dublin-järjestelmän mukaisesti (36 artiklan 2 kohta).

Jos alustavan arvioinnin perusteella on selvää, että hakemus voidaan hylätä ilmeisen perusteettomana, hakemus voidaan hylätä tällä perusteella tutkimatta sen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

Ottaen huomioon, että tutkittavaksi ottamista koskevan menettelyn kesto on erittäin lyhyt ja joissakin tapauksissa päätöksellä, esimerkiksi ensimmäistä turvapaikkamaata koskevan perusteen nojalla tehdyllä päätöksellä, ei ole automaattista lykkäävää vaikutusta, on varmistettava, että yksittäinen hakija saa kaikki menettelylliset takeet, erityisesti oikeuden tulla kuulluksi henkilökohtaisessa puhuttelussa, tulkkauspalvelut ja maksuttoman oikeusavun

¹⁴ EUVL L [...], [...], s. [...].

¹⁵ EUVL L [...], [...], s. [...].

(36 artiklan 1 kohta). Näistä menettelyllisistä takeista tehdään kuitenkin poikkeuksia myöhempien hakemusten tapauksessa.

- **Myöhempien hakemusten käsittely**

Tällä ehdotuksella selvennetään ja yksinkertaistetaan menettelyä myöhempien hakemusten käsittelyn osalta ja annetaan samalla tarvittavat välineet, joilla estetään myöhempien hakemusten tekemahdollisuuden väärinkäyttö. Myöhempi hakemus on sellainen, jonka sama hakija on tehnyt jossakin jäsenvaltiossa sen jälkeen, kun aiempi hakemus on hylätty lainvoimaisella päätöksellä (42 artiklan 1 kohta). Myöhemmästä hakemuksesta tehdään alustava tutkinta, jossa määritetään, esittääkö hakija uusia seikkoja tai perusteita, jotka voisivat merkittävästi lisätä todennäköisyyttä, että hänen katsottaisiin tarvitsevan kansainvälistä suojelua (42 artiklan 2 kohta). Jos näin ei ole, myöhempi hakemus on hylättävä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai ilmeisen perusteettomana, jos hakemus on selvästi niin perusteeton tai vilpillinen, ettei sillä ole konkreettisia edellytyksiä menestyä (42 artiklan 5 kohta).

Tässä ehdotuksessa säädetään, että alustava tutkinta olisi suoritettava kirjallisen aineiston ja henkilökohtaisen puhuttelun perusteella. Henkilökohtaisesta puhuttelusta voidaan kuitenkin luopua niissä tapauksissa, joissa kirjallisesta aineistosta ilmenee, että hakemukseen ei liity uusia seikkoja tai perusteita tai että se on ilmaisen perusteeton eikä sillä ole konkreettisia edellytyksiä menestyä (42 artiklan 3 kohta). Lisäksi hakija ei saa maksutonta oikeusapua alustavan tutkinnan vaiheessa (15 artiklan 3 kohdan c alakohta).

Myöhempien hakemusten tapauksessa ei ole automaattista lykkäävää vaikutusta ja yksilön oikeudesta jäädä jäsenvaltion alueelle voidaan tehdä poikkeuksia, kun myöhempi hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai ilmeisen perusteettomana, tai toisen tai sen jälkeisen myöhemmän hakemuksen tapauksessa heti kun hakemus on tehty jossakin jäsenvaltiossa lainvoimaisen päätöksen jälkeen, jossa aikaisemmin tehty myöhempi hakemus oli hylätty tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, perusteettomana tai ilmeisen perusteettomana (43 artikla). Komissio katsoo, että tällainen lähestymistapa on perusteltu, kun otetaan huomioon, että hakijan hakemus on jo tutkittu hallinnollisessa menettelyssä ja tuomioistuimessa ja hakijalla on siinä yhteydessä ollut menettelyllisiä takeita, mukaan lukien henkilökohtainen puhuttelu, tulkkaus ja maksuton oikeusapu ja oikeudellinen edustus.

- **Turvallisen maan käsitteet**

Komissio katsoi 6. huhtikuuta 2016 antamassaan tiedonannossa, että yksi yhteisen lähestymistavan olennainen näkökohta koskee ns. turvallisen maan mekanismien käyttöä. Komissio ilmoitti erityisesti, että se aikoo yhdenmukaistaa käsitteen prosessuaaliset seuraukset ja poistaa käsitteen käyttöä koskevan harkintavallan.

Ensimmäisen turvapaikkamaan ja turvallisen kolmannen maan käsitteiden käyttö mahdollistaa tiettyjen hakemusten jättämisen tutkimatta, jos suojelu olisi mahdollista saada kolmannessa maassa (36 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta). Näitä kahta käsitettä voidaan soveltaa hakijaan yksilöllisen tutkinnan jälkeen, johon sisältyy tutkittavaksiottamispuhuttelu.

Tässä ehdotuksessa selvennetään näitä kahta käsitettä. Molemmat perustuvat riittävän suojelun olemassaoloon, sellaisena kuin se on määritelty ehdotuksessa (44 ja 45 artikla). Tärkein ero näiden kahden käsitteen välillä koskee yksittäistä hakijaa. Ensimmäisen turvapaikkamaan käsitteen mukaan hakija on saanut Geneven yleissopimuksen mukaista suojelua tai riittävää suojelua kyseisessä kolmannessa maassa ja voi edelleen saada kyseistä suojelua. Turvallisen kolmannen maan käsitteen mukaan on olemassa mahdollisuus, että hakija voi saada Geneven yleissopimuksen aineellisten vaatimusten mukaista suojelua tai

tämän ehdotuksen mukaista riittävää suojelua. Tämä ero on syynä siihen, miksi tässä ehdotuksessa, kuten nykyisessä lainsäädännössä, säädetään muutoksenhaun automaattisesta lykkäävästä vaikutuksesta sellaisen päätöksen osalta, joka on tehty turvallista kolmatta maata koskevan perusteen nojalla, mutta ei ensimmäistä turvapaikkamaata koskevan perusteen tapauksessa (53 artiklan 2 kohdan b alakohta). Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan mahdollisen rikkomisen riskin katsotaan olevan suurempi, kun sovelletaan turvallisen kolmannen maan käsitettä, ja sen vuoksi muutoksenhaun lykkäävä vaikutus on tarpeen, jotta voidaan varmistaa tehokas oikeussuojakeino Euroopan ihmisoikeussopimuksen 13 artiklan mukaisesti.

Komissio kehotti 10. helmikuuta 2016¹⁶ antamassaan tiedonannossa kaikkia jäsenvaltioita säätämään kansallisessa lainsäädännössään turvallisen kolmannen maan käsitteestä ja edellyttämään sen käyttöä. Tässä ehdotuksessa komissio ehdottaa käsitteen käyttöä koskevaa yhdenmukaista EU:n lähestymistapaa, jossa noudatetaan täysin perusoikeuskirjassa, Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja Geneven yleissopimuksessa vahvistettuja kansainvälisiä velvoitteita, jotta voidaan varmistaa, että sitä sovelletaan samalla tavoin kaikissa jäsenvaltioissa. Lisäksi se ehdottaa, että turvalliset kolmannet maat olisi määritettävä unionin tasolla tämän asetuksen tulevassa muutoksessa, joka perustuu tässä asetuksessa vahvistettuihin edellytyksiin ja jota edeltää perusteellinen, näyttöön perustuva arviointi, johon liittyy merkittävää tutkimustyötä ja jäsenvaltioiden ja asianomaisten sidosryhmien laaja kuuleminen (46 artikla). Turvallisen kolmannen maan käsitettä voidaan kuitenkin yksittäisissä tapauksissa soveltaa myös suoraan asetuksessa vahvistetuin edellytyksin.

Turvallisen alkuperämaan käsite antaa jäsenvaltiolle mahdollisuuden tutkia hakemuksen sen kumottavissa olevan oletettaman perusteella, että hakijan alkuperämaa on turvallinen. Tämän käsitteen käyttö mahdollistaa hakemusten käsittelyn nopeutetussa tutkintamenettelyssä (40 artiklan 1 kohdan e alakohta), ja jos hakemus hylätään ilmeisen perusteettomana tällä perusteella, muutoksenhaulla ei ole automaattisesti lykkäävää vaikutusta (53 artiklan 2 kohdan a alakohta).

Komissio antoi syyskuussa 2015 ehdotuksen asetukseksi turvallisia alkuperämaita koskevan EU:n yhteisen luettelon laatimisesta¹⁷. Sen tarkoituksena on helpottaa näistä maista tulevien henkilöiden hakemusten nopeaa käsittelyä¹⁸. Komissio katsoo, että EU:n yhteisen luettelon turvallisista alkuperämaista olisi oltava olennainen osa tätä asetusehdotusta. Tästä syystä tähän ehdotukseen on sisällytetty komission ehdotus asetukseksi EU:n yhteisen luettelon laatimisesta turvallisista alkuperämaista, mukaan lukien sama maaluettelo, joka perustuu samoihin perusteluihin kuin kyseisessä ehdotuksessa. Tekstiin on kuitenkin tehty pieniä muutoksia, joilla otetaan huomioon käynnissä olevat keskustelut lainsäätäjien välillä (48 artikla). Kun lainsäätäjät ovat päässeet sopimukseen komission ehdotuksesta, jolla laaditaan EU:n yhteinen luettelo turvallisista alkuperämaista, kyseinen ehdotus olisi hyväksyttävä. Kyseisen uuden asetuksen lopullinen teksti olisi sitten sisällytettävä turvapaikkamenettelyasetukseen ennen sen hyväksymistä ja asetus EU:n yhteisen luettelon laatimisesta turvallisista alkuperämaista olisi kumottava.

Tavoitteena on edetä kohti unionin tasolla täysin yhdenmukaistettuja turvallisten alkuperämaiden ja turvallisten kolmansien maiden määritelmiä, jotka perustuvat komission

¹⁶ COM(2016) 85 final.

¹⁷ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi turvallisia alkuperämaita koskevan EU:n yhteisen luettelon laatimisesta kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU soveltamista varten ja direktiivin 2013/32/EU muuttamisesta (COM(2015) 452 final).

¹⁸ Ehdotettu EU:n yhteinen luettelo turvallisista alkuperämaista sisältää Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian, Kosovon, Montenegron, Serbian ja Turkin.

Euroopan turvapaikkaviraston avustuksella tekemiin ehdotuksiin. Juuri tästä syystä ehdotukseen sisältyy raukeamislauseke (ns. sunset clause), jonka mukaan jäsenvaltioilla olisi edelleen oltava kansalliset määritelmät turvallisille alkuperämaille tai turvallisille kolmansille maille ainoastaan enintään viiden vuoden ajan tämän asetusehdotuksen voimaantulosta (50 artiklan 1 kohta).

- **Oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin**

Jotta hakija voisi käyttää oikeuttaan tehokkaihin oikeussuojakeinoihin, yleissääntönä on, että, hänellä on oikeus jäädä maahan, kunnes ensimmäisen tason muutoksenhaun määräaika päättyy, ja jos hakija käyttää kyseistä oikeutta, kunnes oikeussuojakeinon tulos on selvillä (54 artiklan 1 kohta). Ainoastaan joissakin tapauksissa muutoksenhaun lykkäävä vaikutus ei ehkä ole automaattinen ja hakijan olisi pyydettävä tuomioistuinta lykkäämään palauttamispäätöksen täytäntöönpanoa tai tuomioistuin voisi tehdä niin viran puolesta. Jos kielteisessä päätöksessä hylätään hakemus ilmeisen perusteettomana tai perusteettomana tapauksissa, joihin sovelletaan nopeutettua tutkintamenettelyä tai rajamenettelyä, jos hakemus ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, koska hakija tulee ensimmäisestä turvapaikkamaasta tai kyseessä on myöhempi hakemus, jos hakemus hylätään, koska hakija on nimenomaisesti peruuttanut sen tai luopunut siitä, tuomioistuin voi sallia hakijan jäämisen maahan hakijan pyynnöstä tai se voi omasta aloitteestaan lykätä palauttamispäätöksen täytäntöönpanoa (54 artiklan 2 kohta). Jos hakija hakee muutosta ensimmäistä tai myöhempää muutoksenhakua koskevaan päätökseen, hänellä ei periaatteessa ole oikeutta jäädä jäsenvaltioiden alueelle (54 artiklan 5 kohta).

Jos tehdään poikkeus oikeudesta oikeussuojakeinoon, jolla on automaattinen lykkäävä vaikutus, hakijan oikeudet olisi taattava asianmukaisesti antamalla hänelle tarvittavat tulkkauspalvelut ja oikeusapu sekä antamalla hakijalle riittävästi aikaa valmistella ja toimittaa pyyntönsä tuomioistuimelle. Lisäksi, kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi asiassa *M.S.S. vastaan Belgia ja Kreikka*¹⁹, tällaisessa tapauksessa tuomioistuimen olisi voitava tutkia määrittävän viranomaisen kielteinen päätös tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta. Ottaen huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiassa *I.M. vastaan Ranska*²⁰ antama tuomio ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa *Dörr*²¹ antama tuomio ja koska muutoksenhaun määräajat ovat tiukat, komissio ehdottaa näissä tapauksissa, että laajennetaan takeet, joita turvapaikkamenettelydirektiivissä sovellettiin ainoastaan rajamenettelyyn, kaikkiin tapauksiin, joissa hakijan on erikseen haettava väliaikaista suojelua (54 artiklan 3 kohta). Hakijan olisi sallittava jäädä alueelle odottamaan tulosta menettelystä, jossa päätetään, saako hän jäädä maahan. Tämä päätös olisi tehtävä kuukauden kuluessa muutoksenhausta (54 artiklan 4 kohta).

- **Kansainvälisen suojelun poistaminen**

Aseman määrittelyä koskevaa asetusta koskevassa ehdotuksessaan komissio ehdottaa suojeluaseman uudelleentarkastelua koskevien sääntöjen tiukentamista sen tarkistamiseksi, täyttyvätkö vaatimukset edelleen, ottamalla käyttöön järjestelmällisiä ja säännöllisiä tarkasteluja. Tällainen uudelleentarkastelu on suoritettava, kun alkuperämaassa on tapahtunut merkittävä muutos, joka otetaan huomioon unionin tasolla alkuperämaatiedoissa ja Euroopan unionin turvapaikkaviraston laatimassa yhteisessä analyysissä, ja kun pakolaisten

¹⁹ Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio (suuri jaosto), annettu 21. tammikuuta 2011, asiassa *M.S.S. vastaan Belgia ja Kreikka* (Valitus nro 30696/09).

²⁰ Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio (viides jaosto), annettu 2. helmikuuta 2012, asiassa *I.M. vastaan Ranska* (Valitus nro 9152/09).

²¹ Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-136/03 *Dörr*.

oleskelulupia uusitaan ensimmäistä kertaa ja kun toissijaista suojelua saavien oleskelulupia uusitaan ensimmäistä ja toista kertaa. Määrittävät viranomaiset peruuttavat tai lopettavat suojeluaseman tai jättävät sen uusimatta, kun suojelun tarvetta ei enää ole tai kun hylkäämisperusteita ilmenee suojelun myöntämisen jälkeen. Menettely kansainvälisen suojeluaseman poistamiseksi ei juurikaan ole muuttunut tässä ehdotuksessa verrattuna nykyiseen lainsäädäntöön. Ottaen kuitenkin huomioon ehdotettu säännöllinen suojeluaseman uudelleentarkastelu katsottiin, että on tarpeen lisätä yksittäisen henkilön menettelyllisiä takeita antamalla hänelle mahdollisuus esittää asiansa henkilökohtaisessa puhuttelussa eikä ainoastaan kirjallisesti kuten tällä hetkellä, ja tarjoamalla tarvittavat tulkkauspalvelut (52 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 52 artiklan 4 kohta). Henkilöllä on edelleen oikeus maksuttomaan oikeusapuun ja oikeudelliseen edustajaan (52 artiklan 4 kohta).

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 78 artiklan 2 kohdan d alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tämän asetuksen tavoitteena on keventää, yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden menettelyjä ottamalla käyttöön kansainvälistä suojelua unionissa koskeva yhteinen menettely. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2013/32/EU²² tehdään useita sisältöä koskevia muutoksia ja kyseinen direktiivi olisi kumottava ja korvattava asetuksella. Viittauksia kumottuun direktiiviin olisi pidettävä viittauksina tähän asetukseen.
- (2) Turvapaikka-asioita koskeva yhteinen politiikka, johon sisältyy Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä, joka perustuu 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn, pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, jäljempänä 'Geneven yleissopimus', täysimääräiseen ja kokonaisvaltaiseen soveltamiseen, on olennainen osa Euroopan unionin tavoitetta muodostaa asteittain vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue, joka on avoin niille, jotka olosuhteiden pakosta joutuvat oikeutetusti hakemaan suojelua unionista. Tällaisen politiikan olisi noudatettava jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatetta, myös rahoituksen osalta.
- (3) Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä perustuu yhteisiin vaatimuksiin, jotka koskevat turvapaikkamenettelyjä, aseman tunnustamista ja tarjottavaa suojelua unionin tasolla, vastaanotto-olosuhteita ja järjestelmää turvapaikanhakijoista vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä varten. Vaikka Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän asteittaisessa kehittämisessä on edistytty, jäsenvaltioiden välillä on edelleen merkittäviä eroja käytetyissä menettelyissä, hyväksyntäasteissa, myönnetyn suojelun muodossa ja kansainvälistä suojelua hakevien ja saavien aineellisten vastaanotto-olosuhteiden ja heille myönnettyjen etujen tasossa. Nämä erot lisäävät merkittävästi edelleen liikkumista ja haittaavat sen tavoitteen saavuttamista, jonka mukaan

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/32/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kansainvälisen suojelun myöntämisestä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 60).

Euroopan yhteisessä turvapaikkajärjestelmässä kaikkia hakijoita kohdellaan tasavertaisesti riippumatta siitä, missä päin unionia he hakevat turvapaikkaa.

- (4) Komissio ehdotti 6 päivänä huhtikuuta 2016 antamassaan tiedonannossa²³ vaihtoehtoja Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän parantamiseksi esimerkiksi luomalla kestävä ja oikeudenmukainen järjestelmä turvapaikanhakijoista vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä varten, lujittamalla Eurodac-järjestelmää, edistämällä EU:n turvapaikkajärjestelmän sääntöjen lähentymistä ja ehkäisemällä edelleen liikkumista Euroopan unionin sisällä sekä laatimalla Euroopan unionin turvapaikkavirastolle uusi toimeksianto. Tiedonanto myötäilee Eurooppa-neuvoston 18 ja 19 päivänä helmikuuta 2016 esittämiä kehotuksia²⁴ edistyä EU:n nykyisen toimintakehyksen parantamisessa inhimillisen ja tehokkaan turvapaikkapolitiikan varmistamiseksi. Lisäksi siinä ehdotetaan etenemistapaa, joka myötäilee Euroopan parlamentin 12 päivänä huhtikuuta 2016 antamassa valiokunta-aloitteisessa mietinnössä esitettyä muuttoliikkeeseen sovellettavaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa.
- (5) Jotta Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä toimisi hyvin, kansallisten turvapaikkajärjestelmien lähentämisessä olisi edistyttävä merkittävästi. Kaikkien jäsenvaltioiden erilaiset turvapaikkamenettelyt olisi korvattava kansainvälisen suojelun myöntämistä ja poistamista koskevalla yhteisellä menettelyllä, jota sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetusta)²⁵ mukaisesti ja joka varmistaa menettelyn oikea-aikaisuuden ja tehokkuuden. Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tekemiä kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia olisi tutkittava menettelyssä, jossa sovelletaan samoja sääntöjä riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa hakemus on jätetty, jotta varmistetaan kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tasapuolinen kohtelu sekä selkeys ja oikeusvarmuus yksittäisen hakijan kannalta.
- (6) Kansainvälisen suojelun myöntämistä ja poistamista koskevan yhteisen menettelyn pitäisi rajoittaa kansainvälistä suojelua hakevien liikkumista jäsenvaltiosta toiseen, kun tällainen liikkuminen johtuu lainsäädännöllisistä eroavuuksista, korvaamalla nykyiset harkinnanvaraiset säännökset yhdenmukaisilla säännöillä ja selventämällä hakijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia sekä seurauksia, joita näiden velvollisuuksien noudattamatta jättämisestä aiheutuu, ja luomalla yhtäläiset edellytykset asetuksen (EU) XXX/XXXX (aseman määrittelyä koskeva asetusta) soveltamiselle jäsenvaltioissa.
- (7) Tätä asetusta olisi sovellettava kaikkiin jäsenvaltioiden alueella, myös niiden ulkorajoilla, aluemerellä tai kauttakulkualueilla, tehtyihin kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin ja kansainvälisen suojelun poistamiseen. Kansainvälistä suojelua hakevat henkilöt, jotka ovat jäsenvaltion aluemerellä, olisi tuotava maihin ja heidän hakemuksensa olisi tutkittava tämän asetuksen mukaisesti.
- (8) Tätä asetusta olisi sovellettava kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin menettelyssä, jossa tutkitaan, voidaanko hakijoita pitää kansainvälistä suojelua saavina henkilöinä asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetusta) mukaisesti. Kansainvälisen suojelun lisäksi jäsenvaltiot voivat myös myöntää kansallisen lainsäädäntönsä nojalla muita kansallisia humanitaarisia asemia niille, joille ei voida myöntää pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa. Jotta voitaisiin

²³ COM(2016) 197 final.

²⁴ EUCO 19.2.2016, SN 1/16.

²⁵ EUVL L [...], [...], s. [...].

keventää menettelyjä jäsenvaltioissa, jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus soveltaa tätä asetusta myös tällaiseen kaikenlaiseen muuhun suojeluun.

- (9) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden kohtelun osalta jäsenvaltioita sitovat sellaisten kansainvälisen oikeuden välineiden mukaiset velvoitteet, joiden osapuolia ne ovat.
- (10) Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston varoja olisi otettava käyttöön, jotta voitaisiin tukea riittävästi jäsenvaltioiden toimia tämän asetuksen soveltamiseksi, erityisesti niitä jäsenvaltioita, joiden turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmiin kohdistuu erityisiä ja suhteettoman suuria paineita.
- (11) Euroopan unionin turvapaikkaviraston olisi annettava jäsenvaltioille tarvittavaa operatiivista ja teknistä apua tämän asetuksen soveltamista varten, erityisesti tarjoamalla asiantuntijoita avustamaan kansallisia viranomaisia, kun ne vastaanottavat, rekisteröivät ja tutkivat kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia, ja antamalla ajantasaista tietoa kolmansista maista, mukaan lukien alkuperämaatiedot ja tiettyjen alkuperämaiden tilannetta koskeva ohjeistus. Tätä asetusta soveltaessaan jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon Euroopan unionin turvapaikkaviraston laatimat operatiiviset normit, indikaattorit, ohjeet ja parhaat käytännöt.
- (12) Jotta suojelua tarvitsevat henkilöt voidaan tunnustaa asianmukaisesti Geneven yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitetuiksi pakolaisiksi tai henkilöiksi, jotka voivat saada toissijaista suojelua, jokaisella hakijalla olisi oltava tosiasiallinen pääsy menettelyyn sekä mahdollisuus toimia yhteistyössä vastuuviranomaisten kanssa ja olla näihin yhteydessä asianmukaisella tavalla, niin että hän voi esittää tapaukseensa liittyvät tosiseikat, sekä riittävät menettelyä koskevat takeet asiansa hoitamiseksi menettelyn kaikissa vaiheissa.
- (13) Hakijalle olisi annettava tosiasiallinen mahdollisuus esittää kaikki käytössään olevat olennaiset tiedot määrittävälle viranomaiselle. Tämän vuoksi hakijalla olisi oltava joitakin harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta oikeus tulla kuulluksi henkilökohtaisessa puhuttelussa hakemuksensa tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä tai hakemuksensa perusteista. Jotta oikeus henkilökohtaiseen puhutteluun olisi tehokas, hakijan olisi saatava avukseen tulkki ja hänelle olisi annettava tilaisuus selittää hakemuksensa perusteita kattavasti. Hakijalle olisi annettava riittävästi aikaa valmistautua ja neuvotella oikeudellisen tai muun neuvonantajansa kanssa, ja oikeudellinen tai muu neuvonantaja voi avustaa hakijaa puhuttelun aikana. Henkilökohtainen puhuttelu olisi suoritettava olosuhteissa, joissa voidaan taata asianmukainen luottamuksellisuus, puhuttelusta vastaavan henkilöstön olisi oltava asianmukaisesti koulutettua ja pätevää, ja siihen olisi tarvittaessa osallistuttava muiden jäsenvaltioiden viranomaisten henkilöstöä tai Euroopan turvapaikkaviraston käyttämiä asiantuntijoita. Henkilökohtaisesta puhuttelusta voidaan luopua vain, jos määrittävä viranomainen aikoo tehdä myönteisen päätöksen hakemuksesta tai katsoo, että hakija ei kykene osallistumaan henkilökohtaiseen puhutteluun hänestä riippumattoman syyn vuoksi. Kun otetaan huomioon, että henkilökohtainen puhuttelu on olennainen osa hakemuksen tutkintaa, puhuttelu olisi tallennettava ja tallenne samoin kuin pöytäkirja tai sanatarkka selostus puhuttelusta olisi annettava hakijoiden ja heidän oikeudellisten neuvonantajiensä käyttöön ennen kuin määrittävä viranomainen tekee päätöksen, tai nopeutetussa tutkintamenettelyssä samaan aikaan kuin päätös tehdään.
- (14) On sekä jäsenvaltioiden että hakijoiden edun mukaista varmistaa, että kansainvälisen suojelun tarpeet tunnustetaan asianmukaisesti jo hallinnollisen menettelyn vaiheessa antamalla laadukasta tietoa ja oikeudellista tukea, joka johtaa tehokkaampaan ja

laadukkaampaan päätöksentekoon. Tätä varten mahdollisuuden oikeusapuun ja oikeudelliseen edustukseen olisi oltava erottamaton osa kansainvälistä suojelua koskevaa yhteistä menettelyä. Jotta voidaan varmistaa hakijan oikeuksien tosiasiallinen suojelu, etenkin oikeus puolustukseen ja oikeudenmukaisuuden periaate, sekä menettelyn taloudellisuus, hakijoille olisi pyynnöstä ja tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin annettava maksutonta oikeusapua ja maksuton oikeudellinen edustaja hallinnollisen menettelyn aikana ja muutoksenhakuvaiheessa. Maksuttoman oikeusavun antajan ja oikeudellisen edustajan olisi oltava siihen kansallisen lainsäädännön nojalla toimivaltainen.

- (15) Tietyt hakijat voivat tarvita erityisiä menettelyllisiä takeita muun muassa iän, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, vammaisuuden, vakavan sairauden tai mielenterveyden häiriöiden vuoksi taikka kidutuksen, raiskauksen tai muun vakavan henkisen, fyysisen, seksuaalisen tai sukupuoleen perustuvan väkivallan seurauksena. On tarpeen arvioida järjestelmällisesti, tarvitseeko yksittäinen hakija erityisiä menettelyllisiä takeita, ja tunnistaa tällaiset hakijat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hakemuksen tekemisen jälkeen ja ennen päätöksen tekemistä.
- (16) Sen varmistamiseksi, että erityisiä menettelyllisiä takeita tarvitsevat hakijat tunnistetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten henkilöstöllä olisi oltava riittävä koulutus haavoittuvuuden merkkien toteamiseksi ja henkilöstön olisi saatava tätä varten asianmukaiset ohjeet. Muiden toimenpiteiden, jotka koskevat kidutuksen tai muun vakavan fyysisen tai henkisen väkivallan, myös seksuaalisen väkivallan, oireiden ja merkkien tunnistamista ja dokumentointia menettelyissä, joihin tätä asetusta sovelletaan, olisi perustuttava muun muassa käsikirjaan kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen tutkimiseksi ja dokumentoimiseksi tehokkaasti (Istanbulin pöytäkirja).
- (17) Hakijoille, joiden on todettu tarvitsevan erityisiä menettelyllisiä takeita, olisi annettava asianmukaista tukea, myös riittävästi aikaa, jotta voidaan luoda tarvittavat edellytykset sille, että he voivat tosiasiallisesti päästä menettelyihin ja esittää tarvittavat seikat kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa perustelemiseksi. Jos nopeutetussa tutkintamenettelyssä tai rajamenettelyssä ei ole mahdollista antaa asianmukaista tukea, erityisiä menettelyllisiä takeita tarvitseva hakija olisi vapautettava näistä menettelyistä. Sellaisten erityisten menettelyllisten takeiden tarpeen, jotka voivat estää nopeutettujen menettelyjen tai rajamenettelyjen soveltamisen, olisi myös tarkoitettava sitä, että hakijalle annetaan lisätakeita tapauksissa, joissa hänen muutoksenhaullaan ei ole automaattista lykkäävää vaikutusta, jotta oikeussuojakeino olisi tehokas hakijan henkilökohtaisessa tilanteessa.
- (18) Nais- ja mieshakijoiden todellisen tasa-arvon varmistamiseksi tutkintamenettelyjen olisi oltava sukupuolisensitiivisiä. Erityisesti henkilökohtaiset puhuttelut olisi järjestettävä tavalla, joka antaa sekä nais- että mieshakijoille mahdollisuuden puhua kokemuksistaan tapauksissa, joihin liittyy sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa. Tätä varten naisille olisi annettava tosiasiallinen mahdollisuus puhutteluun erillään puolisostaan, kumppanistaan tai muista perheenjäsenistään. Naisille ja tytöille olisi mahdollisuuksien mukaan annettava naispuolinen tulkki ja puhuttelija. Naisten ja tyttöjen lääkärintarkastus olisi annettava naispuolisen lääkärin suoritettavaksi, kun otetaan erityisesti huomioon se, että hakija on voinut joutua sukupuoleen perustuvan väkivallan uhriksi. Sukupuoleen liittyvien vaatimusten monimutkaisuus olisi otettava asianmukaisesti huomioon menettelyissä, jotka perustuvat ensimmäisen

turvapaikkamaan käsitteeseen, turvallisen kolmannen maan käsitteeseen, turvallisen alkuperämaan käsitteeseen tai myöhemmän hakemuksen käsitteeseen.

- (19) Kun jäsenvaltiot hakemuksen käsittelyyn liittyen suorittavat hakijalle henkilöntarkastuksen, tarkastuksen tekijänä olisi oltava samaa sukupuolta oleva henkilö. Tämä ei saisi rajoittaa kansallisen lainsäädännön perusteella turvallisuussyistä suoritettavia tarkastuksia.
- (20) Jäsenvaltioiden olisi tätä asetusta soveltaessaan otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu perusoikeuskirjan 24 artiklan ja vuoden 1989 Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisesti. Lapsen etua arvioidessaan jäsenvaltioiden olisi erityisesti otettava asianmukaisesti huomioon alaikäisen hyvinvointi ja sosiaalinen kehitys, mukaan lukien hänen taustansa. Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen 12 artiklan perusteella, joka koskee lapsen oikeutta tulla kuulluksi, määrittävän viranomaisen on annettava alaikäiselle mahdollisuus henkilökohtaiseen puhutteluun, paitsi jos tämä ei selvästi ole alaikäisen edun mukaista.
- (21) Yhteisessä menettelyssä virtaviivaistetaan määräaikoja, joita sovelletaan yksilön pääsyyn menettelyyn, määrittävän viranomaisen suorittamaan hakemuksen tutkintaan sekä oikeusviranomaisten suorittamaan ensimmäisen muutoksenhakuvaiheen tutkintaan. Koska suhteettoman suuri määrä samanaikaisia hakemuksia voi viivästyttää menettelyyn pääsyä ja hakemusten tutkintaa, toisinaan joustavuus voi olla tarpeen näiden määräaikojen pidentämiseksi poikkeuksellisesti. Menettelyn tehokkuuden varmistamiseksi näiden määräaikojen pidentämiseen olisi kuitenkin turvauduttava vasta viimeisenä keinona, kun otetaan huomioon, että jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava säännöllisesti uudelleen tarpeitaan tehokkaan turvapaikkajärjestelmän ylläpitämiseksi, myös laatimalla varautumissuunnitelmia, jos se on tarpeen, ja että Euroopan unionin turvapaikkaviraston olisi annettava jäsenvaltioille tarvittavaa operatiivista ja teknistä apua. Jos jäsenvaltiot arvioivat, että ne eivät pysty noudattamaan kyseisiä määräaikoja, niiden olisi pyydettävä apua Euroopan unionin turvapaikkavirastolta. Jos tällaista pyyntöä ei esitetä ja jos jäsenvaltion turvapaikkajärjestelmä menettää kohtuuttoman paineen vuoksi tehokkuutensa siinä määrin, että se vaarantaa Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän toiminnan, virasto voi komission täytäntöönpanopäätöksen perusteella toteuttaa toimenpiteitä kyseisen jäsenvaltion tueksi.
- (22) Yhteiseen menettelyyn pääsyn olisi perustuttava kolmivaiheiseen lähestymistapaan, jonka eri vaiheet ovat hakemuksen tekeminen, rekisteröinti ja jättäminen. Hakemuksen tekeminen on ensimmäinen askel, joka käynnistää tämän asetuksen soveltamisen. Kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön katsotaan tehneen hakemuksen, kun hän ilmaisee toiveensa saada kansainvälistä suojelua jostakin jäsenvaltiosta. Tällainen toive voidaan ilmaista missä tahansa muodossa eikä yksittäisen hakijan tarvitse välttämättä käyttää tiettyjä sanoja kuten kansainvälinen suojelu, turvapaikka tai toissijainen suojelu. Ratkaisevana tekijänä olisi oltava se, että kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ilmaisee pelkäävänsä joutuvansa vainotuksi tai kärsimään vakavaa haittaa palatessaan alkuperämaahansa tai aiempaan asuinmaahansa, jos kyseessä on kansalaisuudeton henkilö. Jos on epäselvää, voidaanko tiettyä ilmoitusta pitää kansainvälistä suojelua koskevana hakemuksena, kolmannen maan kansalaiselta tai kansalaisuudettomalta henkilöltä olisi nimenomaisesti kysyttävä, haluaako hän saada kansainvälistä suojelua. Hakijan olisi

voitava hyötyä tämän asetuksen ja direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi)²⁶ mukaisista oikeuksistaan heti hakemuksen tehtyään.

- (23) Hakemus olisi rekisteröitävä heti kun se on tehty. Tässä vaiheessa hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten, mukaan lukien rajavartijat, poliisi, maahanmuuttoviranomaiset ja säilöönottoyksiköistä vastaavat viranomaiset, olisi rekisteröitävä hakemus yhdessä yksittäisen hakijan henkilötietojen kanssa. Näiden viranomaisten olisi ilmoitettava hakijalle hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä seurauksista, joita hakijalle aiheutuu velvollisuuksien noudattamatta jättämisestä. Hakijalle olisi annettava todistus siitä, että hakemus on tehty. Määräaika hakemuksen jättämiselle alkaa kulua siitä, kun hakemus on rekisteröity.
- (24) Hakemuksen jättäminen on toimi, jolla virallistetaan kansainvälistä suojelua koskeva hakemus. Hakijalle olisi annettava tarvittavat tiedot siitä, miten ja missä hakemuksen voi jättää, ja hänelle olisi annettava tosiasiallinen mahdollisuus hakemuksen jättämiseen. Tässä vaiheessa hän on velvollinen esittämään kaikki käytettävissään olevat tiedot hakemuksen perustelemiseksi ja täydentämiseksi. Hallinnollisen menettelyn määräaika alkaa kulua hakemuksen jättämisestä. Hakijalle olisi kyseisenä ajankohtana annettava asiakirja, joka todistaa hakijan aseman ja jonka olisi oltava voimassa niin kauan kuin hänellä on oikeus jäädä sen jäsenvaltion alueelle, joka on vastuussa hakemuksen tutkinnasta.
- (25) Hakijalle olisi ilmoitettava asianmukaisesti hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan kohtuullisessa ajassa ja kielellä, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. Koska hakemus voitaisiin hylätä hakemuksesta luopumisen perusteella esimerkiksi hakijan kieltäytyessä yhteistyöstä kansallisten viranomaisten kanssa siten, ettei hän anna hakemuksen tutkinnassa tarvittavia tietoja, sormenjälkiään tai kasvokuvaansa tai ei jätä hakemustaan määräajassa, on välttämätöntä, että hakijalle ilmoitetaan seurauksista, joita näiden velvollisuuksien noudattamatta jättämisestä aiheutuu.
- (26) Voidakseen täyttää tämän asetuksen mukaiset velvoitteensa, hakemusten vastaanottamisesta vastaavien viranomaisten henkilöstöllä olisi oltava asianmukaiset tiedot ja henkilöstön olisi saatava tarpeellinen koulutus kansainvälisen suojelun alalla, myös Euroopan unionin turvapaikkaviraston tuella. Henkilöstölle olisi myös annettava asianmukaiset välineet ja ohjeet tehtävänsä hoitamiseksi tehokkaasti.
- (27) Mahdollisuudesta hakea kansainvälistä suojelua pitäisi olla saatavilla tietoja, jotta pääsyä menettelyyn voidaan helpottaa rajanylityspaikoilla ja säilöönottoyksiköissä. Tulkkausjärjestelyillä olisi varmistettava perustason kommunikointi, jotta toimivaltaiset viranomaiset ymmärtävät, jos henkilöt ilmoittavat haluavansa saada kansainvälistä suojelua.
- (28) Tässä asetuksessa olisi säädettävä mahdollisuudesta, että hakija jättää hakemuksen puolisonsa, vakituisen kumppaninsa, itsestään riippuvaisten aikuisten ja alaikäisten puolesta. Tämä vaihtoehto mahdollistaa tällaisten hakemusten tutkimisen yhdessä. Kunkin yksilön oikeus hakea kansainvälistä suojelua on taattu sillä, että jos hakija ei hae kansainvälistä suojelua puolison, kumppanin, itsestään riippuvaisen aikuisen tai alaikäisen puolesta hakemuksen jättämiselle asetetun määräajan kuluessa, puoliso tai kumppani voi vielä jättää hakemuksen omissa nimissään ja määrittävän viranomaisen olisi avustettava hakijasta riippuvaista aikuista tai alaikäistä. Jos erillinen hakemus ei

²⁶ EUVL L [...], [...], s. [...].

kuitenkaan ole perusteltu, siltä olisi katsottava puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

- (29) Jotta varmistettaisiin ilman huoltajaa olevien alaikäisten tosiasiallinen pääsy menettelyyn, heille olisi aina nimettävä edunvalvoja. Edunvalvojan olisi oltava henkilö tai organisaation edustaja, joka on nimitetty avustamaan ja ohjaamaan alaikäistä menettelyssä, jotta voidaan varmistaa lapsen etu ja hänen yleinen hyvinvointinsa. Tarvittaessa edunvalvojan olisi tehtävä oikeustoimia alaikäisen puolesta. Jotta ilman huoltajaa olevia alaikäisiä voitaisiin tukea tehokkaasti, edunvalvojien ei pitäisi olla samaan aikaan vastuussa suhteettoman suuresta määrästä ilman huoltajaa olevia alaikäisiä. Jäsenvaltioiden olisi nimettävä yhteisöjä tai henkilöitä, jotka ovat vastuussa edunvalvojien tukemisesta, valvonnasta ja seurannasta heidän suorittaessa tehtäviään. Ilman huoltajaa olevan alaikäisen olisi jätettävä hakemus omissa nimissään tai edunvalvojan kautta. Jotta turvattaisiin ilman huoltajaa olevan alaikäisen oikeudet ja menettelylliset takeet, hänelle hakemuksen jättämiseksi asetetun määräajan olisi alettava kulua siitä hetkestä, kun hänelle nimetään edunvalvoja ja hän tapaa edunvalvojan. Jos edunvalvoja ei jätä hakemusta asetetussa määräajassa, ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle olisi annettava mahdollisuus jättää hakemus omissa nimissään määrittävän viranomaisen avustuksella. Sen, että ilman huoltajaa oleva alaikäinen päättää jättää hakemuksen omissa nimissään, ei pitäisi estää edunvalvojan nimittämistä hänelle.
- (30) Hakijoiden oikeuksien takaamiseksi päätökset kaikista kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista olisi tehtävä tosiseikkojen perusteella, objektiivisesti, puolueettomasti ja tapauskohtaisesti perusteellisen tutkinnan jälkeen, jossa otetaan huomioon kaikki hakijan toimittamat tiedot ja hakijan henkilökohtaiset olosuhteet. Sen varmistamiseksi, että hakemus tutkitaan perusteellisesti, määrittävän viranomaisen olisi otettava huomioon tilannetta hakijan alkuperämaassa koskevat merkitykselliset, tarkat ja ajantasaiset tiedot, jotka on saatu Euroopan unionin turvapaikkavirastosta ja muista lähteistä, kuten Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulta. Määrittävän viranomaisen olisi myös otettava huomioon mahdolliset Euroopan unionin turvapaikkaviraston laatimat yhteiset alkuperämaatietoja koskevat analyysit. Menettelyn päättämisen lykkäämisen olisi oltava täysin sopusoinnussa asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) mukaisten jäsenvaltioiden velvollisuuksien ja hyvää hallintoa koskevan oikeuden kanssa vaikuttamatta tämän asetuksen mukaisten menettelyjen tehokkuuteen ja oikeudenmukaisuuteen.
- (31) Hakijan oikeuksien takaamiseksi hakemusta koskeva päätös olisi tehtävä kirjallisesti. Jos päätöksessä ei myönnetä kansainvälistä suojelua, hakijalle olisi ilmoitettava päätöksen perustelut ja annettava tietoja päätöksen seurauksista sekä siitä, miten päätökseen voi hakea muutosta. Rajoittamatta hakijan oikeutta pysyä maassa ja palauttamiskiellon periaatetta, tällaiseen päätökseen voi sisältyä tai sen yhteydessä voidaan antaa palauttamispäätös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY 6 artiklan mukaisesti.²⁷
- (32) On tarpeen, että kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin liittyviä päätöksiä tekevien viranomaisten henkilöstöllä on asianmukaiset tiedot ja tarpeellinen koulutus kansainvälisen suojelun alalla ja että henkilöstö suorittaa tehtävänsä noudattaen sovellettavia eettisiä periaatteita. Tämän olisi koskettava muiden jäsenvaltioiden

²⁷

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

viranomaisten henkilöstöä ja Euroopan unionin turvapaikkaviraston käyttämiä asiantuntijoita, jotka avustavat jäsenvaltion määrittävää viranomaista kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tutkinnassa.

- (33) Rajoittamatta kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen asianmukaista ja perusteellista tutkintaa on sekä jäsenvaltioiden että hakijoiden edun mukaista, että päätös tehdään mahdollisimman pian. Olisi vahvistettava enimmäismääräajat hallinnollisen menettelyn kestolle sekä muutoksenhaun ensimmäiselle tasolle kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn keventämiseksi. Tällä tavoin hakijoiden pitäisi pystyä saamaan päätös hakemuksestaan mahdollisimman lyhyessä ajassa kaikissa jäsenvaltioissa, jolloin varmistetaan nopea ja tehokas menettely.
- (34) Menettelyn kokonaiskeston lyhentämiseksi tietyissä tapauksissa jäsenvaltioilla olisi oltava kansallisten tarpeiden mukainen mahdollisuus joustaa ja asettaa tietyn hakemuksen tutkinta etusijalle tarkastelemalla sitä ennen muita, aikaisemmin tehtyjä hakemuksia, menettelyyn yleensä sovellettavista aikarajoista, periaatteista ja takeista poikkeamatta.
- (35) Ennen kuin määritetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus)²⁸ mukaisesti hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, ensimmäisen jäsenvaltion, jossa hakemus on jätetty, olisi tutkittava, täyttyvätkö hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset, jos maata, joka ei ole jäsenvaltio, pidetään hakijan kannalta ensimmäisenä turvapaikkamaana tai turvallisena kolmantena maana. Hakemukselta olisi katsottava puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset myös silloin, kun se on myöhempi hakemus ilman uusia merkityksellisiä seikkoja tai perusteita ja kun puolison, kumppanin, hakijasta riippuvaisen aikuisen tai alaikäisen erillistä hakemusta ei katsota perustelluksi.
- (36) Ensimmäisen turvapaikkamaan käsitettä olisi sovellettava tutkimatta jättämisen perusteena silloin, kun voidaan kohtuudella olettaa, että toinen valtio myöntäisi suojelua Geneven yleissopimuksen aineellisten vaatimusten mukaisesti tai että hakijalle annettaisiin riittävää suojelua kyseisessä maassa. Jäsenvaltioiden ei etenään pitäisi tutkia hakemuksen perusteita silloin, kun ensimmäinen turvapaikkamaa on myöntänyt hakijalle pakolaisaseman tai muutoin riittävän suojelun. Jäsenvaltioiden olisi toimittava tällä perusteella ainoastaan, kun ne katsovat, tarvittaessa asianomaisesta kolmannesta maasta saatujen takeiden perusteella, että hakija on saanut ja saa jatkossakin suojelua kyseisessä maassa Geneven yleissopimuksen mukaisesti tai on muutoin saanut ja saa jatkossakin riittävää suojelua, erityisesti siltä osin kuin on kyse laillisesta oleskeluoikeudesta, asianmukaisesta pääsystä työmarkkinoille, vastaanottotiloihin, terveydenhuoltoon ja koulutukseen sekä oikeudesta perheen yhdistämiseen kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisesti.
- (37) Turvallisen kolmannen maan käsitettä olisi sovellettava tutkimatta jättämisen perusteena silloin, kun hakijalla on yhteys kolmanteen maahan, mukaan lukien maa, jonka kautta hän on kulkenut, ja sen vuoksi hakijan voidaan kohtuudella olettaa hakevan suojelua kyseisessä maassa, ja kun on perusteita katsoa, että hakija otetaan kyseiseen maahan tai otetaan takaisin kyseiseen maahan. Jäsenvaltioiden olisi toimittava tällä perusteella ainoastaan, kun ne katsovat, tarvittaessa asianomaisesta kolmannesta maasta saatujen takeiden perusteella, että hakijalla on mahdollisuus saada suojelua Geneven yleissopimuksen aineellisten vaatimusten mukaisesti tai että hän saa riittävää suojelua, erityisesti siltä osin kuin on kyse laillisesta oleskeluoikeudesta, asianmukaisesta pääsystä työmarkkinoille, vastaanottotiloihin, terveydenhuoltoon ja

²⁸

EUVL L [...], [...], s. [...].

koulutukseen sekä oikeudesta perheen yhdistämiseen kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisesti.

- (38) Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen perusteet olisi tutkittava sen määrittämiseksi, voidaanko hakijalle myöntää kansainvälistä suojelua asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) mukaisesti. Perusteiden tutkinta ei ole tarpeen, jos hakemukselta olisi todettava puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset tämän asetuksen mukaisesti. Jos alustavan arvioinnin perusteella on kuitenkin selvää, että hakemus voidaan hylätä ilmeisen perusteettomana, hakemus voidaan hylätä tällä perusteella tutkimatta sen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.
- (39) Hakemuksen tutkintaa olisi nopeutettava ja se olisi saatava päätökseen enintään kahdessa kuukaudessa, kun hakemus on ilmeisen perusteeton, koska se on vilpillinen, mukaan lukien tapaukset, joissa hakija tulee turvallisesta alkuperämaasta tai hakija tekee hakemuksen vain viivyttääkseen palauttuspäätöksen täytäntöönpanoa tai estääkseen sen, tai kun tapaukseen liittyy kansallista turvallisuutta tai yleistä järjestystä koskevia vakavia huolenaiheita, kun hakija ei hae kansainvälistä suojelua siinä jäsenvaltiossa, johon hän on saapunut ensin tai jossa hänellä on laillinen oleskeluoikeus, tai kun hakija, jonka hakemus on tutkittavana ja joka on tehnyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai oleskelee toisen jäsenvaltion alueella ilman oleskelulupaa, otetaan takaisin Dublin-asetuksen nojalla. Jälkimmäisessä tapauksessa hakemuksen käsittelyä ei tulisi nopeuttaa, jos hakija pystyy esittämään perustelut sille, miksi hän on lähtenyt toiseen jäsenvaltioon ilman lupaa, tehnyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai ollut muutoin toimivaltaisten viranomaisten saavuttamattomissa, kuten esimerkiksi, että hänelle ei ollut ilmoitettu asianmukaisesti ja hyvissä ajoin hänen velvollisuuksistaan. Lisäksi nopeutettua tutkintamenettelyä voidaan soveltaa ilman huoltajaa oleviin alaikäisiin vain rajoitetuissa olosuhteissa, joista säädetään tässä asetuksessa.
- (40) Monet kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset tehdään jäsenvaltion rajalla tai kauttakulkualueella ennen kuin hakijan maahantulosta on tehty päätös. Jäsenvaltioiden olisi voitava säätää hakemusten tutkittavaksi ottamisen edellytysten tutkinnasta tai perusteiden tutkinnasta, jonka perusteella olisi mahdollista tehdä tällaisista hakemuksista päätös kyseisissä paikoissa tarkasti määritellyissä olosuhteissa. Rajamenettely saisi kestää enintään neljä viikkoa, ja tämän jälkeen hakijoille olisi sallittava pääsy jäsenvaltion alueelle. Ainoastaan silloin, kun suhteettoman paljon hakijoita jättää hakemuksensa rajalla tai kauttakulkualueella, rajamenettelyä voidaan soveltaa rajan tai kauttakulkualueen läheisyydessä olevissa paikoissa. Rajamenettelyä voidaan soveltaa ilman huoltajaa oleviin alaikäisiin vain rajoitetuissa olosuhteissa, joista säädetään tässä asetuksessa.
- (41) Yleisen järjestyksen käsitteeseen voi sisältyä muun muassa tuomitseminen vakavasta rikoksesta.
- (42) Jos hakija voi esittää hyväksyttäviä syitä, asiakirjojen puuttumisen maahantulon yhteydessä tai väärennetyjen asiakirjojen käyttämisen ei itsessään olisi automaattisesti johdettava nopeutetun tutkintamenettelyn tai rajamenettelyn käyttöön.
- (43) Jos hakija joko nimenomaisesti peruuttaa hakemuksensa omasta aloitteestaan tai ei noudata tämän asetuksen, asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) tai direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi) mukaisia velvollisuuksiaan ja siten implisiittisesti peruuttaa hakemuksensa, hakemuksen tutkintaa ei pitäisi jatkaa ja se olisi hylättävä siitä syystä, että hakija on nimenomaisesti peruuttanut sen tai luopunut siitä, ja kaikkia saman hakijan tämän päätöksen jälkeen

jäsenvaltioissa tekemiä hakemuksia olisi pidettävä myöhemminä hakemuksina. Implisiittisen peruuttamisen ei kuitenkaan pitäisi olla automaattista, vaan hakijalle olisi annettava mahdollisuus ilmoittautua määrittävälle viranomaiselle ja osoittaa, että kyseisten velvollisuuksien noudattamatta jättäminen johtui hänestä riippumattomista syistä.

- (44) Jos turvapaikanhakija tekee myöhemmän hakemuksen esittämättä uusia todisteita tai perusteita, jotka lisäävät merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hakijaa pidetään kansainvälistä suojelua saavana henkilönä, tai jotka liittyvät syihin, joiden perusteella aikaisempi hakemus hylättiin tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, kyseisestä myöhemmästä hakemuksesta ei pitäisi aloittaa kokonaan uutta tutkintamenettelyä. Näissä tapauksissa hakemukset olisi alustavan tutkinnan jälkeen jätettävä tutkimatta tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai ilmeisen perusteettomina hakemuksina, jos hakemus on niin selvästi perusteeton tai vilpillinen, ettei sillä ole konkreettisia edellytyksiä menestyä *res judicata* -periaatteen mukaisesti. Alustava tutkinta suoritetaan kirjallisen aineiston ja henkilökohtaisen puhuttelun perusteella, mutta henkilökohtaisesta kuulemisesta voidaan kuitenkin luopua niissä tapauksissa, joissa kirjallisesta aineistosta ilmenee, että hakemukseen ei liity uusia seikkoja tai perusteita tai että se on ilmaisen perusteeton eikä sillä ole konkreettisia edellytyksiä menestyä. Myöhempien hakemusten tapauksessa yksilön oikeudesta jäädä jäsenvaltion alueelle voidaan tehdä poikkeuksia sen jälkeen kun myöhempi hakemus on hylätty tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai perusteettomana, tai toisen tai sen jälkeisen myöhemmän hakemuksen tapauksessa heti kun hakemus on tehty jossakin jäsenvaltiossa sellaisen lainvoimaisen päätöksen jälkeen, jossa aikaisemmin tehty myöhempi hakemus oli hylätty tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, perusteettomana tai ilmeisen perusteettomana.
- (45) Hakijan turvallisuus alkuperämaassaan on keskeisimpiä seikkoja arvioitaessa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen perusteiden riittävyyttä. Ottaen huomioon, että asetuksessa (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) pyritään saavuttamaan suuri yhdenmukaisuuden taso sen osalta, milloin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä pidetään kansainvälistä suojelua saavina henkilöinä, tässä asetuksessa vahvistetaan yhteiset perusteet kolmansien maiden määrittämiselle turvallisiksi alkuperämaiksi, ja koska on tarpeen vahvistaa turvallisen alkuperämaan käsitteen käyttöä keskeisenä välineenä, jolla tuetaan sellaisten hakemusten nopeaa käsittelyä, jotka ovat todennäköisesti perusteettomia, tässä asetuksessa vahvistetaan EU:n yhteinen luettelo turvallisista alkuperämaista.
- (46) Se seikka, että kolmas maa sisällytetään EU:n yhteiseen luetteloon turvallisista alkuperämaista, ei voi antaa ehdottomia turvatakeita kyseisen maan kansalaisille eikä sen vuoksi poista tarvetta suorittaa asianmukainen yksilöllinen tutkinta kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta. Määrittämisen perusteena olevassa arvioinnissa voidaan sen luonteen takia ottaa huomioon vain maan yleinen yhteiskunnallinen, oikeudellinen ja poliittinen tilanne ja se, rangaistaanko vainoa, kidutusta tai epäinhimillistä tai halventavaa kohtelua tai rankaisemista harjoittavia toimijoita käytännössä, kun nämä on todettu syyllisiksi tällaisiin toimiin kyseisessä maassa. Tästä syystä maan määrittämistä turvallisiksi maaksi ei voida enää pitää merkityksellisenä hakijan kannalta, jos hän on esittänyt painavia syitä, joiden perusteella maata ei voida katsoa turvallisiksi hänen henkilökohtaisessa tilanteessaan.
- (47) Tässä asetuksessa säädetään turvallisten kolmansien maiden määrittämisestä unionin tasolla. Kolmannet maat olisi määritettävä turvallisiksi kolmansiksi maiksi unionin

tasolla muuttamalla tätä asetusta tässä asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti ja yksityiskohtaisen näyttöön perustuvan arvioinnin jälkeen, johon liittyy merkittävää tutkimustyötä ja jäsenvaltioiden ja asianomaisten sidosryhmien laaja kuuleminen.

- (48) Turvallisista alkuperämaista koskevan EU:n yhteisen luettelon ja turvallisista kolmansia maita koskevan EU:n yhteisen luettelon laatimisen pitäisi poistaa joitakin eroja, joita tällä hetkellä on jäsenvaltioiden kansallisten turvallisten maiden luetteloiden välillä. Vaikka jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus soveltaa tai ottaa käyttöön lainsäädäntöä, joka mahdollistaa muiden kolmansien maiden kuin unionin tasolla turvallisiksi kolmansiksi maiksi määritettyjen tai EU:n yhteisessä luettelossa olevien maiden määrittämisen kansallisella tasolla turvallisiksi alkuperämaiksi, tällaisen yhteisen määrittämisen tai luettelon laatimisen pitäisi varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot soveltavat käsitettä yhdenmukaisesti niiden hakijoiden osalta, joiden alkuperämaat sisältyvät yhteiseen luetteloon tai joilla on yhteys turvalliseen kolmanteen maahan. Tämän pitäisi helpottaa lähentymistä menettelyjen soveltamisessa ja siten myös estää kansainvälistä suojelua hakevien edelleen liikkumista. Tämän vuoksi mahdollisuuden käyttää kansallisia luetteloita tai määrittäksiä olisi päätyttävä viiden vuoden ajan kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta.
- (49) Komission olisi Euroopan unionin turvapaikkaviraston avustuksella arvioitava säännöllisesti tilannetta niissä kolmansissa maissa, jotka on määritetty unionin tasolla turvallisiksi kolmansiksi maiksi tai jotka sisältyvät turvallisista alkuperämaista koskevaan EU:n yhteiseen luetteloon. Jos tällaisen kolmannen maan tilanne muuttuu äkillisesti huonompaan suuntaan, komission olisi voitava keskeyttää kyseisen kolmannen maan määrittäminen unionin tasolla turvalliseksi kolmanneksi maaksi tai kyseisen kolmannen maan sisältyminen EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon rajoitetuksi ajaksi delegoidulla säädöksellä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti. Lisäksi tässä tapauksessa komission olisi ehdotettava muutosta, jonka mukaan kyseistä kolmatta maata ei enää määritetä turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla tai kyseinen kolmas maa poistetaan EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta, kolmen kuukauden kuluessa sen delegoidun säädöksen antamisesta, jolla säädetään kyseistä kolmatta maata koskevasta keskeytyksestä.
- (50) Tehdessään tätä perusteellista arviointia komission olisi otettava huomioon useita käytettävissään olevia tietolähteitä, mukaan lukien erityisesti Eurooppa-neuvoston ehdokasmaiksi nimeämiä kolmansia maita koskevat vuotuiset edistymiskertomukset, Euroopan ulkosuhdehallinnon säännölliset raportit sekä jäsenvaltioilta, Euroopan unionin turvapaikkavirastolta, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulta, Euroopan neuvostolta ja muilta alan kansainvälisiltä järjestöiltä saadut tiedot. Komission olisi voitava jatkaa kolmannen maan turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla määrittämisen tai kolmannen maan sisällyttämisen EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon keskeyttämistä kuuden kuukauden ajanjaksolla, joka voidaan uusia kerran. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa asiaa valmistellessaan asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (51) Kun delegoidun säädöksen ja sen voimassaolon pidennysten voimassaolo päättyy ilman uuden delegoidun säädöksen antamista, asianomaisten kolmannen maan määrittäminen unionin tasolla turvalliseksi kolmanneksi maaksi tai sen sisällyttäminen

EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon ei saisi olla enää keskeytetty. Tämä ei vaikuta mahdollisesti tehtävään muutosehdotukseen, jonka mukaan kyseinen kolmas maa olisi poistettava luetteloista.

- (52) Komission olisi Euroopan unionin turvapaikkaviraston avustuksella arvioitava säännöllisesti tilannetta niissä kolmansissa maissa, jotka on poistettu EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden tai turvallisten kolmansien maiden luettelosta, myös silloin kun jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle, että se katsoo perustellun arvioinnin perusteella, että kyseisen kolmannen maan tilanne on muuttunut siten, että se täyttää jälleen tässä asetuksessa säädetyt edellytykset turvalliseksi määrittämiselle. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltiot voisivat määrittää kyseisen kolmannen maan turvalliseksi alkuperämaaksi tai turvalliseksi kolmanneksi maaksi ainoastaan kansallisella tasolla, jos komissio ei vastusta tätä määrittystä. Jos komissio katsoo, että nämä edellytykset täyttyvät, se voi ehdottaa muutosta turvallisten kolmansien maiden määrittäykseen unionin tasolla tai EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon kyseisen kolmannen maan lisäämiseksi.
- (53) Oikeus- ja sisäasioiden neuvoston annettua 20 päivänä heinäkuuta 2015 turvallisista alkuperämaista päätelmät, joissa jäsenvaltiot sopivat, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi ensisijaisesti arvioitava Länsi-Balkanin maiden turvallisuus, Euroopan unionin turvapaikkavirasto järjesti 2 päivänä syyskuuta 2015 jäsenvaltioiden kanssa asiantuntijatasoisen kokouksen, jossa päästiin laajaan yhteisymmärrykseen siitä, että Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo^{*29}, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Montenegro ja Serbia olisi katsottava turvalliseksi alkuperämaaksi tämän asetuksen mukaisessa merkityksessä.
- (54) Useiden tietolähteiden perusteella, mukaan lukien erityisesti Euroopan ulkosuhdehallinnon raportit sekä jäsenvaltioilta, Euroopan unionin turvapaikkavirastolta, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulta, Euroopan neuvostolta ja muilta alan kansainvälisiltä järjestöiltä saadut tiedot, useat kolmannet maat katsotaan turvalliseksi alkuperämaiksi.
- (55) Albanian osalta aineellinen ja menettelyllinen ihmisoikeuslainsäädäntö ja syrjinnän vastainen lainsäädäntö sekä maan osallistuminen kaikkiin tärkeisiin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin luovat riittävän oikeusperustan suojelulle vainolta ja huonolta kohtelulta. Vuonna 2014 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi ihmisoikeusloukkauksia neljässä hakemuksessa 150 hakemuksesta. Ei ole viitteitä omien kansalaisten karkottamisesta, palauttamisesta tai luovuttamisesta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai joissa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan. Jäsenvaltiot katsoivat vuonna 2014, että Albanian kansalaisten turvapaikkahakemuksista 7,8 prosenttia (1 040) oli perusteltuja. Vähintään kahdeksan jäsenvaltiota on määrittänyt Albanian turvalliseksi alkuperämaaksi. Eurooppa-neuvosto on nimennyt Albanian ehdokasmaaksi. Nimeämisen aikaan arvioitiin, että Albania täytti Kööpenhaminassa 21 ja 22 päivänä

²⁹

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/99 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

kesäkuuta 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet, jotka koskevat demokratian takaavia vakaita instituutioita, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia sekä vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelemista, ja Albanian on edelleen täytettävä nämä arviointiperusteet voidakseen päästä EU:n jäseneksi niiden suositusten mukaisesti, jotka esitetään vuotuisessa edistymiskertomuksessa.

- (56) Bosnia ja Hertsegovinan perustuslaissa säädetään toimivaltuuksien jakautumisesta maan kansojen välillä. Aineellinen ja menettelyllinen ihmisoikeuslainsäädäntö ja syrjinnän vastainen lainsäädäntö sekä maan osallistuminen kaikkiin tärkeisiin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin luovat riittävän oikeusperustan suojelulle vainolta ja huonolta kohtelulta. Vuonna 2014 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi ihmisoikeusloukkauksia viidessä hakemuksessa 1 196 hakemuksesta. Ei ole viitteitä omien kansalaisten karkottamisesta, palauttamisesta tai luovuttamisesta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai joissa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan. Jäsenvaltiot katsoivat vuonna 2014, että Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisten turvapaikkahakemuksista 4,6 prosenttia (330) oli perusteltuja. Vähintään yhdeksän jäsenvaltiota on määrittänyt Bosnia ja Hertsegovinan turvalliseksi alkuperämaaksi.
- (57) Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian osalta aineellinen ja menettelyllinen ihmisoikeuslainsäädäntö ja syrjinnän vastainen lainsäädäntö sekä maan osallistuminen kaikkiin tärkeisiin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin luovat riittävän oikeusperustan suojelulle vainolta ja huonolta kohtelulta. Vuonna 2014 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi ihmisoikeusloukkauksia kuudessa hakemuksessa 502 hakemuksesta. Ei ole viitteitä omien kansalaisten karkottamisesta, palauttamisesta tai luovuttamisesta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai joissa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan. Jäsenvaltiot katsoivat vuonna 2014, että entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten turvapaikkahakemuksista 0,9 prosenttia (70) oli perusteltuja. Vähintään seitsemän jäsenvaltiota on määrittänyt entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian turvalliseksi alkuperämaaksi. Eurooppa-neuvosto on nimennyt entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ehdokasmaaksi. Nimeämisen aikaan arvioitiin, että entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia täytti Kööpenhaminassa 21 ja 22 päivänä kesäkuuta 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet, jotka koskevat demokratian takaavia vakaita instituutioita, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia sekä vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelemista. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on edelleen täytettävä nämä arviointiperusteet voidakseen päästä EU:n jäseneksi niiden suositusten mukaisesti, jotka esitetään vuotuisessa edistymiskertomuksessa.
- (58) Kosovon* osalta aineellinen ja menettelyllinen ihmisoikeuslainsäädäntö ja syrjinnän vastainen lainsäädäntö luovat riittävän oikeusperustan suojelulle vainolta ja huonolta

kohtelulta. Se, että Kosovo* ei ole liittynyt asiaankuuluviin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, kuten Euroopan ihmisoikeussopimukseen, johtuu siitä, ettei sen asemasta täysivaltaisena valtiona ole päästy kansainväliseen yhteisymmärrykseen. Ei ole viitteitä omien kansalaisten karkottamisesta, palauttamisesta tai luovuttamisesta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai joissa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan. Jäsenvaltiot katsoivat vuonna 2014, että Kosovon* kansalaisten turvapaikkahakemuksista 6,3 prosenttia (830) oli perusteltuja. Vähintään kuusi jäsenvaltiota on määrittänyt Kosovon* turvalliseksi alkuperämaaksi.

- (59) Tämä asetus ei vaikuta Kosovon asemaa koskeviin jäsenvaltioiden kantoihin, joista ne päättävät kansallisen käytäntönsä ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Lisäksi mikään tässä asetuksessa käytetty termi, sanamuoto tai määritelmä ei merkitse sitä, että unioni tunnustaisi Kosovon itsenäiseksi valtioksi, eikä sitä, että yksittäiset jäsenvaltiot tunnustaisivat Kosovon itsenäiseksi valtioksi, jos ne eivät ole sitä aiemmin tehneet. Varsinkaan ilmauksen ”maat” käyttäminen ei merkitse valtiollisen aseman tunnustamista.
- (60) Montenegron osalta aineellinen ja menettelyllinen ihmisoikeuslainsäädäntö ja syrjinnän vastainen lainsäädäntö sekä maan osallistuminen kaikkiin tärkeisiin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin luovat riittävän oikeusperustan suojelulle vainolta ja huonolta kohtelulta. Vuonna 2014 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi ihmisoikeusloukkauksia yhdessä hakemuksessa 447 hakemuksesta. Ei ole viitteitä omien kansalaisten karkottamisesta, palauttamisesta tai luovuttamisesta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai joissa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan. Jäsenvaltiot katsoivat vuonna 2014, että Montenegron kansalaisten turvapaikkahakemuksista 3,0 prosenttia (40) oli perusteltuja. Vähintään yhdeksän jäsenvaltiota on määrittänyt Montenegron turvalliseksi alkuperämaaksi. Eurooppa-neuvosto on nimennyt Montenegron ehdokasmaaksi, ja neuvottelut on aloitettu. Nimeämisen aikaan arvioitiin, että Montenegro täytti Kööpenhaminassa 21 ja 22 päivänä kesäkuuta 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet, jotka koskevat demokratian takaavia vakaita instituutioita, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia sekä vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelemista. Montenegron on edelleen täytettävä nämä arviointiperusteet voidakseen päästä EU:n jäseneksi niiden suositusten mukaisesti, jotka esitetään vuotuisessa edistymiskertomuksessa.
- (61) Serbian perustuslaissa säädetään perusta vähemmistöryhmien itsehallinnolle koulutuksen, kielen käytön, tiedonsaannin ja kulttuurin aloilla. Aineellinen ja menettelyllinen ihmisoikeuslainsäädäntö ja syrjinnän vastainen lainsäädäntö sekä maan osallistuminen kaikkiin tärkeisiin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin luovat riittävän oikeusperustan suojelulle vainolta ja huonolta kohtelulta. Vuonna 2014 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi ihmisoikeusloukkauksia 16 hakemuksessa

11 490 hakemuksesta. Ei ole viitteitä omien kansalaisten karkottamisesta, palauttamisesta tai luovuttamisesta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai joissa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan. Jäsenvaltiot katsoivat vuonna 2014, että Serbian kansalaisten turvapaikkahakemuksista 1,8 prosenttia (400) oli perusteltuja. Vähintään yhdeksän jäsenvaltiota on määrittänyt Serbian turvalliseksi alkuperämaaksi. Eurooppa-neuvosto on nimennyt Serbian ehdokasmaaksi, ja neuvottelut on aloitettu. Nimeämisen aikaan arvioitiin, että Serbia täytti Kööpenhaminassa 21 ja 22 päivänä kesäkuuta 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet, jotka koskevat demokratian takaavia vakaita instituutioita, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia sekä vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelemista. Serbian on edelleen täytettävä nämä arviointiperusteet voidakseen päästä EU:n jäseneksi niiden suositusten mukaisesti, jotka esitetään vuotuisessa edistymiskertomuksessa.

- (62) Turkin osalta aineellinen ja menettelyllinen ihmisoikeuslainsäädäntö ja syrjinnän vastainen lainsäädäntö sekä maan osallistuminen kaikkiin tärkeisiin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin luovat riittävän oikeusperustan suojelulle vainolta ja huonolta kohtelulta. Vuonna 2014 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi ihmisoikeusloukkauksia 94 hakemuksessa 2 899 hakemuksesta. Ei ole viitteitä omien kansalaisten karkottamisesta, palauttamisesta tai luovuttamisesta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai joissa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan. Jäsenvaltiot katsoivat vuonna 2014, että Turkin kansalaisten turvapaikkahakemuksista 23,1 prosenttia (310) oli perusteltuja. Yksi jäsenvaltio on määrittänyt Turkin turvalliseksi alkuperämaaksi. Eurooppa-neuvosto on nimennyt Turkin ehdokasmaaksi, ja neuvottelut on aloitettu. Tuolloin arvioitiin, että Turkki täyttää riittävästi Kööpenhaminassa 21 ja 22 päivänä kesäkuuta 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet, jotka koskevat demokratian takaavia vakaita instituutioita, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia sekä vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelemista, ja Turkin on edelleen täytettävä nämä arviointiperusteet voidakseen päästä EU:n jäseneksi niiden suositusten mukaisesti, jotka esitetään vuotuisessa edistymiskertomuksessa.
- (63) Pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman poistamisen osalta, ja erityisesti ottaen huomioon asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetusta) perusteella suoritettava säännöllinen aseman uudelleentarkastelu, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kansainvälistä suojelua saaville henkilöille ilmoitetaan asianmukaisesti heidän asemansa mahdollisesta uudelleen harkinnasta ja että heille annetaan kohtuullisessa ajassa tilaisuus esittää vastineensa kirjallisesti ja henkilökohtaisessa puhutuksessa ennen kuin viranomaiset voivat tehdä perustellun päätöksen heidän asemansa poistamisesta.

- (64) Kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta tehtyjen päätösten, mukaan lukien päätökset, jotka koskevat hakemuksen nimenomaista tai implisiittistä peruuttamista, ja päätökset, jotka koskevat pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman poistamista, osalta olisi oltava olemassa tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa kaikkien perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistettujen vaatimusten ja ehtojen mukaisesti. Menettelyn tehokkuuden varmistamiseksi hakijan olisi haettava muutosta tietyn määrätyn ajan kuluessa. Jotta hakija pystyisi noudattamaan kyseisiä määräaikoja ja jotta voitaisiin varmistaa tosiasiallinen mahdollisuus hakea muutosta, hakijan olisi voitava saada avukseen tulkki ja hänellä olisi oltava oikeus saada maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta.
- (65) Jotta hakija voisi käyttää oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, hänellä olisi oltava oikeus jäädä jäsenvaltion alueelle, kunnes ensimmäisen muutoksenhaun määräaika päättyy, ja kun tällaista oikeutta on käytetty asetuksessa määrääjässä, odottamaan muutoksenhaun tulosta. Ainoastaan joissakin tässä asetuksessa säädetyissä tapauksissa muutoksenhaun lykkäävä vaikutus ei ole automaattinen ja hakijan olisi pyydettävä tuomioistuinta lykkäämään palauttuspäätöksen täytäntöönpanoa tai tuomioistuin voi toimia viran puolesta tätä tarkoitusta varten. Jos tehdään poikkeus oikeudesta oikeussuojakeinoon, jolla on automaattinen lykkäävä vaikutus, hakijan puolustautumisoikeudet olisi taattava asianmukaisesti antamalla hänelle tarvittavat tulkkauspalvelut ja oikeusapu sekä antamalla hakijalle riittävästi aikaa valmistella ja toimittaa pyyntönsä tuomioistuimelle. Lisäksi tässä yhteydessä tuomioistuimen olisi voitava tutkia kansainvälisen suojelun myöntämisestä tehty kielteinen päätös tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta. Hakijan olisi sallittava jäädä alueelle odottamaan tulosta menettelystä, jossa päätetään, saako hän jäädä maahan. Tämä päätös olisi kuitenkin tehtävä kuukauden kuluessa.
- (66) Koska on tarpeen varmistaa tasapuolinen kohtelu hakemusten hallinnoinnissa ja kansainvälistä suojelua koskevan yhteisen menettelyn tehokkuus, määrääjat olisi hallinnollisen menettelyn lisäksi asetettava myös muutoksenhakuvaiheelle, ainakin ensimmäisen tason muutoksenhaun osalta. Tämä ei saisi kuitenkaan rajoittaa muutoksenhaun asianmukaista ja perusteellista tutkintaa, ja sen vuoksi joustavuus olisi edelleen säilytettävä tapauksissa, joihin liittyy monimutkaisia tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja.
- (67) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 72 artiklan mukaisesti tämä asetus ei vaikuta niihin velvollisuuksiin, joita jäsenvaltioilla on yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi ja sisäisen turvallisuuden suojaamiseksi.
- (68) Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus)³⁰ sovelletaan jäsenvaltioiden tätä asetusta soveltaessaan suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn.
- (69) Euroopan unionin turvapaikkaviraston tämän asetuksen puitteissa suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001³¹ sekä asetusta (EU) XXX/XXX (EU:n turvapaikkavirastoa

³⁰ EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EUVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

koskeva asetus)³² ja sen yhteydessä olisi erityisesti noudatettava tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteita.

- (70) Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rekisteröinnin tai jättämisen yhteydessä ja henkilökohtaisen puhuttelun aikana kerättyjen henkilötietojen olisi katsottava olevan osa hakijan asiakirjakansiota ja ne olisi säilytettävä useiden vuosien ajan, koska kansainvälistä suojelua jossakin jäsenvaltiossa pyytävät kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt voivat yrittää pyytää kansainvälistä suojelua toisessa jäsenvaltiossa tai tehdä myöhempiä hakemuksia samassa tai toisessa jäsenvaltiossa tulevana vuosina. Koska useimpien unionissa usean vuoden ajan oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden asema on vakiintunut tai he ovat voineet jopa saada jonkin jäsenvaltion kansalaisuuden kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun heille myönnettiin kansainvälistä suojelua, kyseistä ajanjaksoa olisi pidettävä välttämättömänä ajanjaksona henkilötietojen, myös sormenjälkien ja kasvokuvien, säilyttämistä varten.
- (71) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovalta erityisesti siltä osin kuin kyse on tietojen ja asiakirjojen antamisesta hakijoille ja toimenpiteistä, jotka koskevat erityisiä menettelyllisiä takeita tarvitsevia hakijoita, muun muassa alaikäisiä. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³³ mukaisesti.
- (72) Jotta voitaisiin vastata unionin tasolla turvalliseksi kolmanneksi maaksi määritetyn tai EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon sisältyvän kolmannen maan tilanteen muuttumiseen äkillisesti huonompaan suuntaan, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan nojalla säädöksiä, joissa keskeytetään kyseisen kolmannen maan määrittäminen unionin tasolla turvalliseksi kolmanneksi maaksi tai kyseisen kolmannen maan sisältyminen EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon kuudeksi kuukaudeksi, jos komissio katsoo perustellun arvioinnin perusteella, etteivät tässä asetuksessa säädetyt edellytykset enää täyty. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että kyseiset kuulemiset toteutetaan niiden periaatteiden mukaan, jotka on vahvistettu 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä parempaa lainsäädäntöä koskevassa toimielinten sopimuksessa. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (73) Tämä asetus ei koske jäsenvaltioiden välisiä menettelyjä, joista säädetään asetuksessa (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus).

³² EUVL L [...], [...], s. [...].

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (74) Tätä asetusta olisi sovellettava niihin hakijoihin, joihin sovelletaan asetusta (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus), kyseisen asetuksen säännösten lisäksi ja niiden soveltamista rajoittamatta.
- (75) Tämän asetuksen soveltamista olisi arvioitava säännöllisin väliajoin.
- (76) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevan yhteisen menettelyn perustaminen, vaan se voidaan tämän asetuksen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (77) [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti nämä jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.]

TAI

[Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti nämä jäsenvaltiot eivät osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido näitä jäsenvaltioita eikä sitä sovelleta näihin jäsenvaltioihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.]

TAI

[(XX) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.]

(XX) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on (... päivättyllä kirjeellä) ilmoittanut haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.]

TAI

[(XX) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on (... päivättyllä kirjeellä) ilmoittanut haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.]

(XX) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä

sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.]

- (78) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (79) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tällä asetuksella pyritään erityisesti varmistamaan ihmisarvon täysimääräinen kunnioittaminen ja edistämään perusoikeuskirjan 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 ja 47 artiklan soveltamista,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan asetuksessa (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) tarkoitetun kansainvälisen suojelun myöntämistä ja poistamista koskeva yhteinen menettely.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioiden alueella, myös niiden ulkorajoilla, aluemerellä tai kauttakulkualueilla, tehtyihin kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin ja kansainvälisen suojelun poistamiseen.
2. Tätä asetusta ei sovelleta jäsenvaltioiden edustustoille esitettyihin kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin eikä diplomaattista tai alueellista turvapaikkaa koskeviin pyyntöihin.

3 artikla

Soveltamisalan laajentaminen

Jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa tätä asetusta sellaisiin suojelua koskeviin hakemuksiin, joihin ei sovelleta asetusta (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus).

4 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) 2 artiklassa tarkoitettuja määritelmiä:
 - a) 'Geneven yleissopimus';
 - b) 'pakolainen';
 - c) 'toissijaista suojelua saava henkilö';
 - d) 'kansainvälinen suojelu';

- e) 'pakolaisasema';
- f) 'toissijainen suojeluasema';
- g) 'alaikäinen';
- h) 'ilman huoltajaa oleva alaikäinen'.

2. Edellä olevan 1 kohdan lisäksi sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- a) 'kansainvälistä suojelua koskevalla hakemuksella' tai 'hakemuksella' tarkoitetaan kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön esittämää pyyntöä saada suojelua jostakin jäsenvaltiosta, kun hakijan voidaan katsoa tarkoittavan pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa;
- b) 'hakijalla' tarkoitetaan kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä, joka on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, josta ei vielä ole tehty lainvoimaista päätöstä;
- c) 'hakijalla, joka tarvitsee erityisiä menettelyllisiä takeita', tarkoitetaan hakijaa, jonka mahdollisuus hyödyntää tässä asetuksessa säädettyjä oikeuksia ja täyttää tämän asetuksen mukaiset velvollisuudet on rajallinen yksilöllisten olosuhteiden vuoksi;
- d) 'lainvoimaisella päätöksellä' tarkoitetaan päätöstä siitä, myönnetäänkö kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla, mukaan lukien päätös hakemuksen hylkäämisestä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai päätös hakemuksen hylkäämisestä hakemuksena, jonka hakija on nimenomaisesti peruuttanut ja josta hän on luopunut ja johon ei enää voida hakea muutosta kyseisessä jäsenvaltiossa;
- e) 'määrittävällä viranomaisella' tarkoitetaan jäsenvaltion mitä tahansa lainkäyttöelimiin verrattavaa tai hallinnollista elintä, joka vastaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tutkinnasta ja jolla on toimivalta tehdä niistä ensimmäinen päätös;
- f) 'edunvalvojalla' tarkoitetaan henkilöä tai organisaatiota, joka on nimetty avustamaan ja edustamaan ilman huoltajaa olevaa alaikäistä, jotta voidaan turvata lapsen etu ja hänen yleinen hyvinvointinsa tässä asetuksessa säädetyissä menettelyissä ja tehdä tarvittaessa alaikäisen puolesta oikeustoimia;
- g) 'kansainvälisen suojelun poistamisella' tarkoitetaan määrittävän viranomaisen päätöstä peruuttaa, lakkauttaa tai jättää uusimatta tietyn henkilön pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema;
- h) 'jäämisellä jäsenvaltioon' tarkoitetaan jäämistä sen jäsenvaltion alueelle, myös rajalle tai kauttakulkualueelle, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehty tai jossa sitä tutkitaan;
- i) 'myöhemmällä hakemuksella' tarkoitetaan kansainvälistä suojelua koskevaa uutta hakemusta, joka tehdään jossakin jäsenvaltiossa sen jälkeen, kun aiemmasta hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös, mukaan lukien tapaukset, joissa hakemus on hylätty nimenomaisesti peruutettuna tai joissa hakijan katsotaan luopuneen siitä implisiittisen peruuttamisen jälkeen;

- j) 'vastuussa olevalla jäsenvaltiolla' tarkoitetaan jäsenvaltiota, joka on vastuussa hakemuksen käsittelystä asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisesti.

5 artikla

Vastuuviranomaiset

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä määrittävä viranomainen. Määrittävällä viranomaisella on seuraavat tehtävät:
 - a) kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottaminen, rekisteröinti ja tutkinta;
 - b) päätösten tekeminen kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista;
 - c) päätösten tekeminen asetuksessa (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetusta) tarkoitetun pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman peruuttamisesta, lakkauttamisesta tai uusimatta jättämisestä.
2. Kunkin jäsenvaltion on annettava määrittävälle viranomaiselle asianmukaiset resurssit, mukaan lukien riittävä määrä pätevää henkilöstöä, jotta tämä voi hoitaa tehtävänsä tämän asetuksen mukaisesti. Tätä varten kunkin jäsenvaltion on arvioitava säännöllisesti määrittävän viranomaisen tarpeet sen varmistamiseksi, että se pystyy aina käsittelemään kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset tehokkaasti, etenkin kun se vastaanottaa samanaikaisesti suhteettoman paljon hakemuksia.
3. Seuraavien viranomaisten tehtävänä on vastaanottaa ja rekisteröidä kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset ja ilmoittaa hakijoille, missä ja miten he voivat jättää kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen:
 - a) rajavartijat;
 - b) poliisi;
 - c) maahanmuuttoviranomaiset;
 - d) viranomaiset, jotka vastaavat säilöönottoyksiköistä.Jäsenvaltiot voivat nimetä myös muita viranomaisia hoitamaan kyseisiä tehtäviä.
4. Vastuussa olevan jäsenvaltion määrittävää viranomaista voivat avustaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottamisessa, rekisteröinnissä ja tutkinnassa
 - a) toisen jäsenvaltion viranomaiset, joiden tehtäväksi kyseinen jäsenvaltio on antanut kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottamisen, rekisteröinnin tai tutkinnan;
 - b) Euroopan unionin turvapaikkaviraston asetuksen (EU) XXX/XXX (EU:n turvapaikkavirastoa koskeva asetusta) mukaisesti käyttämät asiantuntijat.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että määrittävän viranomaisen tai muun kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröinnistä 3 kohdan mukaisesti vastaavan viranomaisen henkilöstöllä on asianmukaiset tiedot ja että se saa tarvittavan koulutuksen ja ohjeistuksen täyttääkseen velvoitteensa tätä asetusta soveltaessaan.

6 artikla

Luottamuksellisuusperiaate

1. Tätä asetusta soveltavien viranomaisten on turvattava työnsä aikana saamiensa tietojen luottamuksellisuus.
2. Koko kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn ajan ja sen jälkeen, kun hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös, viranomaiset eivät saa
 - a) paljastaa sellaisille osapuolille, joiden epäillään vainoavan hakijaa tai aiheuttavan hänelle vakavaa haittaa, yksittäiseen kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen liittyviä tietoja tai sitä, että hakemus on tehty;
 - b) hankkia tietoja sellaisilta osapuolilta, joiden epäillään vainoavan hakijaa tai aiheuttavan hänelle vakavaa haittaa, sellaisella tavalla, jonka seurauksena nämä saisivat suoraan tietää, että asianomainen hakija on tehnyt hakemuksen, ja joka vaarantaisi hakijan tai hänestä riippuvaisten henkilöiden ruumiillisen koskemattomuuden tai hänen alkuperämaassa vielä asuvien perheenjäsentensä vapauden ja turvallisuuden.

II LUKU

PERUSPERIAATTEET JA TAKEET

I JAKSO

HAKIJOIDEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

7 artikla

Hakijoiden velvollisuudet

1. Asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) 4 artiklan mukaan hakijan on tehtävä hakemuksensa siinä jäsenvaltiossa, johon hän saapuu ensin, tai jos hän oleskelee laillisesti jossakin jäsenvaltiossa, hänen on tehtävä hakemus kyseisessä jäsenvaltiossa.
2. Hakijan on tehtävä yhteistyötä vastuuviranomaisten kanssa, jotta viranomaiset voivat selvittää hänen henkilöllisyytensä sekä rekisteröidä hakemuksen, mahdollistaa hakemuksen jättämisen ja tutkia hakemuksen,
 - a) antamalla 27 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut tiedot;
 - b) antamalla sormenjäljet ja kasvokuvan asetuksen (EU) XXX/XXX (Eurodac-asetus) mukaisesti;³⁴
 - c) jättämällä hakemuksensa 28 artiklan mukaisesti asetetussa määräajassa ja toimittamalla kaikki käytettävissään olevat tiedot, joita tarvitaan hänen hakemuksensa perustelemiseksi;
 - d) luovuttamalla hallussaan olevat hakemuksen tutkinnan kannalta olennaiset asiakirjat.

³⁴ EUVL L [...], [...], s. [...].

3. Jos hakija kieltäytyy yhteistyöstä jättämällä toimittamatta hakemuksen tutkimiseksi tarvittavat tiedot ja kieltäytymällä antamasta sormenjälkiään ja kasvokuvaansa, ja toimivaltaiset viranomaiset ovat asianmukaisesti ilmoittaneet kyseiselle henkilölle hänen velvollisuutensa ja varmistaneet, että kyseisellä henkilöllä on ollut tosiasiallinen mahdollisuus täyttää nämä velvollisuudet, hänen hakemuksensa on hylättävä 39 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen hakemuksena, josta hakija on luopunut.
4. Hakijan on ilmoitettava sen jäsenvaltion määrittävälle viranomaiselle, jossa hänen edellytetään olevan saapuvilla, asuinpaikkansa tai osoitteensa tai puhelinnumerosa, josta määrittävä viranomainen tai muut vastuuviranomaiset voivat tavoittaa hänet. Hänen on ilmoitettava määrittävälle viranomaiselle kaikista muutoksista. Hakijan on vastaanotettava mahdolliset tiedoksiannot viimeksi ilmoittamassaan asuinpaikassa tai osoitteessa, erityisesti jos hän jättää hakemuksen 28 artiklan mukaisesti.
5. Hakijan on jätävä sen jäsenvaltion alueelle, jossa hänen edellytetään olevan saapuvilla asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisesti.
6. Hakijan on täytettävä velvollisuudet, jotka koskevat säännöllistä ilmoittautumista toimivaltaisille viranomaisille tai tulemista henkilökohtaisesti paikalle viipymättä tai määrättynä ajankohtana tai pysymistä osoitetulla alueella jäsenvaltion alueella direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi) mukaisesti ja jotka se jäsenvaltio, jossa hänen edellytetään olevan saapuvilla, on määrännyt asetuksen (EU) N:o XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisesti.
7. Jos se on tarpeen hakemuksen tutkinnan kannalta, vastuuviranomaiset voivat vaatia hakijan tai hänen mukanaan olevien tavaroiden tutkimista. Rajoittamatta turvallisuussyistä suoritettavaa tarkastusta, tämän asetuksen nojalla suoritettavan henkilöntarkastuksen tekee samaa sukupuolta oleva henkilö noudattaen täysimääräisesti ihmisarvon ja ruumiillisen ja henkisen koskemattomuuden periaatteita.

8 artikla

Yleiset hakijoille annettavat takeet

1. Hakijoilla on III luvussa tarkoitetun hallinnollisen menettelyn aikana oltava tämän artiklan 2–8 kohdassa tarkoitetut takeet.
2. Määrittävän viranomaisen on ilmoitettava hakijoille kielellä, jota he ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuullisesti olettaa ymmärtävän, seuraavista seikoista:
 - a) oikeus jättää yksilöllinen hakemus;
 - b) noudatettava menettely;
 - c) heidän oikeutensa ja velvollisuutensa menettelyn aikana, mukaan lukien velvollisuus jäädä sen jäsenvaltion alueelle, jossa heidän edellytetään olevan saapuvilla asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisesti;
 - d) mahdolliset seuraukset, joita heille aiheutuu velvollisuuksiensa noudattamatta jättämisestä ja kieltäytymisestä yhteistyöstä viranomaisten kanssa;
 - e) menettelyn aikataulu;
 - f) heidän käytettävissään olevat keinot asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetusta) 4 artiklassa tarkoitettujen tietojen esittämistä koskevan velvollisuuden täyttämiseksi;

- g) seuraukset hakemuksen nimenomaista tai implisiittisestä peruuttamisesta;
- h) määrittävän viranomaisen päätös, päätöksen perustelut sekä seuraukset, joita aiheutuu kansainvälisen suojelun myöntämisestä koskevasta kielteisestä päätöksestä, ja tapa, jolla tällaiseen päätökseen on mahdollista hakea muutosta.

Edellä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot on annettava hyvissä ajoin, jotta hakijat voivat käyttää tässä asetuksessa taattuja oikeuksia ja noudattaa 7 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia.

- 3. Määrittävän viranomaisen on tarjottava hakijoille tulkkauspalvelut, jotta he voivat esittää asiansa määrittävälle viranomaiselle ja tuomioistuimissa, aina kun asianmukaista keskusteluyhteyttä ei voida varmistaa ilman tällaisia palveluja. Tulkkauspalvelut on maksettava julkisista varoista.
- 4. Määrittävän viranomaisen on annettava hakijoille mahdollisuus ottaa yhteyttä Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutettuun tai muihin järjestöihin, jotka antavat hakijoille kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeudellista neuvontaa tai muuta neuvontaa.
- 5. Määrittävän viranomaisen on varmistettava, että hakijoilla ja heidän mahdollisilla edunvalvojillaan, oikeudellisilla neuvonantajillaan tai muilla neuvonantajillaan on mahdollisuus tutustua 33 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettuihin hakemuksen tutkinnassa tarvittaviin tietoihin ja 33 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen asiantuntijoiden antamiin tietoihin, jos määrittävä viranomainen on ottanut kyseiset tiedot huomioon tehdessään päätöksen heidän hakemuksestaan.
- 6. Määrittävän viranomaisen on annettava hakijoille kohtuullisessa ajassa tiedoksi heidän hakemuksestaan tehty päätös. Jos edunvalvoja tai oikeudellinen tai muu neuvonantaja toimii hakijan oikeudellisena edustajana, määrittävä viranomainen voi päättää antaa päätöksen tiedoksi hänelle hakijan sijasta.

9 artikla

Oikeus jäädä maahan hakemuksen tutkinnan ajaksi

- 1. Hakijoilla on oltava oikeus jäädä vastuussa olevaan jäsenvaltioon yksinomaan menettelyä varten, kunnes määrittävä viranomainen on tehnyt päätöksensä III luvussa säädetyn hallinnollisen menettelyn mukaisesti.
- 2. Oikeus jäädä maahan ei oikeuta oleskelulupaan eikä se anna hakijalle oikeutta matkustaa toisen jäsenvaltion alueelle ilman direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi) 6 artiklassa tarkoitettua lupaa.
- 3. Jäsenvaltioiden vastuuviranomaiset voivat peruuttaa hakijan oikeuden jäädä alueelleen hallinnollisen menettelyn aikana, jos
 - a) henkilö tekee myöhemmän hakemuksen 42 artiklan mukaisesti ja noudattaen 43 artiklassa säädettyjä edellytyksiä;
 - b) henkilö luovutetaan tapauksen mukaan joko toiseen jäsenvaltioon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä³⁵ johtuvien velvoitteiden mukaisesti tai kolmanteen maahan tai johonkin kansainväliseen rikostuomioistuimeen.

³⁵ Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1).

4. Jäsenvaltio voi luovuttaa hakijan kolmanteen maahan 3 kohdan b alakohdan nojalla ainoastaan, jos määrittävä viranomainen on vakuuttunut siitä, että luovuttamista koskeva päätös ei johda suoraan tai epäsuoraan palauttamiseen, joka rikkoisi kansainväliseen ja unionin oikeuteen perustuvia kyseisen jäsenvaltion velvoitteita.

II JAKSO

HENKILÖKOHTAISET PUHUTTELUT

10 artikla

Tutkittavaksiottamispuhuttelu

1. Ennen kuin määrittävä viranomainen tekee päätöksen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkittavaksi ottamisesta, hakijalle on annettava tilaisuus hakemuksensa tutkittavaksi ottamista koskevaan puhutteluun.
2. Tutkittavaksiottamispuhuttelussa hakijalle on annettava tilaisuus esittää riittävät perustelut sille, miksi 36 artiklan 1 kohdassa säädettyjä tutkittavaksi ottamisen perusteita ei voida soveltaa hänen henkilökohtaiseen tilanteeseensa.

11 artikla

Varsinainen puhuttelu

1. Ennen kuin määrittävä viranomainen tekee päätöksen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen perusteista, hakijalle on annettava tilaisuus hakemustaan koskevaan varsinaiseen puhutteluun.
2. Varsinaisessa puhuttelussa hakijalle on annettava riittävä tilaisuus esittää seikat, joita tarvitaan hänen hakemuksensa perustelemiseksi asetuksen (EU) N:o XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) mukaisesti, ja hänen on esitettävä kaikki hallussaan olevat seikat mahdollisimman täydellisesti. Hakijalle on annettava mahdollisuus antaa selitys seikkojen mahdolliselle puuttumiselle tai hakijan lausuntojen epä johdonmukaisuuksille tai ristiriitaisuuksille.
3. Henkilö, joka suorittaa hakemusta koskevan varsinaisen puhuttelun, ei saa olla pukeutunut sotilaan eikä lainvalvontaviranomaisen univormuun.

12 artikla

Henkilökohtaisia puhutteluja koskevat vaatimukset

1. Hakijalle on annettava tilaisuus hakemustaan koskevaan henkilökohtaiseen puhutteluun tässä asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.
2. Henkilökohtaiset puhuttelut on suoritettava olosuhteissa, joissa voidaan taata asianmukainen luottamuksellisuus ja joissa hakijat voivat esittää hakemuksensa perusteet kattavasti.
3. Henkilökohtaiset puhuttelut suorittaa määrittävän viranomaisen henkilöstö, jota 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu muiden jäsenvaltioiden viranomaisten henkilöstö tai 5 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettut Euroopan unionin turvapaikkaviraston käyttämät asiantuntijat voivat avustaa.

4. Jos kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden samanaikaisesti tekemien kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten suhteettoman suuren määrän vuoksi määrittävän viranomaisen on käytännössä vaikea suorittaa henkilökohtaiset puhutellut kohtuullisessa ajassa, 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu muiden jäsenvaltioiden viranomaisten henkilöstö tai 5 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettut Euroopan unionin turvapaikkaviraston käyttämät asiantuntijat voivat avustaa määrittävää viranomaista puhuttelujen suorittamisessa.
5. Henkilökohtainen puhuttelu voidaan jättää suorittamatta seuraavissa tilanteissa, joissa määrittävä viranomainen
- a) voi tehdä pakolaisasemaa koskevan myönteisen päätöksen tai päätöksen hakemuksen tutkimatta jättämisestä käytettävissä olevien todisteiden perusteella; tai
 - b) katsoo, että hakija ei kykene osallistumaan henkilökohtaiseen puhutteluun hänestä riippumattomien pysyvien syiden vuoksi.

Henkilökohtaisesta puhuttelusta luopuminen b alakohdan nojalla ei saa vaikuttaa kielteisesti määrittävän viranomaisen päätökseen. Kyseisen viranomaisen on annettava hakijalle tosiasiallinen mahdollisuus toimittaa lisätietoja. Jos hakijan tilasta on epäilyjä, määrittävän viranomaisen on kuultava lääketieteen ammattilaista sen selvittämiseksi, onko tila, jonka vuoksi hakija ei kykene osallistumaan puhutteluun, väliaikainen vai pysyvä.

6. Puhuttelun suorittajan on oltava pätevä ottamaan huomioon hakemukseen liittyvät henkilökohtaiset ja yleiset olosuhteet, muun muassa hakijan kulttuuristausta, ikä, sukupuoli, seksuaalinen suuntautuminen, sukupuoli-identiteetti tai haavoittuva asema. Henkilöstöllä, joka puhuttelee hakijoita, on myös oltava yleistiedot ongelmista, jotka saattavat vaikuttaa kielteisesti hakijan kykyyn tulla kuulluksi, kuten viitteet siitä, että hakijaa on saatettu aiemmin kiduttaa.
7. Hakijoiden puhuttelusta vastaavan henkilöstön, mukaan lukien Euroopan unionin turvapaikkaviraston käyttämät asiantuntijat, on saatava etukäteen asiaankuuluvaa koulutus, joka sisältää asetuksen (EU) XXX/XXX (EU:n turvapaikkavirastoa koskeva asetus) 7 artiklan 5 kohdassa luetellut seikat ja joka koskee muun muassa ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta, unionin turvapaikkalainsäädäntöä ja kansainvälistä suojelua koskevaan menettelyyn pääsyyn liittyviä sääntöjä, myös sellaisten henkilöiden osalta, jotka saattavat edellyttää erityisiä menettelyllisiä takeita.
8. Henkilökohtaiseen puhutteluun on osoitettava tulkki, joka pystyy varmistamaan, että hakija ja puhuttelun suorittaja pystyvät keskustelemaan keskenään asianmukaisella tavalla. Keskustelun on tapahduttava hakijan ensisijaisesti valitsemalla kielellä, paitsi jos on jokin toinen kieli, jota hän ymmärtää ja jolla hän pystyy ilmaisemaan itseään selkeästi.
- Hakijan pyytäessä määrittävän viranomaisen on varmistettava, että puhuttelun suorittajat ja tulkit ovat samaa sukupuolta kuin hakija, jos tämä on mahdollista eikä määrittävällä viranomaisella ole syytä uskoa, että tällainen pyyntö perustuu syihin, jotka eivät liity hakijan vaikeuksiin esittää hakemuksensa perusteet kattavasti.
9. Määrittävä viranomainen voi tehdä kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta koskevan päätöksen, vaikka henkilökohtaisesta puhuttelusta olisi luovuttu.

Henkilökohtaisista puhutteluista laadittavat pöytäkirjat ja tallenteet

1. Määrittävän viranomaisen tai minkä tahansa muun viranomaisen tai asiantuntijoiden, jotka avustavat sitä tai suorittavat henkilökohtaisen puhuttelun, on laadittava jokaisesta henkilökohtaisesta puhuttelusta yksityiskohtainen ja tosiasioihin perustuva pöytäkirja, josta käyvät ilmi puhuttelun kaikki sisällölliset seikat, tai sanatarkka selostus.
2. Henkilökohtainen puhuttelu on tallennettava käyttämällä äänitallennetta tai audiovisuaalista tallennetta. Hakijalle on ilmoitettava ennakolta tallentamisesta.
3. Hakijalle on annettava mahdollisuus kommentoida pöytäkirjassa tai sanatarkassa selostuksessa esiintyviä käännösvirheitä tai väärinymmärryksiä ja selittää niitä suullisesti tai kirjallisesti joko henkilökohtaisen puhuttelun lopuksi tai asetetussa määräajassa ennen kuin määrittävä viranomainen tekee päätöksen. Tämän vuoksi hakijalle on annettava tiedoksi pöytäkirjan koko sisältö tai sanatarkan selostuksen sisällölliset seikat, tarvittaessa tulkin avustuksella. Tämän jälkeen hakijaa on pyydetty vahvistamaan, että pöytäkirjan tai sanatarkan selostuksen sisältö kuvaa henkilökohtaista puhuttelua totuudenmukaisesti.
4. Jos hakija kieltäytyy vahvistamasta, että pöytäkirjan tai sanatarkan selostuksen sisältö kuvaa henkilökohtaista puhuttelua totuudenmukaisesti, hänen kieltäytymisensä syyt on kirjattava hakijan asiakirjakansioon. Tällainen kieltäytyminen ei estä määrittävää viranomaista tekemästä hakemusta koskevaa päätöstä.
5. Hakijoille ja heidän oikeudellisille tai muille neuvonantajilleen on annettava mahdollisuus tutustua pöytäkirjaan tai sanatarkkaan selostukseen ja tallenteeseen ennen kuin määrittävä viranomainen tekee päätöksen.
6. Jos hakemus tutkitaan noudattaen nopeutettua tutkintamenettelyä, määrittävä viranomainen voi myöntää mahdollisuuden tutustua pöytäkirjaan tai tallenteen sanatarkkaan selostukseen samaan aikaan kuin päätös tehdään.
7. Vastuuviranomaisten on säilytettävä joko tallenne tai sanatarkka selostus kymmenen vuoden ajan lainvoimaisen päätöksen päivämäärästä. Tallenne on poistettava tämän ajanjakson jälkeen tai jos se liittyy henkilöön, joka on saanut jonkin jäsenvaltion kansalaisuuden ennen kyseisen ajanjakson päättymistä, heti, kun jäsenvaltio saa tiedon siitä, että kyseinen henkilö on saanut kansalaisuuden.

III JAKSO

OIKEUSAVUN JA OIKEUDELLISEN EDUSTAJAN TARJOAMINEN

Oikeus oikeusapuun ja oikeudelliseen edustajaan

1. Hakijoilla on oikeus neuvotella hakemukseensa liittyvistä asioista kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytyn tai luvan saaneen oikeudellisen tai muun neuvonantajan kanssa menettelyn kaikissa vaiheissa.
2. Rajoittamatta hakijan oikeutta valita oma oikeudellinen tai muu neuvonantaja omalla kustannuksellaan, hakija voi pyytää maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustajaa

menettelyn kaikissa vaiheissa 15–17 artiklan mukaisesti. Hakijalle on ilmoitettava hänen oikeudestaan pyytää maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustajaa menettelyn kaikissa vaiheissa.

15 artikla

Maksuton oikeusapu ja oikeudellinen edustus

1. Jäsenvaltioiden on hakijan pyynnöstä annettava maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta III luvussa säädettyssä hallinnollisessa menettelyssä ja V luvussa säädettyssä muutoksenhakumenettelyssä.
2. Hallinnollisessa menettelyssä maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen on sisällettävä vähintään seuraavat:
 - a) tietojen antaminen menettelystä hakijan yksilöllinen tilanne huomioon ottaen;
 - b) apu hakemuksen laatimisessa ja henkilökohtaiseen puhutteluun valmistautumisessa, mukaan lukien osallistuminen henkilökohtaiseen puhutteluun tarvittaessa;
 - c) kansainvälisen suojelun myöntämistä koskevan kielteisen päätöksen syiden ja seurausten selittäminen sekä tieto siitä, miten päätökseen voi hakea muutosta.
3. Maksuton oikeusapu ja oikeudellinen edustus hallinnollisessa menettelyssä voidaan evätä, jos
 - a) hakijalla on riittävät varat;
 - b) hakemuksella ei katsota olevan konkreettisia edellytyksiä menestyä;
 - c) hakemus on myöhempi hakemus.
4. Muutoksenhakumenettelyssä maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen on sisällettävä vähintään vaadittujen menettelyyn liittyvien asiakirjojen laatiminen, muutoksenhaun valmistelu ja osallistuminen asian käsittelyyn tuomioistuimessa hakijan puolesta.
5. Maksuton oikeusapu ja oikeudellinen edustus muutoksenhakumenettelyssä voidaan evätä, jos
 - a) hakijalla on riittävät varat;
 - b) muutoksenhaulla ei katsota olevan konkreettisia edellytyksiä menestyä;
 - c) muutoksenhaku tai uudelleentarkastelu on toisella tai korkeammalla muutoksenhakutasolla kansallisen lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien muutoksenhaun uudelleen käsittely tai uudelleenarviointi.

Jos päätöksen maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen epäämisestä tekee viranomainen, joka ei ole tuomioistuin, sillä perusteella, että muutoksenhaulla ei katsota olevan konkreettisia edellytyksiä menestyä, hakijalla on oikeus tehokkaasiin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa muutoksen hakemiseksi tähän päätökseen ja tätä varten hänellä on oikeus vaatia maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta.

16 artikla

Oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen laajuus

1. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytylle tai luvan saaneelle oikeudelliselle tai muulle neuvonantajalle, joka avustaa tai edustaa hakijaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti, on myönnettävä oikeus tutustua niihin hakijan asiakirjakansiossa oleviin tietoihin, joiden perusteella päätös on tehty tai tehdään.
2. Määrittävä viranomainen voi evätä pääsyn hakijan asiakirjakansiossa oleviin tietoihin silloin, kun tietojen tai lähteiden paljastaminen vaarantaisi kansallisen turvallisuuden, tiedot toimittaneiden järjestöjen tai henkilöiden turvallisuuden tai niiden henkilöiden turvallisuuden, joita tiedot koskevat, tai kun jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten suorittamaan kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tutkintaan liittyvät tutkinnalliset seikat tai jäsenvaltioiden kansainväliset suhteet vaarantuisivat. Tällöin määrittävän viranomaisen on
 - a) annettava tuomioistuimille mahdollisuus tutustua tällaisiin tietoihin tai lähteisiin muutoksenhakumenettelyssä; ja
 - b) varmistettava, että hakijan oikeutta puolustukseen kunnioitetaan.Edellä olevan b alakohdan osalta määrittävän viranomaisen on erityisesti annettava oikeudellisen tai muun neuvonantajan, josta on tehty turvallisuusselvitys, tutustua tällaisiin tietoihin tai lähteisiin siltä osin kuin tiedot ovat hakemuksen tutkinnan tai kansainvälisen suojelun poistamista koskevan päätöksen tekemisen kannalta merkityksellisiä.
3. Oikeudellisella tai muulla neuvonantajalla, joka avustaa tai edustaa hakijaa, on direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi) mukaisesti oltava pääsy suljetuille alueille, kuten säilöönottotyksiköihin ja kauttakulkualueille, niin että hän voi neuvotella hakijan kanssa.
4. Hakijan on annettava tuoda henkilökohtaiseen puhutteluun kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytty tai luvan saanut oikeudellinen tai muu neuvonantaja. Oikeudellisella tai muulla neuvonantajalla on valtuudet esittää puheenvuoroja henkilökohtaisessa puhuttelussa.
5. Määrittävä viranomainen voi vaatia, että hakija on läsnä henkilökohtaisessa puhuttelussa, vaikka häntä edustaisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeudellinen tai muu neuvonantaja, ja että hakija vastaa esitettyihin kysymyksiin henkilökohtaisesti.
6. Oikeudellisen tai muun neuvonantajan poissaolo ei estä määrittävää viranomaista suorittamasta hakijan henkilökohtaista puhuttelua, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 artiklan 5 kohdan soveltamista

17 artikla

Maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen tarjoamista koskevat edellytykset

1. Maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta saavat antaa oikeudelliset tai muut neuvonantajat, joilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti lupa avustaa tai edustaa hakijoita, tai valtioista riippumattomat järjestöt, jotka on hyväksytty kansallisen lainsäädännön mukaisesti tarjoamaan neuvontapalveluja tai edustusta.
2. Jäsenvaltioiden on säädettävä erityisistä menettelyä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen tarjoamista kansainvälisen suojelun hakijoille koskevien pyyntöjen esittämistä ja käsittelyä, tai niiden on sovellettava nykyisiä sääntöjä, jotka koskevat samankaltaisia

jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia vaatimuksia, edellyttäen, että näissä säännöissä ei tehdä maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen saamista mahdottomaksi tai kohtuuttoman vaikeaksi.

3. Jäsenvaltiot voivat myös asettaa rahallisia tai aikarajoituksia maksuttomalle oikeusavulle ja oikeudelliselle edustukselle edellyttäen, että tällaiset rajoitukset eivät mielivaltaisesti rajoita mahdollisuutta saada maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustusta. Palkkioiden ja muiden kustannusten osalta hakijoiden kohtelu ei saa olla epäedullisempi kuin jäsenvaltioiden omille kansalaisilleen oikeusapuun liittyvissä asioissa yleensä myöntämä kohtelu.
4. Jäsenvaltiot voivat vaatia kaikkien hakijan puolesta suoritettujen kulujen maksamista takaisin kokonaan tai osittain, jos ja kun hakijan taloudellinen tilanne paranee merkittävästi tai jos päätös kyseisten kulujen suorittamisesta hakijan puolesta tehtiin hakijan toimittamien väriin tietojen perusteella.

18 artikla

Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun rooli

1. Jäsenvaltioiden on annettava Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulle
 - a) mahdollisuus käydä hakijoiden luona, myös vastaanottokeskuksissa olevien, säilöön otettujen, rajalla olevien ja kauttakulkualueella pidettävien hakijoiden luona;
 - b) oikeus saada tietoja yksittäisistä kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista, menettelyn etenemisestä ja tehdyistä päätöksistä edellyttäen, että hakija on antanut tähän suostumuksensa;
 - c) mahdollisuus esittää näkemyksensä yksittäisistä kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista toimivaltaisille viranomaisille missä tahansa menettelyn vaiheessa Geneven yleissopimuksen 35 artiklassa tarkoitettujen valvontavelvollisuuksiensa mukaisesti.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös järjestöön, joka työskentelee jäsenvaltion alueella Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun puolesta kyseisen jäsenvaltion kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

IV JAKSO

ERITYISTAKEET

19 artikla

Erityisiä menettelyllisiä takeita tarvitsevat hakijat

1. Määrittävän viranomaisen on arvioitava järjestelmällisesti, tarvitseeko yksittäinen hakija erityisiä menettelyllisiä takeita. Tämä arviointi voidaan sisällyttää olemassa oleviin kansallisiin menettelyihin tai direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanottoolosuhteita koskeva direktiivi) 21 artiklassa tarkoitettuun arviointiin, eikä sen tarvitse olla muodoltaan hallinnollinen menettely.

Määrittävän viranomaisen on tässä arvioinnissa noudatettava erityisten menettelyllisten tarpeiden arviointia koskevia yleisiä periaatteita, joista säädetään 20 artiklassa.

2. Kun hakijoiden on todettu olevan hakijoita, jotka tarvitsevat erityisiä menettelyllisiä takeita, heille on annettava asianmukaista tukea, jotta he pystyvät hyötymään tämän asetuksen mukaisista oikeuksista ja noudattamaan tämän asetuksen mukaisia velvollisuuksia koko kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn ajan.
3. Jos tätä asianmukaista tukea ei pystytä antamaan 40 artiklassa tarkoitetun nopeutetun tutkintamenettelyn tai 41 artiklassa tarkoitetun rajamenettelyn puitteissa, erityisesti kun määrittävä viranomainen katsoo hakijan tarvitsevan erityisiä menettelyllisiä takeita kidutuksen, raiskauksen tai muun vakavan henkisen, fyysisen, seksuaalisen tai sukupuoleen perustuvan väkivallan seurauksena, määrittävä viranomainen ei sovelleta kyseisiä menettelyjä tai lopettaa niiden soveltamisen hakijaan.
4. Komissio voi määritellä täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohdat ja erityiset toimenpiteet, jotka koskevat hakijan, mukaan lukien ilman huoltajaa olevat alaikäiset, erityisten menettelyllisten tarpeiden arviointia ja täyttämistä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

20 artikla

Erityisten menettelyllisten tarpeiden arviointia koskevat yleiset periaatteet

1. Hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröinnistä vastaavat viranomaiset käynnistävät prosessin sellaisten hakijoiden tunnistamiseksi, joilla on erityisiä menettelyllisiä tarpeita, heti kun hakemus on tehty, ja määrittävä viranomainen jatkaa sitä hakemuksen jättämisen jälkeen.
2. Hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten henkilöstön on ilmoitettava hakemusta rekisteröidessään, onko hakijan tapauksessa ensimmäisiä viitteitä haavoittuvuudesta, joka voi edellyttää erityisiä menettelyllisiä takeita ja on pääteltävissä fyysisistä merkeistä tai hakijan lausumista tai käyttäytymisestä.

Tieto siitä, että hakijan tapauksessa on ensimmäisiä merkkejä haavoittuvuudesta, sisällytetään hakijan asiakirjakansioon yhdessä niitä hakijan osoittamia haavoittuvuuden merkkejä koskevan kuvauksen kanssa, jotka voivat edellyttää erityisiä menettelyllisiä takeita.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 5 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten henkilöstö on koulutettu havaitsemaan ensimmäiset merkit hakijoiden haavoittuvuudesta, jotka voivat edellyttää erityisiä menettelyllisiä takeita, ja että henkilöstö saa ohjeita sitä varten.

3. Jos ilmenee viitteitä siitä, että hakijat ovat voineet joutua kidutuksen, raiskauksen tai muun vakavan henkisen, fyysisen, seksuaalisen tai sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreiksi, ja tämä voisi heikentää heidän kykyään osallistua tehokkaasti menettelyyn, määrittävän viranomaisen on ohjattava hakijat lääkäriin tai psykologille heidän psyykkisen ja fyysisen tilansa tarkempaa arviointia varten.

Määrittävän viranomaisen on otettava tämän tutkimuksen tulokset huomioon päättäessään erityisestä menettelyllisestä tuesta, jota hakijalle voidaan myöntää.

Tämä tutkimus ei vaikuta 23 ja 24 artiklassa tarkoitettuun lääkärintarkastukseen.

4. Vastuuviranomaisten on täytettävä tämän artiklan mukainen erityisten menettelyllisten takeiden tarve myös silloin, kun kyseinen tarve tulee ilmeiseksi menettelyn myöhemmässä vaiheessa, tarvitsematta aloittaa kansainvälistä suojelua koskevaa menettelyä uudelleen.

21 artikla

Alaikäisille myönnettävät takeet

1. Jäsenvaltioiden on tätä asetusta soveltaessaan otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu.
2. Määrittävän viranomaisen on annettava alaikäiselle mahdollisuus henkilökohtaiseen puhutteluun, myös silloin kun hakemus on tehty hänen omasta puolestaan 31 artiklan 6 kohdan ja 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti, paitsi jos se ei selvästikään ole lapsen edun mukaista. Tässä tapauksessa määrittävän viranomaisen on perusteltava päätös olla antamatta alaikäiselle mahdollisuutta henkilökohtaiseen puhutteluun.

Tällaisen henkilökohtaisen puhuttelun suorittajan on oltava henkilö, jolla on tarvittavat tiedot alaikäisten oikeuksista ja erityistarpeista, ja se on suoritettava lapsikeskeisellä ja tilanteeseen sopivalla tavalla.
3. Alaikäisen hakemuksesta päätöksen tekevällä määrittävän viranomaisen henkilöstöllä on oltava tarvittavat tiedot alaikäisten oikeuksista ja erityistarpeista.

22 artikla

Ilman huoltajaa oleville alaikäisille myönnettävät erityistakeet

1. Vastuuviranomaisten on mahdollisimman pian ja viimeistään viiden työpäivän kuluessa siitä hetkestä, kun ilman huoltajaa oleva alaikäinen tekee hakemuksen, nimitettävä henkilö tai organisaatio edunvalvojaksi.

Silloin kun edustajaksi nimitetään organisaatio, sen on nimettävä henkilö, joka vastaa edunvalvojan tehtävistä.

Määrittävän viranomaisen on ilmoitettava ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle välittömästi edunvalvojan nimittämisestä.
2. Määrittävän viranomaisen on ilmoitettava edunvalvojalle kaikki merkitykselliset tosiseikat, menettelyvaiheet ja määräajat, jotka koskevat ilman huoltajaa olevaa alaikäistä.
3. Edunvalvojan on lapsen edun ja ilman huoltajaa olevan alaikäisen yleisen hyvinvoinnin turvaamiseksi
 - a) edustettava ja avustettava ilman huoltajaa olevaa alaikäistä tässä asetuksessa säädettyjen menettelyjen aikana ja
 - b) huolehdittava siitä, että ilman huoltajaa oleva alaikäinen voi hyödyntää tämän asetuksen mukaiset oikeudet ja täyttää tämän asetuksen mukaiset velvollisuudet.
4. Edunvalvojan on hoidettava tehtävänsä lapsen etua koskevan periaatteen mukaisesti, hänellä on oltava tarvittava asiantuntemus eikä hänellä saa olla rikosrekisterimerkintöjä lapsiin liittyvistä rikoksista.

Edunvalvojana toimivan henkilön saa vaihtaa ainoastaan silloin, kun vastuuviranomaiset katsovat, ettei hän ole hoitanut asianmukaisesti edunvalvojan tehtäviään. Sellaisia organisaatioita tai henkilöitä, joiden edut ovat tai voivat olla ristiriidassa ilman huoltajaa olevan alaikäisen edun kanssa, ei saa nimittää edunvalvojiksi.

5. Vastuuviranomaiset eivät saa asettaa edunvalvojaa vastuuseen suhteettoman suuresta määrästä ilman huoltajaa olevia alaikäisiä samanaikaisesti, mikä johtaisi siihen, ettei hän pysty hoitamaan tehtäviään asianmukaisesti.

Jäsenvaltioiden on nimettävä yhteisöjä tai henkilöitä, jotka ovat vastuussa edunvalvojien tehtävien hoitamisesta ja valvovat ja seuraavat säännöllisin väliajoin, että edunvalvojat hoitavat tehtävänsä tyydyttävällä tavalla. Kyseisten yhteisöjen tai henkilöiden on arvioitava valitukset, joita ilman huoltajaa olevat alaikäiset tekevät edunvalvojiaan vastaan.

6. Edunvalvojan on tiedotettava ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle henkilökohtaisen puhuttelun merkityksestä ja mahdollisista seurauksista sekä tarvittaessa siitä, miten hän voi valmistautua henkilökohtaiseen puhutteluun. Edunvalvojan ja tarvittaessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytyn tai luvan saaneen oikeudellisen tai muun neuvonantajan on oltava läsnä kyseisessä puhuttelussa ja hänellä on oltava mahdollisuus esittää kysymyksiä ja huomautuksia puhuttelun suorittajan määrittelemissä rajoissa. Määrittävä viranomainen voi vaatia, että ilman huoltajaa oleva alaikäinen on läsnä henkilökohtaisessa puhuttelussa, vaikka hänen edunvalvojansa olisi läsnä.

V JAKSO

LÄÄKÄRINTARKASTUKSET

23 artikla

Lääkärintarkastus

1. Määrittävän viranomaisen on järjestettävä hakijalle lääkärintarkastus aiempaan vainoon tai vakavaan haittaan viittaavien seikkojen ja oireiden osalta, jos se asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) mukaisesti katsoo tämän tarpeelliseksi kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen arvioinnin kannalta ja jos hakija suostuu tähän.
2. Lääkärintarkastuksen tekijöiden on oltava päteviä lääketieteen ammattilaisia. Jäsenvaltiot voivat nimetä ne lääketieteen ammattilaiset, jotka voivat tehdä tällaisia lääkärintarkastuksia. Tällaiset lääkärintarkastukset on maksettava julkisista varoista.
3. Jos 1 kohdan mukaista lääkärintarkastusta ei suoriteta, määrittävän viranomaisen on ilmoitettava hakijoille, että he voivat omasta aloitteestaan ja omalla kustannuksellaan järjestää lääkärintarkastuksen aiempaan vainoon tai vakavaan haittaan viittaavien seikkojen ja oireiden osalta.
4. Lääkärintarkastuksen tulokset on toimitettava määrittävälle viranomaiselle mahdollisimman pian ja määrittävän viranomaisen on arvioitava ne hakemuksen muiden seikkojen ohella.
5. Hakijan kieltäytyminen lääkärintarkastuksesta ei saa estää määrittävää viranomaista tekemästä päätöstä kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta.

Ilman huoltajaa olevien alaikäisten lääkärintarkastus

1. Lääkärintarkastuksia voidaan käyttää ilman huoltajaa olevien alaikäisten iän määrittämiseksi hakemuksen tutkinnan yhteydessä, jos hakijan lausuntojen tai muiden merkityksellisten seikkojen, kuten psykososiaalisen arvioinnin, perusteella on epäilyksiä siitä, onko hakija alle 18-vuotias. Jos lääkärintarkastuksen tulos ei ole vakuuttava tai ikähaarukka kattaa alle 18-vuotiaat, jäsenvaltioiden on oletettava, että hakija on alaikäinen.
2. Lääkärintarkastusta ilman huoltajaa olevien alaikäisten iän määrittämiseksi ei saa tehdä ilman heidän suostumustaan tai heidän edunvalvojansa suostumusta.
3. Lääkärintarkastus on tehtävä yksilön ihmisarvoa täysimääräisesti kunnioittaen, sen on oltava vähiten invasiivinen tutkimus ja lääkärintarkastuksen tekijän on oltava pätevä lääketieteen ammattilainen mahdollisimman luotettavan tuloksen takaamiseksi.
4. Kun lääkärintarkastusta käytetään ilman huoltajaa olevien alaikäisten iän määrittämiseksi, määrittävän viranomaisen on varmistettava, että ilman huoltajaa oleville alaikäisille ilmoitetaan ennen heidän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa tutkintaa kielellä, jota he ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuullisesti olettaa ymmärtävän, siitä, että heidän ikänsä voidaan määrittää lääkärintarkastuksen avulla. Tällöin on annettava tietoja tutkimusmenetelmästä ja lääkärintarkastuksen tuloksen mahdollisista seurauksista hakemuksen tutkinnan kannalta sekä alaikäisen tai hänen edunvalvojansa mahdollisuudesta kieltäytyä lääkärintarkastuksesta ja kieltäytymisestä aiheutuvista seurauksista.
5. Sitä, että ilman huoltajaa olevat alaikäiset tai heidän edunvalvojansa kieltäytyvät lääkärintarkastuksesta, voidaan pitää ainoastaan kumottavissa olevana olettamuksena siitä, että hakija ei ole alaikäinen, ja se ei saa estää määrittävää viranomaista tekemästä päätöstä kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta.
6. Jäsenvaltion on tunnustettava päätökset, jotka muut jäsenvaltiot ovat tehneet iän arvioinnista tämän artiklan mukaisesti tehdyn lääkärintarkastuksen perusteella ja sen kansallisessa lainsäädännössä hyväksytyjen menetelmien mukaisesti.

III LUKU

HALLINNOLLINEN MENETTELY

I JAKSO

PÄÄSY MENETTELYYN

Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tekeminen

1. Kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tehdään silloin, kun kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ilmaisee määrittävän viranomaisen tai muiden 5 artiklan 3 tai 4 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten virkamiehille haluavansa saada kansainvälistä suojelua

Jos kyseiset virkamiehet ovat epävarmoja siitä, onko tietty lausuma katsottava hakemukseksi, heidän on kysyttävä henkilöltä nimenomaisesti, haluaako hän saada kansainvälistä suojelua.

2. Jos kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, hänen on katsottava olevan kansainvälisen suojelun hakija, kunnes hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös.

26 artikla

Vastuuviranomaisten tehtävät hakemuksen tekemisen yhteydessä

1. Hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröimisestä vastaavien viranomaisten on
 - a) tiedotettava hakijoille heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, joista säädetään etenkin 27, 28 ja 31 artiklassa hakemusten rekisteröinnin ja jättämisen osalta, 7 artiklassa hakijan velvollisuuksien ja näiden velvollisuuksien noudattamatta jättämisestä aiheutuvien seurausten osalta, 9 artiklassa vastuussa olevan jäsenvaltion alueelle jäämistä koskevan hakijoiden oikeuden osalta ja 8 artiklassa hakijoille annettavien yleisten takeiden osalta;
 - b) rekisteröitävä hakemus 27 artiklan mukaisesti;
 - c) ilmoitettava rekisteröinnin yhteydessä hakijoille siitä, missä ja miten kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätettävä;
 - d) ilmoitettava vastaanotto-olosuhteista direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi) mukaisesti vastaaville viranomaisille hakemuksesta.
2. Komissio voi määritellä hakijoille hakemuksen tekemisajankohtana annettavien tietojen sisällön täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

27 artikla

Kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten rekisteröinti

1. Kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröimisestä vastaavien viranomaisten on rekisteröitävä hakemus viipymättä ja viimeistään kolmen työpäivän kuluessa siitä, kun hakemus on tehty. Niiden on rekisteröitävä myös seuraavat tiedot:
 - a) hakijan nimi, syntymäaika, sukupuoli, kansalaisuus ja muut henkilötiedot;
 - b) hakijan mahdollisten henkilö- tai matkustusasiakirjojen tyyppi ja lukumäärä;
 - c) hakemuksen päiväys, hakemuksen tekopaikka ja viranomainen, jolle hakemus on tehty.

Jos jäsenvaltiot ovat saaneet a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot jo ennen hakemuksen tekemistä, niitä ei saa pyytää uudestaan.

2. Jos määrittävä viranomainen tai muu viranomainen, joka avustaa sitä hakemuksen tutkinnassa, kerää tiedot, hakemuksen tutkinnassa tarvittavia lisätietoja voidaan kerätä myös rekisteröinnin yhteydessä.

3. Jos suhteettoman paljon kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä tekee samanaikaisesti kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ja sen vuoksi on käytännössä vaikeaa rekisteröidä hakemukset kolmen työpäivän kuluessa siitä, kun hakemus on tehty, jäsenvaltion viranomaiset voivat pidentää määräajan kymmeneen työpäivään.
4. Vastuuviranomaisten on säilytettävä kaikki 1 kohdassa tarkoitetut tiedot sekä kaikki muut 2 kohdan mukaisesti kerätyt merkitykselliset tiedot kymmenen vuoden ajan lainvoimaisen päätöksen päivämäärästä. Tiedot on poistettava tämän ajanjakson jälkeen tai, jos ne liittyvät henkilöön, joka on saanut jonkin jäsenvaltion kansalaisuuden ennen kyseisen ajanjakson päättymistä, heti kun jäsenvaltio saa tiedon siitä, että kyseinen henkilö on saanut kansalaisuuden.

28 artikla

Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättäminen

1. Hakijan on jätettävä hakemus kymmenen työpäivän kuluessa siitä päivästä, jona hakemus on rekisteröity, edellyttäen, että hänelle annetaan tosiasiallinen mahdollisuus tehdä niin tässä määräajassa.
2. Kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröimisestä vastaavan viranomaisen on annettava hakijalle tosiasiallinen mahdollisuus jättää hakemus 1 kohdassa vahvistetussa määräajassa.
3. Jos suhteettoman paljon kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä hakee samanaikaisesti kansainvälistä suojelua, minkä vuoksi on käytännössä vaikeaa mahdollistaa hakemuksen jättäminen 1 kohdassa vahvistetussa määräajassa, vastuuviranomaisen on annettava hakijalle tosiasiallinen mahdollisuus jättää hakemuksensa viimeistään kuukauden kuluessa päivästä, jona hakemus on rekisteröity.
4. Hakemusta jättäessään hakijoiden on toimitettava kaikki asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut seikat, joita tarvitaan hakemusten perustelemiseksi. Hakemuksen jättämisen jälkeen hakijoille on annettava lupa toimittaa tutkinnan kannalta merkityksellisiä täydentäviä seikkoja siihen asti kun hakemuksesta tehdään päätös hallinnollisessa menettelyssä.

Kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottamisesta ja rekisteröimisestä vastaavan viranomaisen on ilmoitettava hakijalle, että sen jälkeen kun hakemuksesta on tehty päätös hän voi esittää ainoastaan uusia seikkoja, jotka ovat merkityksellisiä tutkittaessa hänen hakemustaan ja joista hän ei ole voinut olla tietoinen aikaisemmassa vaiheessa tai jotka liittyvät hänen tilanteensa muuttumiseen.
5. Kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset on jätettävä henkilökohtaisesti ja määrättyssä paikassa. Tätä varten hakijalle on hakemuksen rekisteröimisen yhteydessä annettava tapaamisaika niiden viranomaisten kanssa, jotka ovat toimivaltaisia hakemuksen jättämistä varten.
6. Vastuuviranomaisten on säilytettävä 4 kohdassa tarkoitetut tiedot kymmenen vuoden ajan lainvoimaisen päätöksen päivämäärästä. Tiedot on poistettava tämän ajanjakson jälkeen tai, jos ne liittyvät henkilöön, joka on saanut jonkin jäsenvaltion kansalaisuuden ennen kyseisen ajanjakson päättymistä, heti kun jäsenvaltio saa tiedon siitä, että kyseinen henkilö on saanut kansalaisuuden.

Hakijalle annettavat asiakirjat

1. Sen jäsenvaltion viranomaisten, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tehdään, on hakemuksen rekisteröimisen yhteydessä annettava hakijalle asiakirja, jolla todistetaan erityisesti, että hakemus on tehty, ja jossa todetaan, että hakija voi jäädä kyseisen jäsenvaltion alueelle jättääkseen hakemuksen tämän asetuksen mukaisesti.
2. Sen jäsenvaltion viranomaisten, jossa hakemus jätetään, on kolmen työpäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä annettava hakijalle hänen omalla nimellään oleva asiakirja, jossa
 - a) vahvistetaan hakijan henkilöllisyys ilmoittamalla vähintään 27 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot, jotka on tarvittaessa tarkistettu ja päivitetty, ja jossa on hakijan kasvokuva, allekirjoitus, nykyinen asuinpaikka ja hakemuksen jättämispäivä;
 - b) ilmoitetaan asiakirjan antanut viranomainen, antamispäivä ja -paikka sekä asiakirjan voimassaoloaika;
 - c) vahvistetaan henkilön asema hakijana;
 - d) todetaan, että hakijalla on oikeus jäädä kyseisen jäsenvaltion alueelle, ja ilmoitetaan, onko hakijalla on oikeus liikkua vapaasti kyseisen jäsenvaltion koko alueella tai osalla sen aluetta;
 - e) todetaan, että asiakirja ei ole pätevä matkustusasiakirja ja että hakija ei saa matkustaa ilman lupaa muiden jäsenvaltioiden alueelle ennen kuin menettely hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisesti on suoritettu;
 - f) todetaan, onko hakijalla lupa mennä ansiotyöhön.
3. Jos asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisen määrittämismenettelyn jälkeen toisen jäsenvaltion todetaan olevan vastuussa hakemuksen käsittelystä, kyseisen jäsenvaltion viranomaisten on annettava hakijalle 2 kohdassa tarkoitettu asiakirja kolmen työpäivän kuluessa siitä, kun hakija on siirretty kyseiseen jäsenvaltioon.
4. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun asiakirjan on oltava voimassa kuuden kuukauden ajan, joka voidaan uusia sen varmistamiseksi, että asiakirja on voimassa ajanjakson, jonka ajaksi hakijalla on oikeus jäädä vastuussa olevan jäsenvaltion alueelle.

Asiakirjassa ilmoitettu voimassaoloaika ei anna oikeutta jäädä maahan, jos tämä oikeus on lakkautettu tai keskeytetty.
5. Komissio voi määritellä hakijoille hakemuksen rekisteröimisen ja jättämisen yhteydessä annettavien asiakirjojen sisällön täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Pääsy menettelyyn säilöönottoyksiköissä ja rajanylityspaikoilla

1. Kun on merkkejä siitä, että säilöönottoyksiköissä pidetyt tai ulkorajojen rajanylityspaikoilla, kauttakulkualueet mukaan lukien, ovat kolmannen maan

kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt mahdollisesti tarvitsevat kansainvälistä suojelua, vastuuviranomaisten on annettava heille tietoa mahdollisuudesta hakea kansainvälistä suojelua, erityisesti kun

- a) on todennäköistä, että henkilö on vailla huoltajaa oleva alaikäinen;
 - b) on olemassa selviä viitteitä siitä, että henkilö kärsii mielenterveyden häiriöistä tai muista häiriöistä, joiden vuoksi hän ei pysty osoittamaan kansainvälisen suojelun tarvetta;
 - c) kyseinen henkilö on saapunut tietystä alkuperämaasta ja on todennäköistä, että hän on kansainvälisen suojelun tarpeessa kyseisessä kolmannessa maassa vallitsevan hyvin tunnetun tilanteen vuoksi.
2. Vastuuviranomaisten on tehtävä tarvittavat järjestelyt, jotta saatavilla on tulkkauspalveluja kansainvälistä suojelua koskevaan menettelyyn pääsyn helpottamiseksi.
 3. Neuvontaa tarjoavilla järjestöillä ja henkilöillä on oltava tosiasiallinen pääsy säilöönottoyksiköissä pidettyjen tai ulkorajojen rajanylityspaikoilla, kauttakulkualueet mukaan lukien, olevien kolmansien maiden kansalaisten luo.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tällaista pääsyä ainoastaan, kun rajoitukset ovat kansallisen lainsäädännön nojalla tarpeen rajanylityspaikan tai säilöönottoyksikön turvallisuuden, yleisen järjestyksen tai hallinnoinnin kannalta edellyttäen, että pääsyä ei rajoiteta merkittävästi tai tehdä mahdottomaksi.

31 artikla

Puolison, kumppanin, alaikäisen tai hakijasta riippuvaisen aikuisen puolesta tehdyt hakemukset

1. Hakija voi jättää hakemuksen puolisonsa tai vakituisen kumppaninsa, alaikäisten tai sellaisten itsestään riippuvaisten aikuisten puolesta, jotka eivät ole oikeustoimikelpoisia.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettulle puolisolalle tai kumppanille on yksityisesti tiedotettava hänen puolestaan jätettävään hakemukseen liittyvistä menettelyllisistä seurauksista ja hänen oikeudestaan tehdä erillinen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus. Jos puoliso tai kumppani ei hyväksy hakemuksen jättämistä hänen puolestaan, hänelle on annettava mahdollisuus jättää hakemus omissa nimissään.
3. Jos hakija ei 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla jätä hakemusta puolisonsa tai kumppaninsa puolesta 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kymmenen työpäivän kuluessa, puolisolalle tai kumppanille on annettava mahdollisuus jättää hakemus omissa nimissään toisen kymmenen työpäivän määräajan kuluessa, joka alkaa ensimmäisen kymmenen työpäivän määräajan päättymisestä. Jos puoliso tai kumppani ei jätä hakemustaan tämän toisen kymmenen työpäivän määräajan kuluessa, hakemus on hylättävä 39 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti hakemuksena, josta hakija on luopunut.
4. Jos hakija ei jätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla hakemusta itsestään riippuvaisen aikuisen puolesta 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kymmenen työpäivän kuluessa, määrittävän viranomaisen on jätettävä hakemus hakijasta riippuvaisen aikuisen puolesta, jos se katsoo hänen henkilökohtaista tilannettaan koskevan yksilöllisen

arvioinnin perusteella, että hakijasta riippuvainen aikuinen saattaa tarvita kansainvälistä suojelua.

5. Jos henkilö on jättänyt hakemuksen puolisonsa tai vakituisen kumppaninsa tai sellaisten itsestään riippuvaisten aikuisten puolesta, jotka eivät ole oikeustoimikelpoisia, kullekin näistä henkilöistä on annettava tilaisuus henkilökohtaiseen puhutteluun.
6. Alaikäisellä on oltava oikeus tehdä hakemus omissa nimissään, jos hän on oikeustoimikelpoinen menettelyissä asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tai hänestä asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan vastuussa olevan aikuisen välityksellä, mukaan lukien hänen vanhempansa tai muu laillinen tai tavanomainen huoltaja, tai aikuisten perheenjäsenen välityksellä, jos kyseessä on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, tai edunvalvojan välityksellä, jos kyseessä on ilman huoltajaa oleva alaikäinen.
7. Ilman huoltajaa olevan alaikäisen tapauksessa hänestä vastuussa olevan aikuisen 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla jättämässä hakemuksessa on katsottava olevan kyse kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä myös alaikäisen puolesta.
8. Jos ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä vastuussa oleva aikuinen ei tee itseään koskevaa hakemusta, ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle on ilmoitettava selvästi mahdollisuudesta ja menettelystä hakemuksen jättämiseen omissa nimissään ajankohtana, jolloin hän tekee hakemuksensa.
9. Jos ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä vastuussa oleva aikuinen ei jätä hakemusta alaikäisen puolesta 28 artiklan 1 kohdassa säädetyn kymmenen työpäivän kuluessa, alaikäiselle on ilmoitettava mahdollisuudesta jättää hakemus omissa nimissään ja annettava mahdollisuus tehdä niin uuden kymmenen työpäivän määräajan kuluessa, joka alkaa ensimmäisen kymmenen työpäivän määräajan päättyessä, jos hän on oikeustoimikelpoinen menettelyissä asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos alaikäinen ei jätä hakemustaan tämän toisen kymmenen työpäivän määräajan kuluessa, hakemus on hylättävä 39 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hakemuksena, josta hakija on luopunut.
10. Jotta puolison, kumppanin tai alaikäisen 36 artiklan 1 kohdan d alakohdan nojalla tekemän erillisen hakemuksen tutkittavaksi ottamisesta voitaisiin tehdä päätös, kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta on tutkittava alustavasti sen selvittämiseksi, onko olemassa puolison, kumppanin tai alaikäisen tilanteeseen liittyviä tosiseikkoja, jotka muodostavat perusteen erilliselle hakemukselle.

Kun on olemassa puolison, kumppanin tai alaikäisen tilanteeseen liittyviä tosiseikkoja, jotka muodostavat perusteen erilliselle hakemukselle, kyseistä erillistä hakemusta tutkitaan päätöksen tekemiseksi sen perusteista. Jos tällaisia tosiseikkoja ei ole, hakemus on hylättävä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta puolison, kumppanin tai alaikäisen puolesta mahdollisesti jätetyn hakemuksen asianmukaista tutkintaa.

32 artikla

Ilman huoltajaa olevien alaikäisten hakemukset

1. Ilman huoltajaa olevan alaikäisen on jätettävä hakemus omissa nimissään, jos hän on oikeustoimikelpoinen menettelyissä asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tai hänen edunvalvojansa on jätettävä hakemus hänen

puolestaan. Edunvalvojan on autettava ilman huoltajaa olevaa alaikäistä ja ilmoitettava hänelle asianmukaisesti siitä, miten ja missä hakemus on jätettävä.

2. Ilman huoltajaa olevan alaikäisen tapauksessa 28 artiklan 1 kohdassa säädetty kymmenen työpäivän määräaika hakemuksen jättämiselle alkaa kulua vasta siitä hetkestä, kun ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle on nimetty edunvalvoja ja hän on tavannut edunvalvojansa. Jos ilman huoltajaa olevan alaikäisen edunvalvoja ei jätä hakemusta hänen puolestaan näiden kymmenen työpäivän kuluessa, määrittävän viranomaisen on jätettävä hakemus ilman huoltajaa olevan alaikäisen puolesta, jos se katsoo hänen henkilökohtaista tilannettaan koskevan yksilöllisen arvioinnin perusteella, että alaikäinen saattaa tarvita kansainvälistä suojelua.
3. Direktiivin 2008/115/EY 10 artiklassa tarkoitetuilla elimillä on oikeus jättää kansainvälistä suojelua koskeva hakemus ilman huoltajaa olevan alaikäisen puolesta, jos kyseiset elimet katsovat alaikäisen henkilökohtaisen tilanteen yksilöllisen arvioinnin perusteella, että hän saattaa tarvita kansainvälistä suojelua.

II JAKSO

TUTKINTAMENETTELY

33 artikla

Hakemusten tutkiminen

1. Jäsenvaltioiden on tutkittava kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset II luvussa säädettyjen peruseriaatteiden ja takeiden mukaisesti.
2. Määrittävän viranomaisen on tehtävä kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia koskevat päätökset hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten tai perusteiden asianmukaisen tutkimisen jälkeen. Määrittävän viranomaisen on tutkittava hakemukset objektiivisesti, puolueettomasti ja yksittäin. Tutkiessaan hakemusta sen on otettava huomioon seuraavat seikat:
 - a) hakijan esittämät asiaan vaikuttavat lausumat ja asiakirjat, mukaan lukien tiedot siitä, onko hakija joutunut tai voiko hän joutua vainotuksi tai kärsimään vakavaa haittaa;
 - b) kaikki tilannetta hakijan alkuperämaassa hakemusta koskevan päätöksen tekemisajankohtana koskevat merkitykselliset, tarkat ja ajantasaiset tiedot, mukaan lukien alkuperämaan lait ja asetukset ja tapa, jolla niitä sovelletaan, sekä kaikki muut asiaan liittyvät tiedot, jotka on saatu Euroopan unionin turvapaikkavirastolta, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulta ja asianmukaisilta kansainvälisiltä ihmisoikeusjärjestöiltä tai muista lähteistä;
 - c) asetuksen (EU) XXX/XXX (EU:n turvapaikkavirastoa koskeva asetus) 10 artiklassa tarkoitettu yhteinen alkuperämaatietoja koskeva analyysi;
 - d) hakijan asema ja henkilökohtaiset olosuhteet, kuten tausta, sukupuoli, ikä, seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuoli-identiteetti, jotta voidaan arvioida, onko hakijan henkilökohtaisten olosuhteiden perusteella niitä tekoja, joiden kohteeksi hakija on joutunut tai voisi joutua, pidettävä vainona tai vakavana haittana;

- e) onko hakijan alkuperämaasta lähtemisen jälkeen toteuttamien toimien ainoana tai tärkeimpänä tarkoituksena ollut luoda edellytykset kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tekemiselle, sen arvioimiseksi, asettaisivatko nämä toimet hakijan vaaraan joutua vainotuksi tai kärsimään vakavaa haittaa, jos hänet palautetaan tähän maahan;
 - f) voidaan hakijan kohtuudella olettaa turvautuvan sellaisen toisen maan suojeluun, jonka kansalaisuuteen hänellä on oikeus.
3. Hakemusten tutkinnasta ja ratkaisemisesta vastaavalla henkilöstöllä on oltava riittävä tietämys turvapaikka- ja pakolaisoikeuden alalla sovellettavista keskeisistä periaatteista. Henkilöstöllä on oltava mahdollisuus pyytää tarvittaessa neuvoa asiantuntijoilta tiettyihin aloihin, kuten lääketieteeseen, kulttuuri- ja uskontoasioihin, lapsiin tai sukupuolikysymyksiin liittyvissä kysymyksissä. Se voi tarvittaessa esittää kyselyjä Euroopan unionin turvapaikkavirastolle asetuksen (EU) XXX/XXX (EU:n turvapaikkavirastoa koskeva asetus) 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti.
4. Asiakirjat, joita määrittävä viranomainen tarvitsee hakemuksia tutkiessaan, on tarvittaessa käännettävä tutkintaa varten.
5. Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkinta voidaan asettaa etusijalle II luvun peruseriaatteiden ja takeiden mukaisesti, erityisesti kun
- a) hakemus on todennäköisesti perusteltu;
 - b) hakijalla on direktiivin XXX/XXX/EU (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi) 20 artiklassa tarkoitettuja erityisiä vastaanottotarpeita tai hän tarvitsee erityisiä menettelyllisiä takeita, etenkin jos on kyse ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä.

34 artikla

Tutkintamenettelyn kesto

1. Hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten täyttymistä koskeva 36 artiklan 1 kohdan mukainen tutkinta saa kestää enintään kuukauden siitä, kun hakemus on jätetty.
- Tutkinnan määräaika on kymmenen työpäivää, jos se jäsenvaltio, jossa ensimmäinen hakemus on tehty, soveltaa asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) 3 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti 36 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ensimmäisen turvapaikkamaan käsitettä tai 36 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua turvallisen kolmannen maan käsitettä.
2. Määrittävän viranomaisen on varmistettava, että perusteita koskeva tutkintamenettely saadaan päätökseen mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä, sanotun kuitenkin rajoittamatta asianmukaista ja perusteellista tutkintaa.
3. Määrittävä viranomainen voi pidentää kyseistä kuuden kuukauden määräaikaa enintään kolmella kuukaudella, jos
- a) suhteettoman paljon kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä hakee kansainvälistä suojelua samanaikaisesti, minkä vuoksi menettelyä on käytännössä erittäin vaikea saada päätökseen kuuden kuukauden määräajassa;

- b) asiaan liittyy monimutkaisia tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin liittyviä kysymyksiä.
4. Kun hakemukseen sovelletaan asetuksessa (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) säädettyä menettelyä, 2 kohdassa tarkoitettu määräaika alkaa siitä hetkestä, kun vastuussa oleva jäsenvaltio on määritetty kyseisen asetuksen mukaisesti, hakija on kyseisen jäsenvaltion alueella ja hänestä on otettu vastuu asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisesti.
5. Määrittävä viranomainen voi lykätä tutkintamenettelyn päättämistä, jos sen ei kohtuudella voida olettaa tekevän päätöstään 2 kohdassa asetetussa määräajassa ja nopeutetun tutkintamenettelyn tapauksessa 40 artiklan 4 kohdassa säädettyssä määräajassa alkuperämaassa vallitsevan epävarman tilanteen vuoksi, jonka oletetaan olevan tilapäinen. Tällaisissa tapauksissa määrittävän viranomaisen on
- a) tarkasteltava kyseisen alkuperämaan tilannetta uudelleen vähintään kahden kuukauden välein;
- b) ilmoitettava asianomaisille hakijoille lykkäyksen syyt kohtuullisessa ajassa.

Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ja Euroopan unionin turvapaikkavirastolle kohtuullisessa ajassa menettelyjen lykkäämisestä kyseisen alkuperämaan osalta. Määrittävän viranomaisen on joka tapauksessa saatettava tutkintamenettely päätökseen 15 kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

III JAKSO

HAKEMUKSIIN LIITTYVÄT PÄÄTÖKSET

35 artikla

Määrittävän viranomaisen päätökset

1. Päätös kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta on tehtävä kirjallisesti ja se on annettava ilman aiheetonta viivytystä tiedoksi hakijalle kielellä, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän.
2. Jos hakemus hylätään, koska se ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, on perusteeton pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman osalta tai koska hakija on peruuttanut sen nimenomaisesti tai luopunut siitä, päätöksessä on ilmoitettava sen perusteluina olevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat. Tiedot siitä, miten kansainvälisen suojelun myöntämistä koskevaan kielteiseen päätökseen voi hakea muutosta, on annettava kirjallisesti, ellei tietoja ole jo toimitettu hakijalle muulla tavoin.
3. Kun on kyse puolisoitten, kumppaneiden, alaikäisten tai sellaisten hakijasta riippuvaisten aikuisten, jotka eivät ole oikeustoimikelpoisia, puolesta jätetyistä hakemuksista ja aina kun hakemuksen perusteet ovat samat, määrittävä viranomainen voi tehdä yhden ainoan päätöksen, joka koskee kaikkia hakijoita, paitsi jos tämä johtaisi sellaiseen hakijan henkilökohtaista tilannetta koskevien tietojen julkistamiseen, joka voisi vaarantaa hänen etunsa erityisesti tapauksissa, joihin liittyy sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin tai ikään perustuvaa vainoa. Näissä tapauksissa asianomaiselle henkilölle on annettava erillinen päätös.

Päätös hakemuksen tutkittavaksi ottamisesta

1. Määrittävän viranomaisen on arvioitava, voidaanko hakemus ottaa tutkittavaksi, II luvussa säädettyjen perusperiaatteiden ja takeiden mukaisesti, ja sen on hylättävä hakemus, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) maa, joka ei ole jäsenvaltio, katsotaan 44 artiklan mukaisesti hakijan kannalta ensimmäiseksi turvapaikkamaaksi, paitsi jos on selvää, että hakijaa ei oteta tai oteta takaisin kyseiseen maahan;
 - b) maa, joka ei ole jäsenvaltio, katsotaan 45 artiklan mukaisesti hakijan kannalta turvalliseksi kolmanneksi maaksi, paitsi jos on selvää, että hakijaa ei oteta tai oteta takaisin kyseiseen maahan;
 - c) hakemus on myöhempi hakemus, johon liittyen ei ole ilmennyt tai jossa hakija ei ole esittänyt uusia tosiseikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä, tai aikaisemmin sovellettuun tutkimatta jättämisen perusteeseen;
 - d) puoliso tai kumppani tai alaikäinen jättää hakemuksen sen jälkeen, kun hän oli antanut suostumuksensa hakemuksen jättämiseen puolestaan, eivätkä puolison, kumppanin tai alaikäisen tilanteeseen liittyvät tosiseikat muodosta perustetta erilliselle hakemukselle.
2. Hakemuksen perusteita ei tutkita niissä tapauksissa, joissa hakemusta ei tutkita asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) nojalla, ei myöskään silloin, kun jokin toinen jäsenvaltio on myöntänyt hakijalle kansainvälistä suojelua tai kun hakemus on hylätty tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi 1 kohdan mukaisesti.
3. Edellä olevan 1 kohdan a ja b alakohtaa ei sovelleta toissijaista suojelua saavaan henkilöön, joka on uudelleensijoitettu asetuksen (EU) XXX/XXX (uudelleensijoittamista koskeva asetus)³⁶ mukaisessa nopeutetussa menettelyssä.
4. Jos ensimmäinen jäsenvaltio, jossa hakemus on jätetty, katsoo tutkittuaan hakemuksen asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) 3 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti, että hakemus voidaan ottaa tutkittavaksi, vastuussa olevan jäsenvaltion ei tarvitse soveltaa enää 1 kohdan a ja b alakohdan säännöstä.
5. Jos määrittävä viranomainen katsoo suoralta kädeltä, että hakemus voidaan hylätä ilmeisen perusteettomana, sillä ei ole velvollisuutta ottaa kantaa hakemuksen tutkittavaksi ottamiseen.

Päätös hakemuksen perusteista

1. Tutkiessaan hakemuksen perusteita määrittävän viranomaisen on tehtävä päätös siitä, voidaanko hakija katsoa pakolaiseksi, ja jos näin ei ole, sen on määritettävä, voidaanko hakijalle myöntää toissijaista suojelua asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla.

³⁶ EUVL L [...], [...], s. [...].

2. Määrittävän viranomaisen on hylättävä hakemus perusteettomana, jos se on todennut, että hakijalle ei voida myöntää kansainvälistä suojelua asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla.
3. Määrittävän viranomaisen on todettava perusteeton hakemus ilmeisen perusteettomaksi 40 artiklan 1 kohdan a, b, c, d ja e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

38 artikla

Hakemuksen nimenomainen peruuttaminen

1. Hakija voi omasta aloitteestaan ja milloin tahansa menettelyn kuluessa peruuttaa hakemuksensa.
2. Kun hakija nimenomaisesti peruuttaa hakemuksen, määrittävän viranomaisen on tehtävä päätös hakemuksen hylkäämisestä nimenomaisesti peruutettuna tai perusteettomana, jos määrittävä viranomainen on siinä vaiheessa, kun hakemus peruutetaan nimenomaisesti, jo todennut, että hakijalle ei voida myöntää kansainvälistä suojelua asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla.

39 artikla

Hakemuksen implisiittinen peruuttaminen

1. Määrittävän viranomaisen on hylättävä hakemus hakemuksena, josta hakija on luopunut, kun
 - a) hakija ei ole jättänyt hakemustaan 28 artiklan mukaisesti, vaikka hänellä oli tosiasiallinen mahdollisuus tehdä niin;
 - b) puoliso, kumppani tai alaikäinen ei ole jättänyt hakemustaan sen jälkeen, kun hakija ei jättänyt hakemusta omasta puolestaan 31 artiklan 3 ja 8 kohdassa tarkoitettulla tavalla;
 - c) hakija kieltäytyy yhteistyöstä jättämällä toimittamatta hakemuksen tutkinnassa tarvittavat tiedot ja kieltäytymällä antamasta sormenjälkiään ja kasvokuvaansa 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla;
 - d) hakija ei ole saapunut henkilökohtaiseen puhutteluun, vaikka häneltä edellytettiin sitä 10–12 artiklan mukaisesti;
 - e) hakija on lähtenyt asuinpaikastaan ilmoittamatta siitä toimivaltaisille viranomaisille tai ilman lupaa, kuten 7 artiklan 4 kohdassa säädetään;
 - f) hakija on toistuvasti laiminlyönyt 7 artiklan 5 kohdan mukaisen ilmoittautumisvelvollisuutensa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa määrittävän viranomaisen on keskeytettävä hakemuksen tutkinta ja lähetettävä hakijalle 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun asuinpaikkaan tai osoitteeseen kirjallinen ilmoitus, jossa hänelle ilmoitetaan, että hänen hakemuksensa tutkinta on keskeytetty ja että hakemus hylätään lopullisesti, koska hakijan katsotaan luopuneen siitä, jollei hakija ilmoittaudu määrittävälle viranomaiselle kuukauden kuluessa päivästä, jona kirjallinen ilmoitus on lähetetty.

3. Jos hakija ilmoittautuu määrittävälle viranomaiselle tämän yhden kuukauden määräajan kuluessa ja osoittaa, että laiminlyönti johtui olosuhteista, joihin hän ei voinut vaikuttaa, määrittävän viranomaisen on jatkettava hakemuksen tutkintaa.
4. Jos hakija ei ilmoittaudu määrittävälle viranomaiselle tämän yhden kuukauden määräajan kuluessa eikä osoita, että laiminlyönti johtui olosuhteista, joihin hän ei voinut vaikuttaa, määrittävän viranomaisen on katsottava hakemus implisiittisesti peruutetuksi.
5. Kun hakemus on peruutettu implisiittisesti, määrittävän viranomaisen on tehtävä päätös hakemuksen hylkäämisestä sillä perusteella, että hakija on luopunut siitä, tai perusteettomana, jos määrittävä viranomainen on siinä vaiheessa, kun hakemus peruutetaan implisiittisesti, jo todennut, että hakijalle ei voida myöntää kansainvälistä suojelua asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla.

IV JAKSO

ERITYISMENETTELYT

40 artikla

Nopeutettu tutkintamenettely

1. Määrittävän viranomaisen on II luvussa säädettyjen peruseriaatteiden ja takeiden mukaisesti nopeutettava kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen perusteiden tutkintaa tapauksissa, joissa
 - a) hakija on hakemusta tehdessään ja asiaa esittäessään tuonut esiin vain seikkoja, joilla ei ole lainkaan merkitystä sen selvittämiseksi, voidaanko häntä pitää asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä;
 - b) hakija on esittänyt selvästi epä johdonmukaisia ja ristiriitaisia, selvästi vääriä tai ilmeisen epätodennäköisiä lausuntoja, jotka ovat ristiriidassa riittävällä tavalla varmennettujen alkuperämaata koskevien tietojen kanssa, tehden näin väitteensä selvästi epäuskottavaksi sen suhteen, voidaanko häntä pitää asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä;
 - c) hakija on johtanut viranomaisia harhaan esittämällä vääriä tietoja tai asiakirjoja tai jättämällä tahallaan ilmoittamatta olennaisia tietoja tai esittämättä henkilöllisyyttään tai kansalaisuuttaan koskevia asiakirjoja, jotka olisivat saattaneet vaikuttaa päätökseen kielteisesti;
 - d) hakija tekee hakemuksen vain viivyttääkseen hänen poistamiseensa jäsenvaltion alueelta johtavan aikaisemman päätöksen tai välittömästi tehtävän päätöksen täytäntöönpanoa tai estääkseen sen;
 - e) kolmatta maata voidaan pitää hakijalle turvallisena alkuperämaana tässä asetuksessa tarkoitetussa merkityksessä;
 - f) hakijan voidaan vakavista syistä katsoa olevan vaaraksi jäsenvaltioiden kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle;

- g) hakija ei täytä asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) 4 artiklan 1 kohdassa ja 20 artiklan 3 kohdassa säädettyjä velvollisuuksia, ellei hän osoita, että laiminlyönti johtui olosuhteista, joihin hän ei voinut vaikuttaa;
 - h) hakemus on myöhempi hakemus, joka on niin selvästi perusteeton tai vilpillinen, ettei sillä ole konkreettisia edellytyksiä menestyä.
2. Määrittävän viranomaisen on saatettava nopeutettu tutkintamenettely päätökseen kahden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä. Poikkeuksellisesti 1 kohdan d alakohdassa esitetyissä tapauksissa määrittävän viranomaisen on saatettava nopeutettu tutkintamenettely päätökseen kahdeksan työpäivän kuluessa.
3. Kun hakemukseen sovelletaan asetuksessa (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) säädettyä menettelyä, 2 kohdassa tarkoitetut määräajat alkavat siitä hetkestä, kun vastuussa oleva jäsenvaltio on määritetty kyseisen asetuksen mukaisesti, hakija on kyseisen jäsenvaltion alueella ja hänestä on otettu vastuu asetuksen (EU) XXX/XXX (Dublin-asetus) mukaisesti.
4. Jos määrittävä viranomainen katsoo, että hakemuksen tutkintaan liittyy tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, jotka ovat liian monimutkaisia nopeutetussa tutkintamenettelyssä tutkimiseksi, se voi jatkaa perusteiden tutkintaa 34 ja 37 artiklan mukaisesti. Tällöin, tai muissa tapauksissa, joissa päätöstä ei voida tehdä 2 kohdassa tarkoitetuissa määräajoissa, asianomaiselle hakijalle on ilmoitettava menettelyn muuttamisesta.
5. Nopeutettua tutkintamenettelyä voidaan soveltaa ilman huoltajaa oleviin alaikäisiin ainoastaan, jos
- a) hakija tulee kolmannelta maasta, jota pidetään turvallisena alkuperämaana 47 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti;
 - b) hakijan voidaan vakavista syistä katsoa olevan vaaraksi jäsenvaltion kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle taikka hakija on poistettu maasta pakkokeinoin kansallisen lainsäädännön mukaisesti yleistä turvallisuutta tai yleistä järjestystä koskevista vakavista syistä.

41 artikla

Rajamenettely

1. Määrittävä viranomainen voi II luvussa säädettyjen peruseriaatteiden ja takeiden mukaisesti tehdä rajalla tai jäsenvaltion kauttakulkualueilla tehdystä hakemuksesta päätöksen, joka koskee
- a) tällaisissa paikoissa tehdyn hakemuksen tutkittavaksi ottamista 36 artiklan 1 kohdan mukaisesti; tai
 - b) hakemuksen perusteita niissä tapauksissa, joihin sovelletaan 40 artiklassa tarkoitettua nopeutettua tutkintamenettelyä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu päätös on tehtävä mahdollisimman pian, tämän kuitenkaan rajoittamatta hakemuksen asianmukaista ja perusteellista tutkintaa, ja enintään neljän viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä.
3. Jos lainvoimaista päätöstä ei ole tehty 2 kohdassa tarkoitetun neljän viikon kuluessa, hakijaa ei saa enää pitää rajalla tai kauttakulkualueella ja hänen on annettava tulla kyseisen jäsenvaltion alueelle, jotta hänen hakemuksensa voidaan käsitellä tämän asetuksen muiden säännösten mukaisesti.

4. Jos maahan saapuu suhteettoman paljon kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä, jotka jättävät kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset rajalla tai kauttakulkualueella, minkä vuoksi 1 kohdan säännöksiä on vaikea soveltaa käytännössä kyseisissä paikoissa, rajamenettelyä voidaan soveltaa myös rajan tai kauttakulkualueen läheisyydessä olevissa paikoissa.
5. Rajamenettelyä voidaan soveltaa ilman huoltajaa oleviin alaikäisiin direktiivin (EU) XXX/XXX (vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi) 8–11 artiklan mukaisesti ainoastaan, jos
 - a) hakija tulee kolmannelta maasta, jota pidetään turvallisena alkuperämaana 47 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti;
 - b) hakijan voidaan vakavista syistä katsoa olevan vaaraksi jäsenvaltion kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle taikka hakija on poistettu maasta pakkokeinoin kansallisen lainsäädännön mukaisesti yleistä turvallisuutta tai yleistä järjestystä koskevista vakavista syistä;
 - c) on perustellut syyt katsoa, että kolmas maa on hakijan kannalta turvallinen kolmas maa 45 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti;
 - d) hakija on johtanut viranomaisia harhaan esittämällä vääriä tietoja tai asiakirjoja tai jättämällä tahallaan ilmoittamatta olennaisia tietoja tai esittämättä henkilöllisyyttään tai kansalaisuuttaan koskevia asiakirjoja, jotka olisivat saattaneet vaikuttaa päätökseen kielteisesti.

Edellä olevaa d alakohtaa sovelletaan vain, jos on vakavia perusteita katsoa, että hakija yrittää peitellä tärkeää tietoa, joka todennäköisesti johtaisi päätökseen, jolla kieltäydytään myöntämästä kansainvälistä suojelua, ja sillä edellytyksellä, että hakijalle on annettu tosiasiallinen mahdollisuus esittää perustelut toiminnalleen.

42 artikla

Myöhemmät hakemukset

1. Sen jälkeen kun aiempi hakemus on hylätty lainvoimaisella päätöksellä, vastuussa olevan jäsenvaltion on pidettävä kaikkia saman hakijan missä tahansa jäsenvaltiossa tekemiä muita hakemuksia myöhempinä hakemuksina.
2. Myöhemmästä hakemuksesta on tehtävä alustava tutkimus, jossa määrittävän viranomaisen on selvitettävä, onko ilmennyt tai onko hakija esittänyt sellaisia asiaan liittyviä uusia seikkoja tai perusteita, jotka lisäävät merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hakijaa pidetään asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä, tai jotka liittyvät syihin, joiden vuoksi aikaisempi hakemus jätettiin tutkimatta.
3. Alustava tutkinta on suoritettava kirjallisen aineiston ja henkilökohtaisen puhuttelun perusteella II luvussa säädettyjen perusperiaatteiden ja takeiden mukaisesti. Henkilökohtaisesta puhuttelusta voidaan luopua niissä tapauksissa, joissa kirjallisesta aineistosta ilmenee, että hakemukseen ei liity uusia seikkoja tai perusteita tai että se on ilmeisen perusteeton eikä sillä ole konkreettisia edellytyksiä menestyä.
4. Uusi menettely kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkimiseksi on aloitettava, jos

- a) on ilmennyt tai hakija on esittänyt 2 kohdassa tarkoitettuja asiaan liittyviä uusia seikkoja tai perusteita;
 - b) hakija ei ole pystynyt itsestään riippumattomista syistä esittämään kyseisiä seikkoja tai perusteita menettelyssä aikaisemman hakemuksen yhteydessä, paitsi jos katsotaan olevan kohtuutonta olla ottamatta kyseisiä seikkoja tai perusteita huomioon.
5. Jos 4 kohdassa säädetyt edellytykset uuden menettelyn aloittamiselle eivät täyty, määrittävän viranomaisen on hylättävä hakemus tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai ilmeisen perusteettomana, jos hakemus on selvästi niin perusteeton tai vilpillinen, ettei sillä ole konkreettisia edellytyksiä menestyä.

43 artikla

Poikkeaminen oikeudesta jäädä alueelle myöhempien hakemusten yhteydessä

Rajoittamatta palauttamiskiellon periaatteen soveltamista jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksesta, joka koskee oikeutta jäädä niiden alueelle, ja poiketa 54 artiklan 1 kohdasta, jos

- a) määrittävä viranomainen on hylännyt myöhemmän hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai ilmeisen perusteettomana;
- b) jossakin jäsenvaltiossa tehdään toinen tai sen jälkeinen myöhempi hakemus sellaisen lainvoimaisen päätöksen jälkeen, jossa aikaisemmin tehty myöhempi hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, perusteettomana tai ilmeisen perusteettomana.

V JAKSO

TURVALLISEN MAAN KÄSITTEET

44 artikla

Ensimmäisen turvapaikkamaan käsite

- 1. Kolmas maa on katsottava tietyn hakijan kannalta ensimmäiseksi turvapaikkamaaksi, jos
 - a) hakija on saanut kyseisessä maassa Geneven yleissopimuksen mukaista suojelua ennen unioniin matkustamista ja hän voi edelleen turvautua kyseiseen suojeluun; tai
 - b) hakija on muutoin saanut kyseisessä maassa riittävää suojelua ennen unioniin matkustamista ja hän voi edelleen turvautua kyseiseen suojeluun.
- 2. Määrittävän viranomaisen on katsottava, että hakijalla on 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu riittävä suojelu, jos se on vakuuttunut siitä, että
 - a) hakijan henki tai vapaus ei ole uhattuna hänen rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, tiettyyn yhteiskuntaryhmään kuulumisensa tai poliittisten mielipiteidensä vuoksi;
 - b) asetuksessa (EU) XXX/XXXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) määritellyn vakavan haitan vaaraa ei ole;
 - c) noudatetaan Geneven yleissopimuksen mukaista palauttamiskiellon periaatetta;

- d) noudatetaan kieltoa poistaa hakija maasta, jos tällä rikottaisiin kansainvälisen oikeuden mukaista oikeutta suojeluun kidutukselta tai julmalta, epäinhimilliseltä tai halventavalta kohtelulta;
 - e) on olemassa laillinen oleskeluoikeus;
 - f) on asianmukainen pääsy työmarkkinoille, vastaanottotiloihin, terveydenhuoltoon ja koulutukseen; ja
 - g) on oikeus perheen yhdistämiseen kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisesti.
3. Ennen kuin hakemus voidaan hylätä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi 36 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla, hakijalle on annettava oikeus riitauttaa ensimmäisen turvapaikkamaan käsitteen soveltaminen hänen henkilökohtaisessa tilanteessaan hakemuksen jättämisen yhteydessä ja tutkittavaksi ottamista koskevan puhuttelun aikana.
4. Ilman huoltajaa olevien alaikäisten osalta ensimmäisen turvapaikkamaan käsitettä voidaan soveltaa vain, jos jäsenvaltioiden viranomaiset ovat ensin saaneet kyseisen kolmannen maan viranomaisilta vakuutuksen siitä, että kyseiset viranomaiset ottavat ilman huoltajaa olevan alaikäisen vastuulleen ja että hän saa välittömästi toista 1 kohdassa tarkoitettua suojelun muotoa.
5. Jos hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi soveltaen ensimmäisen turvapaikkamaan käsitettä, määrittävän viranomaisen on
- a) ilmoitettava asiasta hakijalle;
 - b) annettava hänelle asiakirja, jossa kolmannen maan viranomaisille ilmoitetaan kyseisen maan kielellä, että hakemuksen sisältöä ei ole tutkittu seurauksena ensimmäisen turvapaikkamaan käsitteen soveltamisesta.
6. Jos kyseinen kolmas maa ei ota hakijaa tai ota häntä takaisin alueelleen, määrittävän viranomaisen on kumottava päätös, jolla hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, ja annettava hakijalle pääsy menettelyyn II luvussa ja III luvun I jaksossa säädettyjen peruseriaatteiden ja takeiden mukaisesti.
7. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja Euroopan unionin turvapaikkavirastolle vuosittain maat, joihin ensimmäisen turvapaikkamaan käsitettä sovelletaan.

45 artikla

Turvallisen kolmannen maan käsite

1. Kolmas maa on määritettävä turvalliseksi kolmanneksi maaksi, jos
- a) hakijan henki tai vapaus ei ole uhattuna hänen rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, tiettyyn yhteiskuntaryhmään kuulumisensa tai poliittisten mielipiteidensä vuoksi;
 - b) asetuksessa (EU) XXX/XXX määritellyn vakavan haitan vaaraa ei ole;
 - c) noudatetaan Geneven yleissopimuksen mukaista palauttamiskiellon periaatetta;
 - d) noudatetaan kieltoa poistaa hakija maasta, jos tällä rikottaisiin kansainvälisen oikeuden mukaista oikeutta suojeluun kidutukselta tai julmalta, epäinhimilliseltä tai halventavalta kohtelulta;

- e) on olemassa mahdollisuus saada suojelua Geneven yleissopimuksen aineellisten normien mukaisesti tai 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua riittävää suojelua.

Arvioinnin siitä, voidaanko jokin kolmas maa määrittää turvalliseksi kolmanneksi maaksi tämän asetuksen mukaisesti, on perustuttava useisiin tietolähteisiin, erityisesti jäsenvaltioilta, Euroopan unionin turvapaikkavirastolta, Euroopan ulkosuhdehallinnolta, Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulta, Euroopan neuvostolta ja muilta alan järjestöiltä saatuihin tietoihin.

2. Turvallisen kolmannen maan käsitettä sovelletaan seuraavissa tapauksissa:
 - a) kun kolmas maa on määritetty turvalliseksi kolmanneksi maaksi 50 artiklan mukaisesti;
 - b) kun kolmas maa on määritetty turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla; tai
 - c) yksittäisissä tapauksissa tietyn hakijan osalta.
3. Määrittävän viranomaisen on katsottava kolmannen maan olevan turvallinen kolmas maa tietyn hakijan kannalta hakemuksen yksilöllisen tutkinnan jälkeen ainoastaan, jos se on vakuuttunut kyseisen kolmannen maan turvallisuudesta tietylle hakijalle 1 kohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti ja se on todennut, että
 - a) hakijan ja kyseisen kolmannen maan välillä on yhteys, jonka perusteella hakijan olisi kohtuullista matkustaa tähän maahan, myös siksi, että hakija on kulkenut kyseisen kolmannen maan kautta, joka on maantieteellisesti lähellä hakijan alkuperämaata;
 - b) hakija ei ole esittänyt vakavia perusteita sille, että tätä maata ei voida katsoa turvalliseksi kolmanneksi maaksi hänen henkilökohtaisessa tilanteessaan.
4. Ennen kuin hakemus voidaan hylätä tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi 36 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla, hakijalle on annettava oikeus riitauttaa turvallisen kolmannen maan käsitteen soveltaminen hänen henkilökohtaisessa tilanteessaan hakemuksen jättämisen yhteydessä ja tutkittavaksi ottamista koskevan puhuttelun aikana.
5. Ilman huoltajaa olevien alaikäisten osalta turvallisen kolmannen maan käsitettä voidaan soveltaa vain, jos jäsenvaltioiden viranomaiset ovat ensin saaneet kyseisen kolmannen maan viranomaisilta vahvistuksen siitä, että kyseiset viranomaiset ottavat ilman huoltajaa olevan alaikäisen vastuulleen ja että hän saa välittömästi toista 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua suojelun muotoa.
6. Jos hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi soveltaen turvallisen kolmannen maan käsitettä, määrittävän viranomaisen on
 - a) ilmoitettava asiasta hakijalle; ja
 - b) annettava hänelle asiakirja, jossa kolmannen maan viranomaisille ilmoitetaan kyseisen maan kielellä, että hakemuksen sisältöä ei ole tutkittu seurauksena turvallisen kolmannen maan käsitteen soveltamisesta.
7. Jos kyseinen kolmas maa ei ota hakijaa tai ota häntä takaisin alueelleen, määrittävän viranomaisen on kumottava päätös, jolla hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, ja annettava hakijalle pääsy menettelyyn II luvussa ja III luvun I jaksossa säädettyjen perusperiaatteiden ja takeiden mukaisesti.

Turvallisten kolmansien maiden määrittäminen unionin tasolla

1. Kolmannet maat on määritettävä turvallisiksi kolmansiksi maiksi unionin tasolla noudattaen 45 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä.
2. Komissio tarkastelee säännöllisesti tilannetta niissä kolmansissa maissa, jotka on määritetty turvallisiksi kolmansiksi maiksi unionin tasolla, Euroopan unionin turvapaikkaviraston avustuksella ja 45 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen muiden tietolähteiden perusteella.
3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä, jotta voidaan keskeyttää kolmannen maan määrittäminen turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla 49 artiklassa säädettyjä edellytyksiä soveltaen.

Turvallisen alkuperämaan käsite

1. Kolmas maa voidaan määrittää turvalliseksi alkuperämaaksi tämän asetuksen mukaisesti, jos oikeudellisen tilanteen, demokraattisen järjestelmän puitteissa tapahtuvan lainsäädännön soveltamisen ja yleisen poliittisen tilanteen perusteella voidaan osoittaa, että maassa ei yleisesti esiinny vainoa, sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) 9 artiklassa, eikä kidutusta tai epäinhimillistä tai halventavaa kohtelua tai rankaisemista eikä kansainvälisen tai kansallisen aseellisen selkkauksen aiheuttamaa mielivaltaisen väkivallan uhkaa.
2. Arvioinnin siitä, voidaanko jokin kolmas maa määrittää turvalliseksi alkuperämaaksi tämän asetuksen mukaisesti, on perustuttava useisiin tietolähteisiin, erityisesti jäsenvaltioilta, Euroopan unionin turvapaikkavirastolta, Euroopan ulkosuhdehallinnolta, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulta, Euroopan neuvostolta ja muilta alan järjestöiltä saatuihin tietoihin, ja siinä on otettava huomioon asetuksen (EU) XXX/XXX (EU:n turvapaikkavirastoa koskeva asetus) 10 artiklassa tarkoitettu yhteinen alkuperämaatietoja koskeva analyysi.
3. Tässä arvioinnissa on otettava huomioon muun muassa se, missä määrin annetaan suojelua vainolta ja huonolta kohtelulta seuraavien seikkojen perusteella:
 - a) maan asiaa koskeva lainsäädäntö ja sen soveltamistapa;
 - b) ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa tai kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa tai kidutuksen vastaisessa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa määrättyjen oikeuksien ja vapauksien noudattaminen, erityisesti niiden oikeuksien noudattaminen, joista mainitun eurooppalaisen yleissopimuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti ei voida poiketa;
 - c) omia kansalaisia ei karkoteta, palauteta tai luovuteta kolmansiin maihin, joissa he esimerkiksi olisivat vakavassa vaarassa joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi tai jossa heidän henkensä tai vapautensa olisi uhattuna heidän rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, seksuaalisen suuntautumisensa, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisensa tai poliittisen mielipiteensä

vuoksi tai joista he olisivat vakavassa vaarassa joutua karkotetuiksi, palautetuiksi tai luovutetuiksi toiseen kolmanteen maahan;

- d) tehokas oikeussuojajärjestelmä niiden henkilöiden suojaamiseksi, joiden kyseisiä oikeuksia ja vapauksia on loukattu.
4. Kolmas maa, joka on määritetty turvalliseksi alkuperämaaksi tämän asetuksen mukaisesti, voidaan hakemuksen yksilöllisen tutkinnan jälkeen katsoa turvalliseksi alkuperämaaksi tietyille hakijalle ainoastaan, jos:
- a) hakija on tämän maan kansalainen; tai
 - b) hakija on kansalaisuudeton henkilö ja tämä maa on hakijan aiempi asuinmaa; ja
 - c) hakija ei ole esittänyt vakavia perusteita sille, että tätä maata ei voida katsoa turvalliseksi alkuperämaaksi hänen henkilökohtaisessa tilanteessaan.

48 artikla

Turvallisten alkuperämaiden määrittäminen unionin tasolla

1. Tämän asetuksen liitteessä I luetellut kolmannet maat määritetään turvallisiksi alkuperämaiksi unionin tasolla noudattaen 47 artiklassa säädettyjä edellytyksiä.
2. Komissio tarkastelee säännöllisesti tilannetta niissä kolmansissa maissa, jotka sisältyvät EU:n yhteiseen luetteloon turvallisista alkuperämaista, Euroopan unionin turvapaikkaviraston avustuksella ja 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen muiden tietolähteiden perusteella.
3. Asetuksen (EU) XXX/XXX (EU:n turvapaikkavirastoa koskeva asetus) 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissio voi pyytää unionin turvapaikkavirastoa antamaan sille tietoja tietyistä kolmansista maista, jotka voitaisiin mahdollisesti sisällyttää EU:n yhteiseen luetteloon turvallisista alkuperämaista.
4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä, jotta voidaan keskeyttää kolmannen maan sisällyttäminen EU:n yhteiseen luetteloon turvallisista alkuperämaista 49 artiklassa säädettyjä edellytyksiä soveltaen.

49 artikla

Kolmannen maan turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla määrittämisen tai EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon sisällyttämisen keskeyttäminen ja poistaminen

1. Jos turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla määritetyn tai EU:n yhteisessä turvallisten alkuperämaiden luettelossa olevan kolmannen maan tilanne muuttuu äkillisesti, komissio tekee perustellun arvioinnin siitä, täyttääkö kyseinen maa 45 ja 47 artiklassa vahvistetut edellytykset ja, jos komissio katsoo, että nämä edellytykset eivät enää täyty, se hyväksyy delegoidun säädöksen, jolla keskeytetään kyseisen kolmannen maan määrittäminen turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla tai sen sisällyttäminen EU:n yhteiseen luetteloon turvallisista alkuperämaista kuuden kuukauden ajaksi.
2. Komissio tarkastelee jatkuvasti tilannetta kyseisessä kolmannessa maassa ottaen huomioon muun muassa jäsenvaltioiden toimittamat tiedot, jotka koskevat myöhempiä muutoksia kyseisen maan tilanteessa.
3. Jos komissio on 1 kohdan mukaisesti hyväksynyt delegoidun säädöksen, jolla keskeytetään kolmannen maan määrittäminen turvalliseksi kolmanneksi maaksi

unionin tasolla tai sen sisällyttäminen EU:n yhteiseen luetteloon turvallisista alkuperämaista, se esittää kolmen kuukauden kuluessa delegoidun säädöksen hyväksymisestä tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ehdotuksen tämän asetuksen muuttamisesta kyseisen kolmannen maan poistamiseksi turvallisiksi kolmansiksi maiksi unionin tasolla määritetyistä maista tai EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta.

4. Jos komissio ei esitä tällaista ehdotusta 2 kohdassa tarkoitetun kolmen kuukauden kuluessa delegoidun säädöksen hyväksymisestä, delegoitu säädös, jolla keskeytetään kyseisen kolmannen maan määrittäminen turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla tai sen sisällyttäminen EU:n yhteiseen luetteloon turvallisista alkuperämaista, lakkaa olemasta voimassa. Jos komissio esittää tällaisen ehdotuksen kolmen kuukauden kuluessa, komissiolla on valtuudet pidentää kyseisen delegoidun säädöksen voimassaoloa perusteellisen arvioinnin perusteella kuudella kuukaudella, ja pidennys voidaan uusia kerran.

50 artikla

Kolmansien maiden määrittäminen turvallisiksi kolmansiksi maiksi tai turvallisiksi alkuperämaiksi kansallisella tasolla

1. Viiden vuoden ajan tämän asetuksen voimaantulosta jäsenvaltiot voivat kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tutkintaa varten pitää voimassa tai antaa lainsäädäntöä, joka mahdollistaa muiden turvallisten kolmansien maiden tai turvallisten alkuperämaiden määrittämisen kansallisella tasolla kuin unionin tasolla määritetyt maat tai liitteessä I olevassa EU:n yhteisessä luettelossa olevat maat.
2. Jos kolmannen maan määrittäminen turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla keskeytetään tai kolmannen maan sisältyminen tämän asetuksen liitteessä I olevaan EU:n yhteiseen luetteloon keskeytetään 49 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jäsenvaltiot eivät saa määrittää kyseistä maata turvalliseksi kolmanneksi maaksi tai turvalliseksi alkuperämaaksi kansallisella tasolla eivätkä ne saa soveltaa turvallisen kolmannen maan käsitettä tapauskohtaisesti tiettyyn hakijaan.
3. Jos jotakin kolmatta maata ei enää määritetä turvalliseksi kolmanneksi maaksi unionin tasolla tai jokin kolmas maa on poistettu asetuksen liitteessä I olevasta EU:n yhteisestä luettelosta tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen, jäsenvaltio voi ilmoittaa komissiolle, että se katsoo kyseisen maan tilanteen muuttumisen seurauksena maan täyttävän jälleen 45 artiklan 1 kohdassa ja 47 artiklassa säädetty edellytykset.

Ilmoitukseen on sisällytettävä perusteltu arviointi siitä, että kyseinen maa täyttää 45 artiklan 1 kohdassa ja 47 artiklassa säädetty edellytykset, sekä selvitys niistä erityisistä muutoksista kyseisen kolmannen maan tilanteessa, joiden vuoksi maa täyttää jälleen nämä edellytykset.

Ilmoittava jäsenvaltio voi määrittää kyseisen kolmannen maan turvalliseksi kolmanneksi maaksi tai turvalliseksi alkuperämaaksi kansallisella tasolla ainoastaan, jos komissio ei vastusta tätä määrittystä.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja Euroopan turvapaikkavirastolle kolmansista maista, jotka on määritetty kansallisella tasolla turvallisiksi kolmansiksi maiksi tai turvallisiksi alkuperämaiksi välittömästi määrittämisen jälkeen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja virastolle vuosittain ne muut turvalliset

kolmannet maat, joihin käsitettä on sovellettu tapauskohtaisesti suhteessa tiettyihin hakijoihin.

IV LUKU

MENETTELYT KANSAINVÄLISEN SUOJELUN POISTAMISEKSI

51 artikla

Kansainvälisen suojelun poistaminen

Määrittävän viranomaisen on aloitettava tutkinta kansainvälisen suojelun poistamiseksi tietyltä henkilöltä, kun ilmenee uusia seikkoja tai perusteita, joiden nojalla hänen kansainvälisen suojelunsa oikeellisuutta on syytä harkita uudelleen, ja erityisesti asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) 15 ja 21 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

52 artikla

Menettelysäännöt

1. Jos toimivaltainen viranomainen harkitsee kansainvälisen suojelun poistamista kolmannen maan kansalaiselta tai kansalaisuudettomalta henkilöltä, myös osana asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) 15 ja 21 artiklassa tarkoitettua suojeluaseman säännöllistä uudelleentarkastelua, asianomaisella henkilöllä on etenkin seuraavat takeet:
 - a) hänelle on ilmoitettava kirjallisesti siitä, että toimivaltainen viranomainen harkitsee uudelleen hänen edellytyksiään tulla määritellyksi kansainvälistä suojelua saavaksi henkilöksi, sekä syyt tähän uudelleenharkintaan; ja
 - b) hänelle on annettava mahdollisuus esittää kohtuullisessa ajassa kirjallisesti ja henkilökohtaisessa puhuttelussa syyt siihen, miksi hänen kansainvälistä suojeluaan ei saisi poistaa.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että
 - a) toimivaltainen viranomainen voi hankkia eri lähteistä, kuten tarvittaessa Euroopan unionin turvapaikkavirastolta ja Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetulta, täsmällisiä ja ajantasaisia tietoja yleisestä tilanteesta asianomaisten henkilöiden alkuperämaissa; ja
 - b) kerättyä tietoa yksittäisestä tapauksesta kansainvälisen suojelun uudelleenharkintaa varten niitä ei hankita vainoavilta osapuolilta tai vakavan haitan aiheuttajilta tavalla, jonka seurauksena nämä saisivat suoraan tietää, että asianomainen henkilö on kansainvälistä suojelua saava henkilö, jonka asemaa harkitaan uudelleen, eikä myöskään tavalla, jolla vaarannettaisiin asianomaisen henkilön tai hänestä riippuvaisten henkilöiden ruumiillinen koskemattomuus tai hänen alkuperämaassa vielä asuvien perheenjäsentensä vapaus ja turvallisuus.
3. Toimivaltaisen viranomaisen päätös poistaa tietyn henkilön kansainvälinen suojelu on annettava kirjallisena. Päätöksessä on ilmoitettava sen perusteina olevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat, ja tieto siitä, miten päätökseen voi hakea muutosta, on annettava kirjallisesti.

4. Kun toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen poistaa kansainvälinen suojelu, sovelletaan 8 artiklan 3 kohdan sekä 15–18 artiklan säännöksiä.
5. Tämän artiklan 1–4 kohdasta poiketen jäsenvaltioiden antama kansainvälinen suojelu lakkaa olemasta voimassa, jos kansainvälistä suojelua saava henkilö on yksiselitteisesti luopunut hänen tunnustamisestaan kansainvälistä suojelua saavaksi henkilöksi. Kansainvälinen suojelu lakkaa olemasta voimassa myös silloin, kun kansainvälistä suojelua saavasta henkilöstä on tullut sen jäsenvaltion kansalainen, joka oli myöntänyt kansainvälistä suojelua.

V LUKU

MUUTOKSENHAKUMENETTELY

53 artikla

Oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin

1. Hakijoilla on oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa II luvussa säädettyjen perusperiaatteiden ja takeiden mukaisesti muutoksen hakemiseksi seuraaviin:
 - a) päätökseen, joka koskee heidän tekemäänsä kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta, mukaan lukien
 - i) päätös hylätä hakemus tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi 36 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
 - ii) päätös hylätä hakemus perusteettomana tai ilmeisen perusteettomana pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman suhteen 37 artiklan 2 ja 3 kohdan tai 42 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
 - iii) päätös hylätä hakemus sen nimenomaisen peruuttamisen tai siitä luopumisen vuoksi 38 ja 39 artiklan mukaisesti;
 - iv) päätös, joka on tehty 41 artiklassa tarkoitetun rajamenettelyn jälkeen;
 - b) päätökseen kansainvälisen suojelun poistamisesta 52 artiklan nojalla.
2. Henkilöillä, jotka on tunnustettu henkilöiksi, jotka voivat saada toissijaista suojelua, on oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin muutoksen hakemiseksi päätökseen, jonka mukaan hakemus on perusteeton pakolaisaseman osalta.
3. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen tehokkaiden oikeussuojakeinojen on sisällettävä sekä toiseikkojen että oikeudellisten seikkojen ex nunc -tutkiminen kaikilta osin, mukaan lukien tarvittaessa kansainvälisen suojelun tarpeen tutkiminen asetuksen (EU) XXX/XXX (aseman määrittelyä koskeva asetus) mukaisesti.

Hakija voi esittää ainoastaan sellaisia uusia seikkoja, jotka ovat merkityksellisiä tutkittaessa hänen hakemustaan ja joista hän ei ole voinut olla tietoinen aikaisemmin tai jotka liittyvät muutokseen hänen tilanteessaan.

4. Tuomioistuinten on saatava tutustua 33 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuihin yleisiin tietoihin määrittävän viranomaisen tai hakijan kautta tai muulla tavoin.
5. Asiakirjat, jotka ovat olennaisia tuomioistuinten tutkiessa hakemuksia muutoksenhakumenettelyssä, on tarvittaessa käännettävä, jos niitä ei ole vielä käännetty 33 artiklan 4 kohdan mukaisesti.
6. Hakijoiden on haettava muutosta 1 kohdassa tarkoitettuihin päätöksiin
 - a) viikon kuluessa, kun on kyse päätöksestä, jolla myöhempi hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai ilmeisen perusteettomana;
 - b) kahden viikon kuluessa, kun on kyse päätöksestä, jolla hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, tai kun on kyse päätöksestä, jolla hakemus hylätään sen nimenomaisen peruuttamisen tai siitä luopumisen perusteella, tai kun on kyse päätöksestä, jolla hakemus hylätään perusteettomana tai ilmeisen perusteettomana pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman suhteen nopeutetun tutkintamenettelyn tai rajamenettelyn jälkeen tai kun hakija on otettu säilöön;
 - c) yhden kuukauden kuluessa, kun on kyse päätöksestä, jolla hakemus hylätään perusteettomana pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman suhteen, jos tutkintaa ei ole nopeutettu tai jos on kyse kansainvälisen suojelun poistamista koskevasta päätöksestä.

Sovellettaessa b alakohtaa jäsenvaltiot voivat säätää rajamenettelyssä tehtyjen päätösten uudelleentarkastelusta viran puolesta.

Tässä kohdassa säädetyt määräajat alkavat kulua päivästä, jolloin määrittävän viranomaisen päätös annetaan tiedoksi hakijalle, tai siitä hetkestä, jolloin oikeudellinen tai muu neuvonantaja nimitetään, jos hakija on pyytänyt maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustajaa.

54 artikla

Muutoksenhaun lykkäävä vaikutus

1. Vastuussa olevan jäsenvaltion on sallittava hakijoiden jäädä alueelleen siihen asti, kun määräaika, jonka kuluessa näiden on käytettävä oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, on päättynyt, ja silloin, kun tällaista oikeutta on käytetty määräajassa, odottamaan muutoksenhaun tulosta.
2. Tuomioistuimella on oltava valtuudet ratkaista joko hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, saako hakija jäädä vastuussa olevan jäsenvaltion alueelle, jos hakijan oikeus jäädä jäsenvaltioon lakkaa seurauksena jostakin seuraavassa luetelluista päätöksistä:
 - a) päätös, jossa hakemuksen katsotaan olevan ilmeisen perusteeton tai hakemus hylätään perusteettomana pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman suhteen tapauksissa, joissa sovelletaan nopeutettua tutkintamenettelyä tai rajamenettelyä;
 - b) päätös, jossa hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi 36 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdan nojalla;

- c) päätös, jossa hakemus hylätään sen nimenomaisen peruuttamisen perusteella 38 artiklan mukaisesti tai siitä luopumisen perusteella 39 artiklan mukaisesti.
3. Tuomioistuimella on valtuudet ratkaista, saako hakija jäädä vastuussa olevan jäsenvaltion alueelle, edellyttäen että
- a) hakijalla on käytössään tarvittavat tulkkauspalvelut ja oikeusapu ja riittävästi aikaa valmistella pyyntönsä ja esittää tuomioistuimelle perustelut, jotka puoltavat sitä, että hänelle myönnetään oikeus jäädä alueelle odottamaan muutoksenhaun tulosta; ja
- b) vastuussa olevan jäsenvaltion alueelle jäämistä koskevan pyynnön tutkinnan puitteissa tuomioistuin tutkii kansainvälisen suojelun myöntämistä koskevan kielteisen päätöksen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta.
4. Jäsenvaltioiden on sallittava hakijan jäädä alueelleen odottamaan tulosta menettelystä, jossa ratkaistaan, saako hakija jäädä jäsenvaltion alueelle. Tämä päätös on tehtävä kuukauden kuluessa muutoksenhausta.
5. Hakijalla, joka hakee muutosta ensimmäistä tai myöhempää muutoksenhakua koskevaan päätökseen, ei ole oikeutta jäädä jäsenvaltion alueelle, jollei tuomioistuin päättää toisin hakijan pyynnöstä tai viran puolesta. Tämä päätös on tehtävä kuukauden kuluessa kyseisestä uudesta muutoksenhausta.

55 artikla

Ensimmäisen tason muutoksenhaun kesto

1. Rajoittamatta muutoksenhaun asianmukaista ja perusteellista tutkintaa, tuomioistuinten on tehtävä päätös ensimmäisen tason muutoksenhausta seuraavien määräaikojen rajoissa muutoksen hakemisesta:
- a) kuuden kuukauden kuluessa, kun on kyse päätöksestä, jolla hakemus hylätään perusteettomana pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman suhteen, jos tutkintaa ei ole nopeutettu tai jos on kyse kansainvälisen suojelun poistamista koskevasta päätöksestä.
- b) kahden kuukauden kuluessa, kun on kyse päätöksestä, jolla hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi, tai kun on kyse päätöksestä, jolla hakemus hylätään sen nimenomaisen peruuttamisen tai siitä luopumisen perusteella tai perusteettomana tai ilmeisen perusteettomana pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman suhteen nopeutetun tutkintamenettelyn tai rajamenettelyn jälkeen tai kun hakija on otettu säilöön;
- c) kuukauden kuluessa, kun on kyse päätöksestä, jolla myöhempi hakemus hylätään tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi tai ilmeisen perusteettomana.
2. Tapauksissa, joihin liittyy monimutkaisia tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, 1 kohdassa säädettyjä määräaikoja voidaan pidentää kolmen kuukauden lisäajalla.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

56 artikla

Viranomaisten valitusmahdollisuus

Tämä asetus ei vaikuta viranomaisten mahdollisuuteen valittaa hallinnollisista tai oikeudellisista päätöksistä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

57 artikla

Yhteistyö

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kansallinen yhteysviranomainen ja ilmoitettava tämän osoite komissiolle. Komissio toimittaa kyseiset tiedot muille jäsenvaltioille.
2. Jäsenvaltioiden on yhteistyössä komission kanssa toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jotta vastuuviranomaiset voivat toimia suoraan yhteistyössä ja vaihtaa tietoja keskenään.
3. Kun jäsenvaltiot turvautuvat 27 artiklan 3 kohdassa, 28 artiklan 3 kohdassa ja 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, niiden on ilmoitettava komissiolle ja Euroopan unionin turvapaikkavirastolle heti, kun näiden poikkeustoimenpiteiden soveltamisen syyt ovat lakanneet olemasta, ja vähintään kerran vuodessa. Näihin tietoihin on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä tiedot niiden hakemusten, joihin sovellettiin poikkeuksia, prosenttiosuudesta kyseisenä ajanjaksona käsiteltyjen hakemusten kokonaismäärästä.

58 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011³⁷ tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa yhdessä sen 5 artiklan kanssa.

59 artikla

Delegoidut säädökset

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään komissiolle tämän asetuksen voimaantulopäivästä viiden vuoden ajaksi 1 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen viiden vuoden pituisen kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Tällainen delegoitu säädös ja sen voimassaolon pidennykset tulevat voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä.

60 artikla

Seuranta ja arviointi

Viimeistään [kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen viiden vuoden välein komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen muuttamisesta.

Jäsenvaltioiden on komission pyynnöstä toimitettava kertomuksen laatimisessa tarvittavat tiedot viimeistään yhdeksän kuukautta ennen kyseisen määräajan päättymistä.

61 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2013/32/EU.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä 2 olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

62 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä asetusta aletaan soveltaa [kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja